

فصل دوم

شیوه‌های استناد درون‌متنی

شیوه‌نامه انجمن روانشناسی امریکا (A.P.A)

این شیوه‌نامه توسط انجمن روانشناسی امریکا تدوین شده است و بیشتر در حوزه علوم اجتماعی، علوم رفتاری، تعلیم و تربیت، علوم پرستاری، و بهداشت به کار می‌رود. این شیوه‌نامه که مبتنی بر نظام استناد درون‌متنی است، بدنظام نام-سال نیز شهرت دارد. در ادامه مheim تسین قواعد این شیوه‌نامه برای تدوین ارجاعات کتابخانه‌ی دریک اثر ارائه شده است.

استناد به منابع چاپی

قواعد استناد در متن

- برای استناد در متن، ابتدا نام خانوادگی پدیدآورنده و سپس سال انتشار اثر داخل پرانتز درج می‌شود. بدین ترتیب که پس از ذکر نام خانوادگی پدیدآورنده، یک ویرگول و بعد یک فاصله قرار می‌گیرد و سپس سال نشر می‌آید.

قالب

(پرانتز باز) نام خانوادگی پدیدآورنده (ویرگول، یک فاصله) سال نشر اثر (پرانتز بسته)

مثال

چاپ سنگی یا لیتوگرافی نیز برای نخستین بار، چون چاپ سری، در تبریز دایر شد (بابازاده، ۱۳۷۸).

In a recent study of student performance (Jones, 1998)...

۲. در صورتی که اثری دارای دو پدیدآورنده باشد، نام خانوادگی هر دو ذکر می‌شود.
بدین ترتیب که پس از ذکر نام خانوادگی پدیدآورنده اول، ویرگول یا واو عطف (یا
هر دو علامت) قرار می‌گیرد و پس از یک فاصله نام خانوادگی پدیدآورنده دوم درج
می‌شود.

قالب

(پرانتز باز) نام خانوادگی پدیدآورنده (ویرگول یا واو عطف، یک فاصله) نام خانوادگی
پدیدآورنده دوم (ویرگول، یک فاصله) سال نشر اثر (پرانتز بسته)

مثال

نیاز به تغییر مهم ترین عاملی است که از آغاز تا کنون تمدن‌های بشری را بنا کرده، رشد داده، و منهدم
کرده است (الماضی، احسانی، ۱۳۸۷).
یا

نیاز به تغییر مهم ترین عاملی است که از آغاز تا کنون تمدن‌های بشری را بنا کرده، رشد داده، و منهدم
کرده است (الماضی و احسانی، ۱۳۸۲).
یا

نیاز به تغییر مهم ترین عاملی است که از آغاز تا کنون تمدن‌های بشری را بنا کرده، رشد داده، و منهدم
کرده است (الماضی و احسانی، ۱۳۸۲).

In a recent study of reaction times (Smith, John, 1970). ...

OR

In a recent study of reaction times (Smith & John, 1970). ...

OR

In a recent study of reaction times (Smith, & John, 1970). ...

۳. در صورتی که اثر دارای سه تا پنج پدیدآورنده است، در اولین استناد نام خانوادگی
همه، به ترتیبی که در پند ۲ ذکر شد، و در استنادهای بعدی فقط نام اولین پدیدآورنده
به همراه عبارت "و دیگران" و در انگلیسی " " ذکر می‌شود.

قالب (در اولین مرتبه استناد)

(پرانتز باز) نام خانوادگی پدیدآورنده اول (ویرگول، یک فاصله) نام خانوادگی پدیدآورنده دوم (ویرگول، یک فاصله) نام خانوادگی پدیدآورنده سوم (ویرگول، یک فاصله) نام خانوادگی پدیدآورنده چهارم (ویرگول یا و او عطف، یک فاصله) نام خانوادگی پدیدآورنده پنجم (ویرگول، یک فاصله) سال نشر اثر (پرانتز بسته)

مثال

در واقع سبک شعر سید از انگلستان میک هندی پدیدآمده است (حسنی، مجتبی‌پور، فرامرزی، دارابی، و احسانی، ۱۳۸۲).

A Review of research on religion and health have concluded that at least some types of religious behaviors are related to higher levels of physical and mental health (Payne, Bergin, Bielema, & Jenkins, 1991).

قالب (در دومین مرتبه استناد)

(پرانتز باز) نام خانوادگی پدیدآورنده اول (یک فاصله) عبارت "و دیگران" و در انگلیسی " (ویرگول، یک فاصله) سال نشر (پرانتز بسته)

مثال

شعر سید در واقع ریشه در اشعار صائب، بیتل، و سایر شعرای سبک هندی دارد (حسنی و دیگران، ۱۳۸۲).

Misbehaviors were found to reduce to three factors: incompetence, offensiveness, and indolence (Kearney et al., 1991).

۴. در صورتی که اثر دارای شش یا تعداد بیشتری پدیدآورنده است، در هر بار استناد به آن اثر، فقط به ذکر نام خانوادگی اولین پدیدآورنده به همراه عبارت "و دیگران" و در انگلیسی " اکتفا می‌شود.

۵. در صورتی که نام پدیدآورنده اثر در متن آمده است، بلاغاصله بس از آن، فقط سال نشر در داخل پرانتز ذکر می‌شود.

^۱ جهت مشاهده قالب و مثال، بیند ۳، قالب (در دومین مرتبه استناد) و مثال مربوط به آن مراجعه شود

مثال

ابراهیمی و محتسی (۱۳۸۲) معتقدند فقر قره‌نگی زاده فقر اقتصادی است و فقر فرهنگی، بعنوان خود، به فقر اقتصادی داعم می‌زند.

Wirth and Mitchell (1994) found that although there was a reduction in insulin dosage over a period of two weeks in the treatment condition compared to the control condition, the difference was not statistically significant.

۶. در صورتی که استناد به نقل قول مستقیم از یک اثر تعلق دارد، شماره صفحه یا صفحات مربوط به آن، به همراه نام پدیدآورنده و سال نشر اثر ذکر می‌شود. در صورتی که نقل قول کوتاه (یعنی کمتر از ۴۰ کلمه) باشد باید داخل گیوه قرار گیرد. علامت مجاوندی، مثل ویرگول، نقطه ویرگول انتهايی نقل قول، پس از پرانتز استناد قرار می‌گيرند. در صورتی که اين علامت در وسط جمله نقل قول قرار داشته باشند به همان شکل ظاهر می‌شوند. علامت سوال و تعجب، در صورتی که بخشی از نقل قول باشند، در جای خود و در صورتی که مربوط به من باشند پس از پرانتز استناد ظاهر می‌شوند.

مثال

کسر معتقد است، "انتخاب علل کاملاً آزاد است؛ هرچیزی ممکن است از چیز دیگر پدید آید" (شایگان، ۱۳۷۱، ص^۱ ۱۳۳)

She stated, "Students often had difficulty using APA style" (Jones, 1998, p. 199), but she did not offer an explanation as to why.

According to Jones (1998), "Students often had difficulty using APA style, especially when it was their first time" (p. 199).

Jones (1998) found "students often had difficulty using APA style" (p. 199); what implications does this have for teachers?

۷. در صورتی که نقل قول مورد استناد بیش از ۴۰ کلمه باشد، باید در یک پاراگراف

۱. در نوشتاب خارجی بحث است پس از اختصار کلمات، بعوزر، وقتی بلا فاصله پس از اختصار عدد قرار می‌گیرد، علامت مجاوندی نقطه قرار نگیرد، زیرا بهدلیل شباهت نوشتاب آن با صفر ایجاد اشکال می‌گذرد.

مستقل درج و علامت گیومه از دو طرف آن برداشته شود. بدین ترتیب که در سطر اول پاراگراف نام پدیدآورنده و سال نشر اثر (در صورت نداشتن پدیدآورنده، عنوان اثر) ذکر می‌شود و پس از گذاشتن علامت دونقطه، با فاصله‌گذاری دو سطر و با تورفتگی پنج فاصله نقل قول متغیر درج می‌شود. لازم به ذکر است که برای کلبه سطرهای نقل قول همین قاعده حاشیه‌بندی رعایت می‌شود. در پایان پس از گذاشتن علامت سجاوندی پایانی مربوط به نقل قول، شماره صفحه در داخل پرانتز ذکر می‌شود و پس از آن تعطیله پایان آن بخشن از متن قرار می‌گیرد.

مثال:

شایگان (۱۳۷۱) می‌گویند:

در حالیکه قانون علیت در ثبوه عقل استدلایل و روش علمی بین برخی از علل و برخی از معلولها رابطه‌ای یکجانبه برقرار می‌سازد، در بیش اساطیری انتخاب علل کاملاً آزاد است و هر جزی ممکن است از چیز دیگر پدیدآید (ص ۱۲۲).

Jones's 1993 study found the following:

Students often had difficulty using APA style, especially when it was their first time citing sources. This difficulty could be attributed to the fact that many students failed to purchase a style manual or to ask their teacher for help. (p. 199).

۸. اگر به فصل خاصی از یک کتاب استناد شده است، پس از ذکر سال نشر، قراردادن ویرگول، و بعد فاصله می‌توان شماره فصل را ذکر کرد. در فارسی شماره فصل به دنبال حرف "ف" و در انگلیسی به دنبال اختصار "chap." می‌آید.

مثال:

(مجتبهدزاده، ۱۳۸۱، ف ۴)

(Hermione, 1983, chap. 3)

۹. در صورتی که نام خانوادگی پدیدآورنده یا پدیدآورنده‌گان در متن ذکر شده است فقط سال انتشار اثر داخل پرانتز قرار می‌گیرد:

مثال

شایگان (۱۳۷۱) عنوان کرده است که گرایش به نویلیسم و دنیوی شدن از آغاز در نظره تکر غربی مستور بوده است.

Jones (1998) compared student performance...

۱۰. اگر تاریخ نشر اثر نامعلوم است، پس از نام خانوادگی پدیدآورنده، در انگلیسی "no date" (مخفف "بی تاریخ") آورده می‌شود.

مثال

از آنجایی که امروزه مدیریت گرایش سیستمی یافته است و فنون پیچیده‌تری را به کار می‌گیرد، تجزیه و تحلیل سیستم‌های موجود، و ظرایح سیستم‌های مطلوب و متناسب با نیازهای روز، برای تداوم و بقای همه سازمان‌های اداری، ضرورت دارد (شودریک، بی تاریخ).

(Payne, Bergin, Bielema, & Jenkins, n.d.).

۱۱. در صورتی که اثر فاقد پدیدآورنده باشد، عنوان سرشناسه قرار می‌گیرد، بدین ترتیب که به جای نام خانوادگی پدیدآورنده کلمات آغازین عنوان در داخل گوشه قرار می‌گیرد و پس از آن سال نشر اثر ذکر می‌شود. لازم به ذکر است، آغاز کلمات عنوان انگلیسی باید با حروف بزرگ درج شود.

مثال

مطالعه متابھی بر روی موش‌های آزمایشگاهی نشان داده است که تزریق اکسی توپین بر هوش آنها تأثیر چندانی ندارد ("هرمزون‌های تقویت‌کننده هوش", ۱۳۸۲).

A similar study was done of students learning to format research papers ("Using APA," 2001).

۱۲. اگر علاوه بر اینکه اثر فاقد پدیدآورنده است، سال نشر آن تیز مشخص نباشد، پس از ذکر عنوان در انگلیسی از "n.d." (مخفف "no date") و در فارسی از "بی تاریخ" (مخفف "بی تاریخ") استفاده می‌شود.

مثال

مطالعه دیگری که در دانشگاه تهران انجام شده است نشان می‌دهد که دانشجویان علوم اجتماعی شیوه استناد ای، پی، ای را نسبت به آن، ای ترجیح می‌دهند ("شیوه‌های استناد," بی‌تا).

In another study of students and research decisions, it was discovered that students succeeded with tutoring ("Tutoring and APA," n.d.).

۱۳. برای استناد به مصاحبه‌ای که با فرد مشخصی انجام شده، نامه‌های دریافتی، کفت و گوی تلفنی، یا هر ارتباط شخصی دیگر، نام و نام خانوادگی فرد در متن ذکر و در انتهای جمله، داخل پرانتز، عبارت "ارتباط شخصی" و پس از آن تاریخ ارتباط درج شود. لازم به ذکر است چون ارتباطات شخصی قابل بازبایی مجدد نیستند در فهرست مأخذ ظاهر نمی‌شوند.

مثال

احمد امینی نیز معتقد است که استفاده از شیوه‌نامه انجمن روانشناسی امریکا، بدون طی ذوره امورشنی خاص، آن، برای پسپاری از دانشجویان دشوار است (ارتباط شخصی، ۱۲ فروردین ۱۳۸۲).

A. P. Smith also claimed that many of her students had difficulties with APA style (personal communication, November 3, 2002).

۱۴. در صورتی که در بخش مشخصی از متن بهیش از یک اثر استناد شده است، استنادها به مرتب الفبای نام خانوادگی اویین پدیدآورنده هر اثر مرتب و با نقطه ویرگول از پکدیگر جدا می‌شوند.

مثال

شعر حجم تا به‌امروز نتوانسته است طیف وسیعی از شاعران جوان این مرز و بوم را به‌مانیقیست خود علاقه‌مند سازد (احراری، ۱۳۸۲؛ پریدر، یوسفی ۱۳۸۳).

Reviews of research on religion and health have concluded that at least some types of religious behaviors are related to higher levels of physical and mental health

۱. در انگلیسی، اغلب ابتدا نام ماه و سهیس تاریخ روز درج می‌شود، اما در فارسی بهتر است اول تاریخ روز و سهیس نام ماه نوشته شود.

(Gartner, Larson, & Allen, 1991; Koenig, 1990; Levin & Vanderpool, 1991; Maton & Pargament, 1987; Paloma & Pendleton, 1991; Payne, Bergin, Bielema, & Jenkins, 1991).

درج منابع در فهرست مأخذ

در ادامه قواعد استناد، بهمهم‌ترین محمل‌های اطلاعاتی فهرست مأخذ به تفکیک اشاره شده است. بدینهی است تنها منابعی در فهرست مأخذ ظاهر می‌شوند که به صحیحی در متن مورد استناد قرار گرفته باشد.

قواعد استناد به کتاب اطلاعات کتابشناختی ضروری

۱. شرح پدیدآورنده(گان) کتاب (شامل مؤلف، ویراستار، گردآورنده، و پدیدآورنده سازمانی)

* ابتدا نام خانوادگی پدیدآورنده، پس از یک ویرگول، آغازه نام یا نام کوچک وی درج می‌شود.

* با توجه به اینکه ساختن آغازه برای نام‌ها قواعد خاصی دارد و همچنین استفاده از آغازه‌ها در زبان فارسی معمول نیست، مؤلفان تنها در منابع خارجی، آن هم در صورتی که در صفحه عنوان اثر نام کوچک مؤلف به شکل آغازه درج شده باشد، می‌توانند از آغازه‌ها استفاده کنند. در غیراین صورت، نام کوچک فرد به شکل کامل می‌آید.

* در صورتی که اثری دارای شش پدیدآورنده با کمتر از آن باشد نام همه آنها، به ترتیب درج در اثر اصلی، در جمله استناد ظاهر می‌شود.

* در صورتی که تعداد پدیدآورنده‌گان بیش از شش باشد، فقط نام شش پدیدآورنده اول درج و پس از آن در منابع انگلیسی از عبارت "et al" و در منابع فارسی از عبارت "و دیگران" استفاده می‌شود.

* بین شرح پدیدآورنده‌گان ویرگول و بعد یک فاصله گذاشته می‌شود و بعد از شرح پدیدآورنده آخر یک نقطه قرار می‌گیرد.

* در صورتی که اثر بهمچای مؤلف دارای ویراستار است، بعد از شرح کامل نام ویراستار

با ویراستاران، در انگلیسی اختصار "Ed" با "Eds" و در فارسی کلمه ویراستار یا ویراستاران، داخل پرانتز، درج می‌شود.
در صورتی که پدیدآورنده حقیقی وجود ندارد و یک سازمان پدیدآورنده اثر است،
نام سازمان به عنوان سرشناسه و آغازگر استناد تلقی می‌شود.

قالب

بک پدیدآورنده

نام خانوادگی (بک ویرگول، یک فاصله) نام کوچک (یک فاصله)

دو تا شش پدیدآورنده

نام خانوادگی پدیدآورنده اول (ویرگول، یک فاصله) نام کوچک (ویرگول، یک فاصله) نام خانوادگی پدیدآورنده دوم (ویرگول، یک فاصله) نام کوچک پدیدآورنده دوم (ویرگول، یک فاصله) نام خانوادگی پدیدآورنده سوم (ویرگول، یک فاصله) نام کوچک پدیدآورنده سوم (ویرگول، یک فاصله) نام خانوادگی پدیدآورنده چهارم (ویرگول، یک فاصله) نام کوچک پدیدآورنده چهارم (ویرگول، یک فاصله) نام خانوادگی پدیدآورنده پنجم (ویرگول، یک فاصله)، واو عطف (ویرگول، یک فاصله) نام کوچک پدیدآورنده پنجم (ویرگول، یک فاصله) نام کوچک پدیدآورنده ششم (یک فاصله) پدیدآورنده ششم (ویرگول، یک فاصله) نام کوچک پدیدآورنده ششم (یک فاصله)

بیش از شش پدیدآورنده

شرح شش پدیدآورنده اول اثر (ویرگول) در فارسی "و همکاران" یا "و دیگران"، در انگلیسی et al. (یک فاصله)

سابر

در صورتی که پدیدآورنده سازمان است یا عبارتی به جای نام پدیدآورنده ذکر شده است، آنها را باید به همان شکل سرشناسه قرار داد.

مثال ۱: احمدی، مرتضی

مثال ۲: بنشهیور، احسان، مرتضایی، یمان، و افتخاری، سالار

مثال ۳: پرستویی، پرو، سالور، سیما، فریور، یمانه، امیدوار، افسرا، اقتداری، تعیمه، صادقی، زیشده، و

دیگران

مثال ۴: موسوی، معین (ویراستار)

مثال ۵: سازمان مدیریت و برنامه ریزی

Example 1: Schachter, S.**Example 2:** Festinger, L., Riecken, H., & Schachter, S.**Example 3:** Wolchik, S.A., West, S.G., Sandler, I.N., Tein, J., Coatsworth, D., Lengua, L., et al.**Example 4:** Maher, B. A. (Ed.).**Example 5:** U.S. Government Printing Office

نکته

با توجه به این که در شیوه‌نامه‌ای، بی، ای، هم بین نام خانوادگی و نام کوچک پدیدآورند، و هم بین شرح پدیدآورندگان علامت ویرگول فرار می‌گزند و این امر در زبان فارسی (بخصوص که از اختصار استفاده نمی‌شود) ممکن است ایجاد ابهام کند، پنهان‌نمودن می‌شود که در فهرست مأخذ، بین شرح پدیدآورندگان به جای ویرگول باز نفعه ویرگول استفاده شود.

مثال: پرسنلی، هرو؛ سالور، سیما؛ فریور، پیمانه؛ امیدوار، افسر؛ اقتداری، نعیمه؛ صادقی، زینده؛ و دیگران

۲. سال نشر

* سال نشر یا لافاصله پس از شرح پدیدآورنده، داخل پرانتز، ذکر می‌شود.

* در صورتی که استناد به یک اثر چندجلدی صورت گرفته است، سال انتشار اولین و آخرین جلد ذکر می‌شود.

* در صورتی که سال نشر اثر مورد استناد نامعلوم است در انگلیسی "n.d." (محضف "no date") و در فارسی "بی تاریخ" (معنی "بی تاریخ") پس از شرح پدیدآورنده، در پرانتز، می‌آید.

* در صورتی که اثر زیر چاپ است و تاریخ انتشار آن مشخص نیست، به جای تاریخ نشر در فارسی عبارت "زیر چاپ" و در انگلیسی "in press" درج می‌شود.

قالب

(پرانتز پان) سال نشر (پرانتز بسته، نقطه، یک فاصله)

مثال ۱: (۱۳۸۱).

مثال ۲: (۱۳۸۳ ۱۳۸۰).

Example 1: (1999).

Example 2: (2000-2003).

۳. عنوان و عنوان فرعی

- از شکل نوشتاری ایرانیک/ ایتالیک و بهندرت از شکل نوشتاری زیرخطدار نیز استفاده می‌شود.
- در منابع انگلیسی تنها حرف اول نخستین عنوان و عنوان فرعی با حرف بزرگ نوشته می‌شود.
- عنوان فرعی پس از درج عنوان اصلی و گذاشتن دونقطه می‌آید.
- پس از اتمام عنوان، یک نقطه و بعد فاصله قرار می‌گیرد.
- در صورتی که پس از عنوان شرح ویرایش، تعداد جلد، و اطلاعاتی از این قبیل آمده، پس از عنوان فقط فاصله گذاشته می‌شود.
- در صورت نبود پدیدآورنده، عنوان آغازگر عبارت استناد است. در صورتی که شرح ویرایش وجود دارد به دنبال عنوان نوشته شده و میان سال نشر درج می‌شود.

قالب

عنوان به شکل ایرانیک/ ایتالیک (دونقطه) عنوان فرعی به شکل ایرانیک/ ایتالیک (نقطه، یک

فاصله)

مثال ۱: حافظه‌نامه.

مثال ۲: سیفیله عرقان بر شعر فارسی: عطار در هفت شهر عشق.

مثال ۳: تاریخ تمدن اسلامی (ویرایش ۵).

Example 1: *The Book of small.*

Example 2: *The Art of the personal essay: Anthology from the classical era to the*

present.

Example 3: History of the theatre (5th ed.).

۳. ویرایش (در صورتی که اثر پیش از یک ویرایش داشته باشد)

- * در استناد به منابع انگلیسی از علامت اختصاری "ed." به جای کلمه edition (بدمعنای ویرایش) استفاده می‌شود و در منابع فارسی کلمه "ویرایش" به کار می‌رود.
- * شرح ویرایش داخل پرانتز قرار می‌گیرد.
- * پس از بستن پرانتز شرح ویرایش، نقطه و بعد از آن فاصله گذاشته می‌شود.

نکته

در فهرست مأخذ برخی مقالات مشاهده می‌شود که نویسندگان چاپ یک کتاب با شماره ویرایش آن یکسان تلقی شده و در جایگاه شرح ویرایش، نویسندگان چاپ درج شده است. لازم به ذکر است که ممکن است ویرایش اول کتابی به چاپ دهم برسد، اما این به آن معنا نیست که در هر نویسندگان چاپ، ویرایشی بر روی اثر صورت گرفته است. همچنین ممکن است اثر مورد استناد ویرایش دهم کتابی باشد که ما چاپ اول آن را در دست داریم. در ویرایش جدید یک اثر، ساختار نحوی و معنایی مستحکم تغییر می‌شود، اما در چاپ جدید چنین اتفاقی نمی‌افتد و در واقع همان اثر قبلی تکثیر می‌شود؛ در واقع ویرایش‌های مختلف یک کتاب، اثر جدید تلقی می‌شوند. لذا باید دقت کرد که شماره نویسندگان چاپ با عدد ویرایش انتباخته گرفته نشود. گفتنی است که ذکر شماره ویرایش جزو اطلاعات کتابشناسی ضروری یک اثر است که حتماً باید در عبارت استناد درج شود، اما تیازی به ذکر نویسندگان چاپ نیست.

فالب

(پرانتز باز) در انگلیسی ابتدا عدد و سی اخصار (ed.) و در فارسی اول کلمه ویرایش و بعد عدد ویرایش (پرانتز بسته، نقطه، یک فاصله)

مثال ۱: (ویرایش ۵).

Example 1: (3rd ed.).

۴. فروست (سلسله انتشارات)

* عنوان قروسط، به شکل ساده و بلافاصله پس از عنوان اصلی درج می‌شود.

▪ پس از عنوان فروخت، نقطه و بعد یک فاصله قرار می‌گیرد.

مثال ۱: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها.

Example 1: Language teachers' resource.

۵. صفحه شمار

▪ فقط در صورتی که به بخش مشخصی از کتاب استناد شده باشد شماره صفحات ذکر می‌شود.

▪ شماره صفحات داخل پرانتز پس از عنوان فرار می‌گیرد.

▪ در صورتی که اثر دارای شرح ویرایش است، شماره صفحات داخل پرانتز پس از شرح ویرایش قرار می‌گیرد.

▪ در فارسی از اختصار "ص" و در انگلیسی از اختصار "pp." استفاده می‌شود.

مثال ۱: (ص ۷۵-۸۹).

مثال ۲: (ویرایش ۳، ص ۷۷-۸۹).

Example 1: (pp. 501-508).

Example 2: (5th ed., pp. 445-482).

۶. شماره جلد

▪ در صورتی که استناد به یک اثر چند جلدی صورت گرفته باشد، تعداد کل جلدات اثر پس از درج عنوان، داخل پرانتز نوشته می‌شود.

▪ در فارسی از اختصار "ج" و در انگلیسی از اختصار "vols." استفاده می‌شود.

قالب

(پرانتز باز) شماره جلد (یک فاصله) (اختصار "ج" یا "vols.") (پرانتز بسته، نقطه، یک فاصله)

مثال ۱: (۵ ج).

Example 1: (9 vols.).

نکته

در صورتی که استناد به جلد مشخصی از یک اثر چندجلدی صورت گرفته باشد، فقط شماره همان جلد ذکر می‌شود.

قالب

(پرانتز یا) (اختصاری "ج" یا ".vol.") (یک فاصله) شماره جلد (پرانتز بسته، نقطه، یک فاصله)

مثال ۲: (ج ۵)

Example 2: (vol. 2).

نکته

در صورتی که یک اثر هم دارای اطلاعات مربوط به ویرایش است و هم به جلد مشخصی از آن استناد شده است، ابتدا شرح ویرایش داخل پرانتز ذکر می‌شود و پس از نقطه و فاصله، داخل پرانتز اطلاعات مربوط به جلد و صفحه‌شمار می‌آید.

مثال ۱: (ویرایش ۲). (ج. ۵، ص ۷۷-۸۹)

Example 1: (3rd ed.), (vol. 4, pp. 457-522).

۷. محل نشر

* نام شهری که ناشر یا ناشران در آن قرار دارند محل نشر اثر تلقی می‌شود.

* در صورتی که ناشر یا ناشران در بیش از یک شهر فعالیت دارند، و در صفحه عنوان اثر بیش از نام یک شهر به عنوان محل نشر ذکر شده است، فقط نام اولین شهر در ج شده در صفحه عنوان در جایگاه محل نشر درج می‌شود.

* محل نشر باید به شکل کامل نوشته شود و از مخفف‌نویسی اجتناب گردد.

* در صورتی که محل نشر شناخته شده نیست، بعد از نوشتن آن ویرگول و بعد یک فاصله گذاشته و نام ایالت یا کشور به آن اضافه می‌شود برای منابعی که در امریکا منتشر شده‌اند بعد از محل نشر یک ویرگول و بعد دو حرف اول کند پس از ایالت مربوط با حروف بزرگ درج می‌شود.

قالب

محل نشر (دونقطه، یک فاصله)

مثال ۱: گرمسار، ایران:

مثال ۲: تهران:

Example 1: Hartford, CN:

Example 2: Texas, NSW:

Example 3: Kyoto, Japan:

۸ ناشر

* نام ناشر به طور کامل نوشته می‌شود.

* اگر ناشر اثری خود مؤلف یا پدیدآورنده و یا هر شخص حقیقی دیگری باشد، نام وی به عنوان ناشر تلقی می‌شود.

* پس از نوشتن نام ناشر نقطه قرار می‌گیرد.

* در صورتی که یک شخص یا یک سازمان هم پدیدآورنده و هم ناشر اثر است، نام وی به عنوان پدیدآورنده در ابتدای عبارت استناد درج می‌شود و در جایگاه ناشر، در فارسی کلمه "پدیدآورنده" و در انگلیسی "Author", ذکر می‌شود.

قالب

ناشر (نقطه)

مثال ۱: اندیشه توین.

Example 1: Australian Government Publishing Service.

Example 2: Raven Press.

قالب کلی استناد به کتاب

نام خانوادگی پدیدآورنده (ویرگول، یک فاصله) نام کوچک [در صورت وجود پدیدآورنده بیشتر] (ویرگول، یک فاصله) نام خانوادگی و نام پدیدآورنده همکار به شکل مقلوب (یک فاصله، پرانتز باز) تاریخ نشر (پرانتز بسته، نقطه، یک فاصله) عنوان به شکل ایرانیک / اینالیک (نقطه، یک فاصله) [در صورت وجود شرح ویرایش با صفحه شمار (یک

فاصله) [برانز با] شرح ویرایش (برانز پسته، نقطه‌یک، فاصله) محل نشر (دونقطه، یک فاصله) ناشر (نقطه)

نموده‌ای از استناد به کتاب
استناد به کتاب یا یک تا شش نویسنده

حری، عباس (۱۳۸۱). آین نگارش علمی (ویرایش ۳). تهران: هیأت امنای کتابخانه‌های عمومی کشور، دیرخانه.

پیمانی، پوریدا؛ اسماعیلی، لهراسب (۱۳۸۱). روانشناسی خانواده: نگاهی به اثرات سوء طلاقی بر آینده فرزندان. مشهد: خانواده.

ملکی، اسماعیل؛ سهرابی، اعتماد؛ بشیری، حسن؛ سلوکی، مصطفی؛ بیضایی، میشو؛ و احنشامی، رامین (۱۳۸۲) بیماری‌های کودکان (ویرایش ۲). تهران: پژوهشکار.

Bernstein, T. M. (1965). *The careful writer: A modern guide to English usage*. New York: Athenaeum.

Strunk, W., Jr., & White, E. B. (1979). *The elements of style* (3rd ed.). New York: Macmillan.

Paloutzian, R. F., Clements, S. D., Maher, B. A., Riesen, A. H., Wilson, J. G., & Fraser, F. C. (1996). *Invitation to the psychology of religion* (2nd ed.). Boston: Allyn and Bacon.

استناد به کتاب با پیش از شش نویسنده

ازرسایی، شاهین؛ رستمیان، پروانه؛ سلطانیان، مستانه؛ اعتمادی، رضا؛ یهلوانی، اریا؛ تجارت پیش، اردلان؛ و دیگران (۱۳۸۲). برنامه‌های تنظیم خانواده در کشورهای جهان سوم (۲ ج). تهران: ادراک.

Paloutzian, R. F., Clements, S. D., Maher, B. A., Riesen, A. H., Wilson, J. G., Fraser, F. C., & et al. (1996). *Progress in experimental personality research* (6 vols.). New York: Academic Press.

استناد به کتاب دارای مؤلف و ویراستار، یا گردآورنده

اعتمنادی، سالار (۱۳۸۲). تاریخ ادبیات فرانسه (رسول هاشمی، ویراستار). تهران: ادبستان.

Anderson, J. B. (1989-1999). *A history of mythology and culture* (M. Arlan, Ed.) (Vols. 1-10). New York: Preston Press.

استناد به کتاب دارای مؤلف و مترجم

* برای استناد به کتاب ترجمه شده نیز مانند استناد به کتاب به زبان اصلی برخورد می‌شود، با این نفاوت که نام مترجم پس از عنوان، به شکل طبیعی، در پرانتز درج و تاریخ نشر اثر اصلی پس از وضعیت نشر، به دنبال عبارت "نشر اثر اصلی" ذکر می‌شود.

تعریف استناد به کتاب ترجمه شده

هرسی، یال، پلانچارد، کنت (۱۳۷۵). مدیریت رفتار سازمانی (علی علاقه بند، مترجم). تهران: امیرکبیر (نشر اثر اصلی ۱۹۷۲).

کوم، آیلا (۱۳۷۹). پژوهی در سرایشیبی انحطاط: تأملی جامعه شناختی بر پدیده اعتقاد (بررسی مومنی و بهادر بشیری، مترجمان). شیراز: رزم آرما (نشر اثر اصلی ۱۹۸۹).

Foucault, M. (1995). *Discipline and punish* (A. Sheridan, Trans.) (2nd ed.). New York: Vintage Books (Original work published 1978).

Freud, S. (1961). *The ego and the id* (J. Strachey, Ed. and trans.). London: Hogarth Press (Original work published 1923).

Luria, A. R. (1969). *The mind of a mnemonist* (L. Solotaroff, Trans.). New York: Avon Books (Original work published 1965).

استناد به کتاب بدون مؤلف دارای ویراستار، مترجم، یا گردآورنده

احمدیان، آرام (ویراستار) (۱۳۸۲-۱۳۸۳). ریاضیات کاربردی (۶ ج). تهران: آقاندیس.

رمضانی، پوریا (مترجم) (۱۳۸۲). اپیدمیولوژی گروهی در انگلستان. تهران: پر شکیار (نشر اثر اصلی ۱۹۹۹).

Maher, B. A. (Ed.). (1964-1972). *Progress in experimental personality*

research (6 vols.), New York: Academic Press.

Wilson, J. G., & Fraser, F. C. (Eds.). (1977-1978). *Handbook of teratology* (Vols. 1-4). New York: Plenum Press.

استناد به کتاب با پدیدآورنده سازمانی

* در صورتی که پدیدآورنده سازمانی ناشر اثر نبوده است، می‌توان به جای تکرار آن در بخش وضعیت نشر (ناشر) فقط بذکر کلمه "پدیدآورنده" با "Author" اختصار کرد.

مثال

انجمن شاعران جوان ایران (۱۳۸۲)، *لذکره شاعران معاصر*. تهران: پدیدآورنده.

U.S. Government Printing Office. (1973). *Style manual* (Rev. ed.). Washington, D.C.: Author.

American Psychiatric Association. (1994). *Diagnostic and statistical manual of mental disorders* (4th ed.). Washington, DC: Author.

استناد به کتاب با پدیدآورنده نامشخص

علم انسانی پژوهشگری تهران دبستانی (ویرایش ۳) (۱۳۸۲). اصفهان: سینده.

Self-consciousness and social anxiety (4th ed.). (1980). San Francisco: W. H. Freeman.

استناد به کتاب با تاریخ نشر نامشخص

اصلانی، خردمند (بی‌نا). رویکردی نوین به تأثیرهای علم تجorum. اصفهان: مازیار.

Gardener, E. D. (n.d.). Heretics. In S. Nevins & L. Bointer (Eds.), *17th Century England* (pp. 327-384). London: Methaneon.

استناد به کتاب زیرچاپ

بهاری، میثم (زیرچاپ). ترمیم‌لرزی پرشکنی فرهنگ دوره‌نامه‌های انگلیسی و انگلبری. بهفارسی برای دانشجویان پرستاری (ویرایش ۲). مشهد: هوشمند.

Anderson, W. R. (in press). *Studies in military history: Perspectives on racism: The new world order*. New York: Preston Press.

استناد به کتاب چند جلدی

پرچمی، پروانه (۱۳۸۱). نگاهی به جغرافیای سیاسی خاورمیانه (۵ ج). مشهد: سیاست روز.

Arnheim, R. (1971). *Art and visual perception* (4 vols.). Berkeley, CA: University of California Press.

استناد به کتاب چند جلدی با تاریخ نشر چند ساله

حاتمی، مهراب؛ پرویزی، رویا؛ مرایی، صهبا (ویراستاران). (۱۳۷۹-۱۳۸۲). *دستامه پرستاری نورین* (ج ۱-۳). تهران: پژوهشکار.

پورستان، آصف (۱۳۷۸-۱۳۸۰). *خرنده‌گان کویر ایران* (۲ ج). تهران: کویر.

Wilson, J. G., & Fraser, F. C. (Eds.). (1977-1978). *Handbook of teratology* (Vols. 1-4). New York: Plenum Press.

Maher, B. A. (Ed.). (1964-1972). *Progress in experimental personality research* (6 vols.). New York: Academic Press.

استناد به یک جلد از کتاب چند جلدی

میامی، میمت؛ احمدی، فریار (ویراستاران) (۱۳۸۲). *اسیب‌شناسی طلاق* (ج ۲). شیراز: خانواده سیز.

Maher, B. A. (Ed.). (1972). *Progress in experimental personality research* (vol. 6). New York: Academic Press.

قواعد استناد به فصلی از کتاب

- ابتدا مشخصات مربوط به قصل، شامل پدیدآورنده و عنوان، سپس مشخصات مربوط به اثر اصلی درج می‌شود.
- شرح پدیدآورندگان، مترجمان و ویراستاران اثر اصلی پیش از عنوان اثر اصلی نوشته می‌شود.

اطلاعات کتاب‌نامه‌گان ضروری

۱. شرح پدیدآورنده (گان) فصل

* به قواعد شرح پدیدآورنده کتاب رجوع شود.

۲. تاریخ نشر

* به قواعد سال نشر کتاب رجوع شود.

۳. عنوان فصل

* عنوان فصل به شکل ساده درج می‌شود.

* پس از عنوان فصل نقطه و بعد یک فاصله فرار می‌گیرد.

* در عنوان انگلیسی فقط اخیرین حرف عنوان فصل با حروف بزرگ درج می‌شود.

قالب

عنوان فصل (نقطه، یک فاصله)

مثال ۱: سایرینیکی.

Example 1: Cybernetics and ghosts.

۴. در انگلیسی حرف اضافه "In" در فارسی حرف اضافه "در"

* از این حرف اضافه برای ارتباط دادن مشخصات فصل به مشخصات کل اثر استفاده می‌شود.

* پس از حرف اضافه فقط فاصله فرار می‌گیرد.

۵. شرح پدیدآورنده (گان) اثر اصلی

* شرح پدیدآورنده (گان) اثر اصلی، اعم از ویراستاران، مترجمان، و غیره، به شکل طبیعی درج می‌شود.

* عنوان نقش پدیدآورنده‌گان بعد از فاصله پس از نام آنها در داخل پرانتز درج می‌شود.

در انگلیسی از اختصارهای (Comp. or Comps), (Trans.), (E.d. or Eds.), و

در فارسی از کلمات (ویراستار یا ویراستاران)، (مترجم یا مترجمان)، (گردآورنده یا

گردآورندگان) استفاده می‌شود.

- * پس از شرح پدیدآورندگان اثر اصلی، ویرگول و بعد فاصله قرار می‌گیرد.

قالب

نام و نام خانوادگی پدیدآورنده اثر اصلی (ویرگول، یک فاصله)

مثال ۱: در عباس حربی (ویراستار)،

Example 1: In Ruth Chadwick & Crowder K. A. (Eds.),

۷. عنوان اثر اصلی

- * به قواعد عنوان کتاب رجوع شود.

۸. شرح ویرایش

- * به قواعد شرح ویرایش کتاب رجوع شود.

۹. شماره فصل یا جلد به همراه صفحه شمار

در این بخش می‌توان فقط به ذکر شماره صفحات فصل اکتفا کرد.

- * در صورتی که استناد به صفحات مشخصی از یک فصل انجام شده باشد بهتر است هم شماره فصل یا جلد و هم شماره صفحات ذکر شود.

ابتدا شماره فصل یا جلد، در فارسی به دنبال اختصارهای "ف" یا "ج" و در انگلیسی "Vol." یا "Chap." به دنبال عنوان، در پرانتز، ذکر می‌شود.

- * پس از شماره فصل یا جلد، ویرگول و بعد یک فاصله قرار گرفته و شماره صفحات ذکر می‌شود.

برای ذکر شماره صفحات در فارسی از اختصار "ص" و در انگلیسی از اختصار "pp." استفاده می‌شود.

- * در صورتی که اثر دارای شرح ویرایش است، شماره فصل و صفحات داخل پرانتز پس از شرح ویرایش قرار می‌گیرد.

مثال ۱: (ص ۵۹-۱۰۲)

مثال ۲: (ج ۲، ص ۷۵-۸۹).

مثال ۳ (ویرایش ۳، ف ۲، ص ۷۷-۸۹).

Example 1: (pp. 512- 612).

Example 2: (Chap. 3, pp. 501-508).

Example 3: (5th ed., Vol.2, pp. 445-482).

۹. وضعیت نشر

* به فواعد محل نشر و ناشر کتاب رجوع شود.

قالب کلی استناد به فصلی از کتاب

نام خانوادگی پدیدآورنده فصل (ویرگول، یک فاصله) نام کوچک [در صورت وجود پدیدآورنده‌گان بیشتر] (ویرگول، یک فاصله) نام خانوادگی و نام پدیدآورنده‌گان هنگام به شکل مقلوب (یک فاصله، پرانتز باز) تاریخ نشر (پرانتز بسته، نقطه، یک فاصله) عنوان فصل به شکل ساده (نقطه، یک فاصله) حرف اضافه "In" یا "در" (یک فاصله) شرح پدیدآورنده‌گان از اصلی به شکل طبیعی (ویرگول، یک فاصله) عنوان اثر اصلی به شکل ایرانیک / ایتالیک (یک فاصله) (پرانتز باز) شرح ویرایش (ویرگول، یک فاصله) شماره فصل (ویرگول، یک فاصله) صفحه شمار (پرانتز بسته، نقطه) یک فاصله) محل نشر (دونقطه، یک فاصله) ناشر (نقطه)

مثال

ارشادی، میین (۱۳۸۲). تعیین دستمزد در محمد جواد مقتدایی و علی ایثاری (گردآورنده‌گان)، مبانی اقتصاد (ف ۱، ص ۵۴-۶۸). تهران: اوزنگ.

فریور، رویا، و معتمدی، آرین (۱۳۸۱). بوکسولاسموزیس، در توبید ایمانیان (ویراستار)، بیماری‌های مادرزادی در نوزادان (ص ۵۶۱-۷۸). مشهد: دالش نوین

Shea, J. D. (1992). Religion and sexual adjustment. In J. F. Schumaker (Ed.), *Religion and mental health* (Vol.2, pp. 70-84). New York: Oxford University Press.

Harlow, H. F. (1958). Biological and biochemical basis of behavior. In D. C. Spencer (Ed.), *Symposium on interdisciplinary research* (pp. 239-252). Madison: University of Wisconsin Press.

قواعد استناد به مقاله یا فصل ترجمه شده کتاب

- * برای استناد به مقاله یا فصل ترجمه شده در یک کتاب مانند استناد به فصلی از کتاب عمل می‌شود، با این تفاوت که پس از نام و نام خانوادگی مترجم کتاب، داخل پرانتز در فارسی کلمه "مترجم یا مترجمان" و در انگلیسی (Trans) ذکر می‌شود.
- * در صورتی که فصل با مقاله مورد استناد دارای مترجم است، پس از عنوان فصل و قبل از گذاشتن نقطه، داخل پرانتز، نام و نام خانوادگی مترجم با مترجمان، به شکل طبیعی، درج می‌شود.

نمونه‌های استناد به مقاله یا فصل ترجمه شده کتاب

- تلسون، ادوارد (۱۳۸۲). آناتومی قلب. در بهرام خسروی (ویراستار و مترجم)، آناتومی بدن انسان (ج. ۲، ص ۷۷-۱۰۸). تهران: دامنه (نشر اثر اصلی ۱۹۹۹).
- نموارن، فلیپ (۱۳۸۲). درمان آسم (یاسعین رویایی و پرستو الکایی، مترجمان). در بهمن قبادی و ادریس اعتمادی (ویراستاران)، بیماری‌های تنفسی: تشخیص و درمان (ص ۷۷-۱۴۵). تهران: پژوهشکار (نشر اثر اصلی ۲۰۰۱).

Altallan, M. (2001). The Oxbird legacy. In T. Boynes (Ed. & Trans), *The standard edition of the complete works of Altallan* (Vol. 22, pp. 14-64). New York: Preston Press (Original work published 1973).

Piaget, J. (1988). Extracts from Piaget's theory (G. Gellerier, & J. Langer, Trans.). In K. Richardson & S. Sheldon (Eds.), *Cognitive development to adolescence: A reader* (pp.3-18). Hillsdale, NJ: Erlbaum (Reprinted from Manual of child psychology, 703-732, by P. Mussen, Ed., 1970, New York: Wiley).

قواعد استناد به مدخل واژه‌نامه، دایرةالمعارف، و دیگر مراجع مشابه

- * برای استناد به واژه‌نامه، دایرةالمعارف، و دیگر مراجع مشابه مانند فصلی از کتاب برخورد می‌شود، با این تفاوت که به جای عنوان فصل، عنوان مدخل نوشته می‌شود.

نمونه‌های استناد به مدخل واژه‌نامه، دایرةالمعارف، و دیگر مراجع مشابه

- یهمنی، ارزنگ (۱۳۸۲). معادلات چندجمله‌ای. در دایرةالمعارف ریاضیات (ویرایش ۲)، (ج. ۲،

ص ۵۷-۶۰). تهران: افلاطون.

Bergman, P. G. (1993). Relativity. In *The new encyclopedia Britannica* (2nd ed.). (Vol. 26, pp. 501-508). Chicago: Encyclopedia Britannica.

قواعد استناد به کلیت واژه‌نامه، دایرةالمعارف، و دیگر مراجع مشابه

* در استناد به این گونه منابع، به عنوان یک کل، باید مانند استناد به کتاب برخورده کرد.

نمونه‌های استناد به کلیت واژه‌نامه، دایرةالمعارف، و دیگر مراجع مشابه

Zahedi, Shمس السادات; الوانی, مهدی؛ فقیهی, ابوالحسن (۱۳۷۶). قره‌گ جامع مادریت.

تهران: دانشگاه علامه طباطبائی.

Sanborn, W. B. (Ed.). (2001). *Dictionary of tribal mythologies* (4th ed., Vols. 1-14). New York: Preston Press.

قواعد استناد به تک‌نگاشت یا رساله

استناد به تک‌نگاشت با شماره کلی، نسخه، و فروست

۱. شرح پدیدآورنده (گان)

* به قواعد شرح پدیدآورنده کتاب رجوع شود.

۲. تاریخ نشر

* به قواعد تاریخ نشر کتاب رجوع شود.

۳. عنوان تک‌نگاشت

* عنوان تک‌نگاشت به شکل ساده نوشته می‌شود.

* پس از عنوان نقطه و بعد یک فاصله فرار می‌گیرد.

قالب

عنوان تک‌نگاشت به شکل ساده (نقطه، یک فاصله)

مثال ۱: تاریخ ناصری.

Example 1: Parental understanding of pretense.

۴. عنوان کلی تک‌نگاشت‌ها

- عنوان کلی تک‌نگاشت‌ها به‌شکل ایرانیک / ایتالیک درج می‌شود.
- در انگلیسی کلمات عنوان با حروف بزرگ آغاز می‌شود.
- پس از عنوان کلی تک‌نگاشت‌ها، ویرگول و بعد یک فاصله قرار می‌گیرد.

قالب

عنوان کلی تک‌نگاشت‌ها به‌شکل ایرانیک / ایتالیک (ویرگول، یک فاصله)

مثال ۱: تک‌نگاشت‌های انجمن پژوهش‌های تاریخی

Example 1: Monographs of the Society for Research in Parenting,

۵. شماره کلی، نسخه، و فروست

- شماره مربوط به‌مجموعه تک‌نگاشت، پس از عنوان کلی تک‌نگاشت‌ها درج می‌شود.
- پس از شماره تک‌نگاشت داخل پرانتز، ابتدا شماره مربوط به‌نسخه تک‌نگاشت درج و بعد از یک ویرگول، در فارسی به‌دبیال عبارت "شماره فروست" و در انگلیسی به‌دبیال "Serial No."، شماره فروست درج می‌شود.

قالب

شماره کلی تک‌نگاشت‌ها (پرانتز باز) شماره نسخه تک‌نگاشت (ویرگول، یک فاصله)

عبارت "شماره فروست" یا Serial No. (یک فاصله) شماره فروست (پرانتز بسته، نقطه).

مثال ۱: ۵۴ (۲، شماره فروست ۳۴۵).

Example 1: 78 (3, Serial No. 422).

قالب کلی استناد به تک‌نگاشت با شماره کلی، نسخه، و فروست

- نام خانوادگی پدیدآورنده (ویرگول، یک فاصله) نام کوچک [در صورت وجود پدیدآورندگان بیشتر] (ویرگول، یک فاصله) نام خانوادگی و نام پدیدآورندگان همکار به‌شکل مقلوب (یک فاصله، پرانتز باز) تاریخ نشر (پرانتز بسته، نقطه، یک فاصله) عنوان (نقطه، یک فاصله) عنوان کلی تک‌نگاشت‌ها به‌شکل ایرانیک / ایتالیک (ویرگول، یک فاصله) شماره کلی (پرانتز باز) شماره نسخه (ویرگول، یک فاصله) در فارسی عبارت "شماره فروست" و در انگلیسی Serial No. (یک فاصله) شماره فروست (پرانتز بسته، نقطه)

نمونه‌های استناد به تک‌نگاشت با شماره کلی، سخمه، و فروست

احمدیان، مروان (۱۳۸۱). تاریخ تاصری. *تک‌نگاشت‌های انجمن پژوهش‌های تاریخی*, ۵۴ (۲)، ۳۴۰-۳۴۵.

Wisener, A., & Jameson, M. L. (2002). Parental understanding of pretense. *Monographs of the Society for Research in Parenting*, 78 (3, Serial No. 422).

قواعد استناد به تک‌نگاشت به عنوان ضمیمه مجله

* برای استناد به تک‌نگاشتی که به صورت ضمیمه مجله منتشر شده است مانند قواعد فوق الذکر عمل می‌شود، با این تفاوت که به جای عنوان کلی تک‌نگاشت‌ها، عنوان مجله به شکل ابرانگیک / ایتالیک فرار می‌گیرد و به جای شماره فروست نیز شماره قسمت مربوط به تک‌نگاشت ذکر می‌شود.

نمونه‌های استناد به تک‌نگاشت به عنوان ضمیمه مجله

الهی، حسن؛ مجتبه‌ی، عباس (۱۳۸۲). ایندیکاتوری تپ کنگو. *ایندیکاتوری*, ۵۸ (۲، ق. ۲).

Bishop, A. L., & Bishop, P. S. (1999). Atmospheric anomalies. *Journal of Experimental Geography Monographs*, 70 (3, Pt. 2).

قواعد استناد به تک‌نگاشت درج شده در مجله

* برای استناد به تک‌نگاشتی که مانند مقاله در مجله درج شده است، مانند مقاله مجله (که قواعد آن در ادامه آمده است) عمل می‌شود، با این تفاوت که پس از عنوان تک‌نگاشت فاصله قرار داده و، داخل کروشه، در فارسی [تک‌نگاشت] و در انگلیسی [Monograph] ذکر می‌شود.

نمونه‌های استناد به تک‌نگاشت درج شده در مجله

بهاری، مهشید (۱۳۷۹). علت‌شناسی روان‌پریشی در جوامع شهری [تک‌نگاشت]. *روان‌شناسی امروز*, ۸۵-۳۶۶، ۳۹۰-۳۹۱.

West, M. D., Evans, C. B., & Mays, W. (1999). Validity of the Type B personality [Monograph]. *Journal of Cultural Psychology*, 82, 344-426.

قواعد استناد به مقاله نشریه یا مجله
اطلاعات کتابخانه‌ی ضروری

۱. شرح پدیدآورنده (گان)

* به قواعد شرح پدیدآورنده کتاب رجوع شود.

۲. تاریخ نشر

* به قواعد تاریخ نشر کتاب رجوع شود.

۳. عنوان مقاله

* عنوان مقاله به شکل ساده نوشته می‌شود.

* پس از عنوان نقطه و بعد فاصله قرار می‌گیرد.

قالب

عنوان مقاله (نقطه، یک فاصله)

مثال ۱: مروری بر مفاهیم و نظریه‌ها در قلمرو اطلاع‌ثنا

Example 1: Age changes and changes over time in prosocial intentions and behavior between friends.

۴. عنوان نشریه یا مجله

* عنوان نشریه به همان شکلی که روی جلد نشریه یا صفحه عنوان آن آمده است درج می‌شود.

* عنوان نشریه به شکل ایرانیک / ایتالیک نوشته می‌شود.

* پس از عنوان نشریه یک ویرگول و بعد فاصله قرار می‌گیرد.

قالب

عنوان نشریه یا مجله به شکل ایرانیک / ایتالیک (ویرگول، یک فاصله)

مثال ۱: اطلاع‌ثنا

Example 1: PMLA,

Example 2: Canadian Biomedical Journal,

۵. دوره (و شماره در صورت ضرورت)

* در صورتی که نشریه فقط دارای دوره است:

قالب ۱

دوره (ویرگول، یک فاصله)

* در صورتی که هر دوره نشریه شامل چند شماره است:

قالب ۲

دوره (پرانتز باز) شماره (پرانتز بسته، ویرگول، یک فاصله)

۶. صفحه شمار

* شماره صفحات بدون استفاده از علامت اختصاری صفحه شمار درج می‌شود

* پس از شماره صفحه یک نقطه فراز می‌گیرد.

قالب

شماره صفحات (نقطه)

مثال ۱: ۱۲-۴۵۷-۳۲۴

مثال ۲: ۷۴-۷۴، ۹۱-۸۲

Example 1: 4, 303-13

Example 2: 137 (16), 32

قالب کلی استناد به مقاله مجله

نام خانوادگی پدیدآورنده (ویرگول، یک فاصله) نام کوچک [در صورت وجود پدیدآورنده‌گان پیشتر] (ویرگول، یک فاصله) نام خانوادگی و نام پدیدآورنده‌گان همکار به شکل مقلوب (یک فاصله، پرانتز باز) تاریخ نشر (پرانتز بسته، نقطه، یک فاصله) عنوان مقاله به شکل ساده (نقطه، یک فاصله) عنوان نشریه به شکل ایرانیک/اینالیک (ویرگول، سک فاصله) دوره [در صورت وجود شماره (پرانتز باز) شماره (پرانتز بسته) (ویرگول، یک فاصله) صفحه شمار (نقطه)]

۱. برای مشاهده مثال‌ها بپند ۶ مراجعه کنید.

نمونه‌های استناد به مقاله مجله
استناد به مقاله مجله فاقد شماره

پیشاقی، مهرش (۱۳۸۲). مطالعه علل اضطراب دختران مدرسه راهنمایی ارشاد کرمان.
روانشناسی اصرور، ۵، ۴۰-۶۲.

Beatty, J. (1982). Task-evoked pupillary responses, processing load, and the structure of processing resources. *Psychological Bulletin*, 91, 276-292.

Cates, A. R., Harris, D. L., Boswell, W., Jameson, W. L., Yee, C., Peters, A. V., et al. (1991). Figs and dates and their benefits. *Food Studies Quarterly*, 11, 482-489.

استناد به مقاله مجله دارای شماره

حُرمی، عباس (۱۳۸۲). مروری بر مفاهیم و نظریه‌ها در قلمرو اطلاع‌شناختی. اطلاع‌شناختی، ۱ (۱)، ۹-۳۴.

The control of short-term memory. (1971). *Scientific American*, 225 (2), 82-90.

Lacayo, R. (1991, April 22). Global warming: A new warning. *Time*, 137 (16), 32.

استناد به مقاله مجله، با عنوان ترجمه شده به زبان دیگر

* برای استناد به مقاله مجله با عنوان ترجمه شده به زبان دیگر، مطابق فواعد ذکر شده

برای استناد به مقاله مجله عمل می‌شود، با این تفاوت که پس از ذکر عنوان به زبان

اصلی مقاله، داخل گروشه، عنوان ترجمه شده ذکر می‌شود.

نمونه‌های استناد به مقاله مجله، با عنوان ترجمه شده به زبان دیگر

بحربنی، بابک (۱۳۷۹). علت‌شناسی سالک [Etiology of Leishmaniasis]. [ایدی‌میلورژی، ۴ (۲)، ۴۵-۶۷]

Berndt, T. J. (1981b). Effects of friendship on prosocial intentions and behavior [تأثیر دوستی بر مقاصد و رفتار اجتماع مداری]. *Child Development*, 52, 636-643.

Tremblay, G. (2000). La version française des lois constitutionnelles du Canada [The French version of the constitutional laws of Canada]. *Les Cahiers de Droit*, 41, 33-60.

قواعد استناد به مقاله ترجمه شده مجله

- * برای استناد به مقاله ترجمه شده مجله، مانند استناد به مقاله مجله برحوره می‌شود، با این تفاوت که پس از عنوان مقاله، داخل پرانتز، نام و نام خانوادگی مترجم، به شکل طبیعی، درج می‌شود

نحوه‌های استناد به مقاله ترجمه شده مجله

هرتون، پیتر؛ شوارزن، کندی (۱۳۸۰). نوچیه‌هایی در خصوص ندوین مقالات علمی تحقیقی (ترجمه اعظم شاهداغی). پژوهشنامه اطلاع‌رسانی، ۵(۵)، ۱۲.

Von der Luhe, I. (1982). I without guarantees: Ingeborg Bachmann's Frankfurt lectures on Poetics (M. T. Kraus, Trans.). *New German Critique*, 8 (27), 31-56.

نکته

- برای استناد به مقاله ترجمه شده در ماهنامه، هفته‌نامه، دو هفته‌نامه، و روزنامه تیر مانند استناد به مقاله اصلی منتشر شده در این رسانه‌ها (که در ادامه قواعد استناد آنها ارائه شده است) برحوره می‌شود، با این تفاوت که مانند استناد به مقاله ترجمه شده در مجله، نام و نام خانوادگی مترجم، به ترتیبی که ذکر شد، پس از عنوان ذکر می‌شود.

قواعد استناد به مقاله در دست چاپ مجله

- * برای استناد به مقاله در دست چاپ مجله، مانند استناد به مقاله مجله عمل می‌شود، فقط پس از شرح یدیدآورنده در انگلیسی عبارت "in press" و در فارسی عبارت "زیر چاپ" درج می‌شود.

* در صورتی که هر یک از اطلاعات مربوط به وضعیت نشر (شامل تاریخ نشر، دوره، شماره، و صفحه یا صفحاتی که قرار است مقاله در آن منتشر شود) مشخص است، این اطلاعات طبق تواهدی که در استناد به مقاله مجله ذکر شد، درج می‌شود.

* در صورتی که اطلاعات مربوط به وضعیت نشر مقاله مشخص نیست، فقط به ذکر نام

مجله اکتفا می‌شود.

نمونه‌های استناد به مقاله در دست چاپ مجله

میین، فرحت (زیر چاپ). چالش‌هایی فرا روی همانندسازی. پژوهش امروز، احسانی، پرتو؛ شریعتی، علی (زیر چاپ)

Myers, B., & Ansler, M. (in press). Left, right, forward?: Racism and radical politics. *Journal of Politics and Culture*.

قواعد استناد به ضمیمه مجله

* برای استناد به مقاله مندرج در ضمیمه یک مجله، مانند استناد به مقاله مجله عمل می‌شود، با این تفاوت که پس از دوره، داخل پرانتز شماره ضمیمه ذکر می‌شود.

نمونه‌های استناد به ضمیمه مجله

روستازاده، عباد؛ فرهنگی، میثم (۱۳۸۲). تاثیر اشعه مادون قرمز بر پوست. بیماری‌های پوست و مو، ۱۴ (ضمیمه ۲)، ۵۸-۶۹.

Rogers, J. W., Kinner, R. L., & Weis, V. (2000). The architecture of the gravitational lens. *Astronomicity*, 16 (Suppl. 2), 170-192.

قواعد استناد به مقاله ماهنامه، هفته‌نامه، و دو هفته‌نامه

* مانند استناد به مقاله مجله عمل می‌شود، با این تفاوت که در قسمت تاریخ نشر، پس از سال نشر، ماه یا روز نشر لیز ذکر می‌شود.

نمونه‌های استناد به مقاله ماهنامه

احمدیان‌فر، رویا (۱۳۸۲، اسفند). تأثیر مخرب تلویزیون بر فرهنگ مطالعه. خانواده، ۴۵، ۷۸.

Miller, J. H. (2001, April). The next interpretation of nothing. *Cultural Trends*, 8+.

نمونه‌های استناد به مقاله هفت‌نامه و دو هفت‌نامه
موسی، احمد رضا (۱۳۸۲، آذر ۱۵). علت یابی ناهنجاری‌های رفتاری تماساچیان مسابقات
فوتبال. *ورزش و کاربری*. ۱۵-۱۷.

Mercer, E., Faria, R., White, J. R., Brent, C., Moore, M., Zygler, J. E., et al. (2003, June 15). The myth of depression. *Health Culture*, 9, 221-229.

قواعد استناد به خبرنامه

* بسته به وضعیت نشر خبر نامه مانند قواعد استناد به مقاله مجله، ماهنامه، هفت‌نامه، با
دو هفت‌نامه برخورد می‌شود.

نمونه‌های استناد به مقاله خبرنامه

ایثاری، مرضیه (۱۳۸۱، آبان). معرفی تشریفات تمام هنر پژوهشی شبکه جهانی اینترنت. *خبرنامه
انجمن کاوشنگران اینترنت*. ۱۵، ۱۲.

نهیلات جدید برای معلولان شاغل در ادارات دولتی (۱۳۸۱، مهر). *خبرنامه کارمندان دولت*.
۱۸-۲۳.

Broca, J. R. (2001, Fall). Artistic training as therapy. *Art and Psychology Bulletin*, 21, 83-87.

Understanding the new regulations. (2002, May). *Scioto Valley Newsletter*, 9, 3-4.

قواعد استناد به چکیده مقاله منتدرج در چکیده‌نامه اطلاعات کتاب‌ساختی ضروری

۱. شرح پدیدآورنده (گان)

* به قواعد شرح پدیدآورنده کتاب رجوع شود.

۲. تاریخ نشر

* به قواعد تاریخ نشر کتاب رجوع شود.

۳. عنوان مقاله

- عنوان مقاله به شکل ساده نوشته می‌شود.
- پس از عنوان یک فاصله قرارداده و سپس در فارسی کلمه [چکیده] و در انگلیسی [Abstract] ذکر می‌شود.

قالب

عنوان مقاله (یک فاصله) کلمه [چکیده] یا [Abstract]

مثال ۱: بررسی میزان شیوع مربع کوچک در بیماران مراجعه‌کننده با تشخیص [چکیده].

Example 1: Cholinoreceptive pyramidal cells [Abstract].

۴. عنوان چکیده‌نامه

- عنوان چکیده‌نامه به شکل ایرانیک / ایتالیک درج می‌شود.
- در انگلیسی کلمات عنوان چکیده‌نامه با حرف بزرگ آغاز می‌شود.
- پس از عنوان چکیده‌نامه یک ویرگول و بعد یک فاصله قرار می‌گیرد.

قالب

عنوان چکیده‌نامه به شکل ایرانیک / ایتالیک (ویرگول، یک فاصله)

مثال ۱: چکیده‌نامه مقالات بیماریهای مغز و اعصاب.

Example 1: Society for Neuroscience Abstracts,

۵. شماره انتشار

قالب^۱

شماره انتشار (ویرگول، یک فاصله)

۶. صفحه‌شمار

- شماره صفحات بدون استفاده از علامت اختصاری صفحه‌شمار درج می‌شود.
- پس از شماره صفحه یک نقطه قرار می‌گیرد.

۱. برای مشاهده مثال‌ها به بند «مراجعه شود»

قالب

شماره صفحات (نقطه)

مثال ۱: ۱۲، ۲۵۷-۳۲۴

مثال ۲: ۷، ۷۴-۸۲

Example 1: 4, 303-13.**Example 2:** 16, 32.

قالب کلی استناد به چکیده مقاله منتدرج در چکیده‌نامه
 نام خانوادگی پدیدآورنده (ویرگول، یک فاصله) نام کوچک از صورت وجود
 پدیدآورنده‌گان بیشتر [(ویرگول، یک فاصله) نام خانوادگی و نام پدیدآورنده‌گان همکار به شکل
 مقلوب (یک فاصله، پرانتز باز) تاریخ نشر (پرانتز بسته، نقطه، یک فاصله) عنوان مقاله به شکل
 ساده (نقطه، یک فاصله) عنوان چکیده‌نامه به شکل ایرانیک / اینالیک (ویرگول، یک فاصله)
 شماره (ویرگول، یک فاصله) شماره صفحات (نقطه)

نمونه‌های استناد به چکیده مقاله منتدرج در چکیده‌نامه

مبینی، فردوس، سالاری، ابراهیم؛ معتمدی، سروناز؛ قادری، بهادر (۱۳۸۲). بررسی میزان شیوع
 ضرع کوچک در بیماران مراجعه‌کننده با تشخیص [چکیده]. چکیده‌نامه مقالات بیماری‌های
 مغز و اعصاب، ۱۲، ۳۲۴-۲۵۷.

Myers, W. L., & Jones, P. B. (1999). Cholinoreceptive pyramidal cells
 [Abstract]. *Society for Neuroscience Abstracts*, 42, 320.

قواعد استناد به چکیده مقاله مجله، به دست آمده از منبع دست دوم
 * برای استناد به چکیده مقاله مجله که از یک منبع دست دوم استخراج شده است، ایندا
 مطابق قواعد استناد به مقاله مجله، اطلاعات کتابسازی مدرک ذکر و سپس در ادامه،
 "Abstract obtained from" در فارسی، عبارت "آخذ چکیده از" و در انگلیسی، "Abstract obtained from"
 نوشته و عنوان منبع دست دوم به شکل ایرانیک / اینالیک درج می‌شود.
 * پس از عنوان چکیده‌نامه یک نقطه و بعد یک فاصله فرار می‌گیرد و شماره انتشار آن

تو شسته می‌شود.

- پس از شماره انتشار داخل پرانتز شماره چکیده در فارسی به‌دنبال "ش. چکیده" و در انگلیسی "Abstract No." قرار می‌گیرد.

قالب کلی استناد به چکیده مقاله مجله به‌دست آمده از منبع دست دوم نام خانوادگی پدیدآورنده (ویرگول، یک فاصله) نام کوچک ادر صورت وجود پدیدآورندگان بیشتر [(ویرگول، یک فاصله) نام خانوادگی و نام پدیدآورندگان همکار به‌شکل مقلوب (یک فاصله، پرانتز باز) تاریخ نشر (پرانتز بسته، نقطه، یک فاصله) عنوان مقاله به‌شکل ساده (نقطه، یک فاصله) عنوان نشریه به‌شکل ایرانیک / ایتالیک (ویرگول، یک فاصله) شماره دوره [در صورت وجود شماره (پرانتز باز) شماره نشریه (پرانتز بسته)] (ویرگول، یک فاصله) صفحه شمار (نقطه) عنوان منبع دست دوم به‌شکل ایرانیک / ایتالیک (نقطه، یک فاصله) شماره انتشار منبع دست دوم (پرانتز باز) در فارسی عبارت "چکیده شماره" و در انگلیسی "Abstract No." شماره چکیده (نقطه)

نمونه‌های استناد به چکیده مقاله مجله به‌دست آمده از منبع دست دوم می‌افزی، مهوش (۱۳۸۲). مطالعه علل اضطراب دختران مدرسه راهنمایی ارشاد کرمان. روانشناسی امروز، ۵، ۶۲-۴۵. اخذ چکیده از چکیده‌نامه روانشناسی ۱۱ (چکیده شماره ۲۰۵).

Burrows, W. R., Ellitch, P. B., & Wilson, J. R. (2000). Cognitive functions of adolescents: Urban vs. rural. *American Journal of Cultural Neuroscience*, 8, 22-46. Abstract obtained from PsycSCAN: Neuropsychology, 10 (Abstract No. 994).

قواعد استناد به مقاله روزنامه

- برای استناد به مقاله روزنامه مانند استناد به مقاله نشریه رفتار می‌شود:
  - در قسمت مربوط به تاریخ نشر به‌شکل ذیر برخورد می‌شود:
- قالب (انگلیسی)
- (پرانتز باز) سال نشر (ویرگول، یک فاصله) ماه نشر (یک فاصله) روز نشر (پرانتز بسته، نقطه، یک فاصله)

Example 1: (2000, March 2).

قالب (در فارسی)

(پرانتز باز) سال نشر (ویرگول، یک فاصله) روز نشر (یک فاصله) ماه نشر (پرانتز بسته، نقطه، یک فاصله)

مثال ۱: (۱۳۸۲، ۱۸ فروردین)

* پس از نام روزنامه شماره صفحه، (و غیر صورت وجود شماره ستون و گروه (درج می‌شود.

نمونه‌های استناد به مقاله روزنامه
استناد به مقاله روزنامه دارای تویسته

زیافر، احمد (۱۳۸۲، ۱۸ مهر). تأثیر بازی‌های کامپیوتری بر چاقی کودکان. همشهری، ص ۱۲.

Schwartz, J. (1993, September 30). Obesity affects economic, social status. *The Washington Post*, pp. A1, A4.

Monson, M. (1993, September 16). Urbana firm obstacle to office project. *The Champaign-Urbana News-Gazette*, pp. 1, 8.

استناد به مقاله روزنامه فاقد تویسته

تأثیر استفاده از کرم‌های خد آفتاب در بیشگیری از ابتلا به سرطان پستان (۱۳۸۲، ۲۲ اسفند). پژوهشکن امروز، ص ۲۴.

Counseling foreign students (1982, April 12). *Boston Globe*, p. B14.

Trekking through college: Classes explore modern society using the world of Star Trek. (1995, March 15). *Los Angeles Times*, p. A3.

استناد به مقاله روزنامه منتشر شده در صفحات غیر متوازن

مشیری، پژواک (۱۳۷۹، ۲۲ تیر). قانون ناوان در برابر کودک آزاری والدین. کودک امن‌فرز، ص ۱۴، ۱۳.

Schwartz, J. (1993, September 30). Obesity affects economic, social status. *The Washington Post*, pp. A1, A4.

قواعد استناد به نقد کتاب، فیلم، موسیقی، و غیره

* بسته به اینکه نقد در چه رسانه‌ای به چاپ رسیده باشد، نحوه استناد به آن مانند استناد

به مقاله چاپ شده در همان رسانه است. به طور مثال، برای استناد به نقد چاپ شده

در مجله مانند استناد به مقاله مجله، و برای استناد به نقد چاپ شده در روزنامه، مانند

استناد به مقاله چاپ شده در روزنامه رفتار می‌شود.

* برای استناد به نقد پس از عنوان، داخل کروشه، عبارتی که شامل کلمه "نقد"، نوع رسانه

مورد نقد، و نام اثر است ذکر می‌شود. غالب این عبارت به تصریح زیر است:

قالب

(کروشه باز) در انگلیسی عبارت "Review of" و در فارسی کلمه "نقد" ذکر نوع رسانه (یک فاصله) عنوان اثر به شکل اینانگ / اینالیک (کروشه بسته، نقطه، یک فاصله)

مثال ۱: [نقد کتاب کیمیاگر]

Example 1: [Review of the book Under glass ties: *The new media fantasy of realism*].

نحوه‌های استناد به نقد فیلم، موسیقی، کتاب و غیره

معتمدی، احسان (۱۳۸۲). رویکردی نوین به شناخت نیروی ذهن [نقد کتاب کیمیاگر]. نقد

امروز، ۴۲، ۲۰۵-۲۰۸.

فدانی، مهان (۱۳۸۲). دست مریزادی دیگر: انوریته‌ای خزنه [نقد سریال تلویزیونی بانویی دیگر]. زن فرد، ۴ (۲۲)، ۲۵-۲۸.

Reiner, E. J. (2001, 20 May). Breaking away: A tradition of rebellion [Review of the motion picture *Bernice's sandals*] (dir. Anthony Peters). *New Media*, p. 45.

Betisse, N. (2001). Visual visor: A videotext of art history studies [Review of the video program *Discovering Culture*]. *Contemporary Culture*, 42, 3467-3499.

Landower, A. (2002). Reading the ropes of the new reality [Review of the book *Under glass ties: The new media fantasy of realism*]. *Contemporary Culture*, 42, 533-567.

قواعد استناد به نسخه چاپ نشده

- * در استناد به نسخه چاپ نشده، مانند استناد به کتاب عمل می‌شود، با این تفاوت که به جای وضعیت نشر در فارسی عبارت "نسخه چاپ نشده" و در انگلیسی "Unpublished manuscript" قرار می‌گیرد.

نمونه‌های استناد به نسخه چاپ نشده

شاهداغی، اعظم (۱۳۸۲). آسیب‌شناسی استنادها. دست نوشته چاپ نشده.

Myers, B. (1992). *The regimental rituals*. Unpublished manuscript.

قواعد استناد به مقاله‌ای از مجموعه مقالات منتشر شده یک کنفرانس

- * برای استناد به مقاله‌ای در مجموعه مقالات چاپ شده یک کنفرانس مانند فصلی از کتاب رفوار می‌شود، با این تفاوت که اگر در عنوان اثر اصلی (مجموعه مقالات کنفرانس) شرح کنفرانس ارائه نشده باشد، پس از ذکر عنوان اثر و قبل از وضعیت نشر، اطلاعات مربوط به شرح کنفرانس (شامل عنوان و تاریخ برگزاری کنفرانس) ارائه می‌شود.

نمونه استناد به مقاله‌ای از مجموعه مقالات منتشر شده یک کنفرانس

ناجی، سعید (۱۳۸۲). چالش‌های نوین فرا روی تجارت الکترونیکی. در احمد مبینی و علیرضا مجتبی‌زادی (ویراستاران)، مجموعه مقالات تجارت الکترونیکی، اری یا نه. کنفرانس بین‌المللی بررسی چالش‌های فرا روی تجارت الکترونیک، در ایران، مهر ۲۲-۲۱، (ص ۲۵-۹). تهران: بازگان.

Brock, D. (1981). New public broadcasting programs and services. In J. Brown (Ed.), *Technology and education: Policy, implementation, and evaluation*. Proceedings of the National Conference on Technology and Education, January 26-28, (pp. 30-59). Lincoln: University of Nebraska Press.

قواعد استناد به مقاله منتشر نشده یک کنفرانس
اطلاعات کتابخانه‌ی ضروری

۱. شرح پدیدآورنده

* به قواعد شرح پدیدآورنده کتاب رجوع شود.

۲. تاریخ ارائه مقاله (برگزاری کنفرانس)

* تاریخ برگزاری کنفرانس به ترتیب سال، ماه (و در صورت لزوم) روز درج می‌شود.

قالب

(پرانتز باز) سال (ویرگول، یک فاصله) ماه (یک فاصله) روز (پرانتز بسته، نقطه، یک فاصله)

مثال ۱: (۱۳۸۲، بهمن ۱۲).

Example 1: (1988, May 14).

۳. عنوان مقاله

* به قواعد عنوان مقاله مجله رجوع شود.

۴. شرح کنفرانس

* شرح کنفرانس در مقالات انگلیسی با عبارت "Paper presented at" و در فارسی

با عبارت "مقاله ارائه شده در" آغاز و سپس عنوان کنفرانس درج می‌شود.

* پس از شرح کنفرانس ویرگول و بعد یک فاصله قرار می‌گیرد.

قالب

در انگلیسی عبارت "Paper presented at", در فارسی عبارت "مقاله ارائه شده در" (یک فاصله) عنوان کنفرانس (ویرگول، یک فاصله)

مثال ۱: مقاله ارائه شده در همایش سالانه فردوسی،

Example 1: Paper presented at the annual meeting of the international Communication Association, New Orleans, LA.

۵. محل برگزاری کنفرانس

- پس از شرح کنفرانس، نام محل برگزاری کنفرانس نوشته می‌شود.
- در صورتی که نام محل برگزاری کنفرانس ناشناخته باشد، نام کشور یا ایالت یا دنبال آن درج می‌شود.

قالب

محل برگزاری کنفرانس (نقطه)

مثال ( ): تهران.

Example 1: New Orleans, LA.

قالب کلی استناد به مقاله منتشر نشده کنفرانس

- نام خانوادگی پدیدآورنده (ویرگول، یک فاصله) نام کوچک [در صورت وجود پدیدآورندگان بیشتر] (ویرگول، یک فاصله) نام خانوادگی و نام پدیدآورندگان همکار به شکل مقلوب (یک فاصله، پرانتز باز) (پرانتز باز) سال (ویرگول، یک فاصله) ماه (یک فاصله) روز (پرانتز بسته، نقطه، یک فاصله) عنوان مقاله به شکل ایرانیک / ایتالیک (نقطه، یک فاصله) عبارت "Paper presented at" در فارسی عبارت "مقاله ارائه شده در" عنوان کنفرانس (ویرگول، یک فاصله) محل برگزاری کنفرانس (نقطه)

نحوه‌های استناد به مقاله منتشر نشده کنفرانس

سلمانی، محسن (۱۳۷۹، بهمن ۸). تأثیر خشونت ملجموس قیلم‌های سینمایی و ازدایی بر مرنهنگ جوانان . مقاله ارائه شده در کنفرانس بین‌المللی جوان و رسانه، تهران.

McCornack, S. A. (1988, May). *When lovers become leery: The lie-hias of suspicion*. Paper presented at the annual meeting of the international Communication Association, New Orleans, LA.

قواعد استناد به پوستر کنفرانس

- مانند استناد به مقاله چاپ نشده کنفرانس عمل می‌شود، یا این تفاوت که به جای کلمه مقاله یا Paper کلمه "پوستر" یا عبارت "Poster session" قرار می‌گیرد.

نمونه‌های استناد به پوستر کنفرانس

ملک احمدی، میرا (۱۳۷۹، آبان). سیر تصویرگری: از آغاز تا اکنون. پوستر ارائه شده در نشست سالانه تصویرگران کتاب کودک، تهران.

Durwith, N. (2001, June). *Indexing surveys: Software that works*. Poster session presented at the annual meeting of the Political Science Society, Washington, DC.

قواعد استناد به گزارش دولتی

قواعد استناد به گزارش دولتی منتشر شده

- استناد به گزارش دولتی منتشر شده، مانند استناد به کتاب است، با این تفاوت که در اینجا ناشر سازمان دولتی است.

- شماره گزارش منتشر شده (در صورت وجود)، بعد از عنوان فروست، پس از عنوان گزارش داخل پرانتز قرار می‌گیرد.

نمونه‌های استناد به گزارش دولتی منتشر شده

سازمان ملی حمایت از حیوانات در معرض انقراض (۱۳۸۲). طرح حفاظت از شهرهای ایران (شماره انتشارات سازمان حمایت از حیوانات ۱۸-۴۰۵). تهران: سازمان انتشارات دولتی ایران.

National Institute of Mental Health (1999). *Psychodiagnostics: A bibliography* (DHHS Publication No. 12-9022). Washington, DC: U.S. Government Printing Office.

قواعد استناد به گزارش دولتی منتشر نشده

سازمان بهینه‌سازی صادرات غیرنفتی (۱۳۸۲). شرح پیشرفت پژوهه صادرات غیرنفتی کشور (شماره انتشارات سازمان بهینه‌سازی صادرات غیرنفتی ۱۴-۲۸۲). تهران: سازمان بهینه‌سازی امور صادرات و واردات.

Environmental Protection Agency. (1999). *Progress report on the EPA acid rain program* (EPA Publication No. 430-R-99-011). Rockville, MD: U.S. Environmental Protection Agency.

قواعد استناد به گزارش، گزارش ویرایش شده، و تکنگاشت دانشگاه
برای استناد به گزارش، گزارش ویراستاری شده، و تکنگاشت یک دانشگاه مانند
استناد به کتاب عمل می‌شود، با این تفاوت که پس از عنوان، شماره مرسوط به این
داخل پرانتز، ذکر و در جایگاه ناشر نام دانشگاه و پس از آن نام دانشکده با گروه
درج می‌شود.

نمونه‌های استناد به گزارش، گزارش ویراستاری شده، و تکنگاشت دانشگاه
حدربیان، محب‌علی (۱۳۸۱) اپیدمیولوژی بیماری جنون گاوی (گزارش فنی، ش. ۱۸). تهران:
دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، دانشکده پزشکی.
مردانی، احسان (۱۳۷۹). خشونت و رسانه (تکنگاشت ش ۱۲). تهران: دانشگاه تهران,
دانشکده علوم اجتماعی.

Griggs, J. R., & Williams, H. M. (2001). *Prevalence of land entitlement certificate forgeries* (Tech. Rep. No. 17). Niederlanden, Eastern Isaawi: University of Guernsey, Crime Research Centre.

Ansler, M. R., & Josse, F. (Eds.) (2001). *Violence, media, and anxiety among adolescents* (Redding Institute Research Monograph No. 25). New London: Weim University, Department of Education.

قواعد استناد به بروشور

برای استناد به بروشور مانند استناد به کتاب عمل می‌شود، با این تفاوت که پس از
عنوان، و پس از شرح ویرایش (در صورت وجود)، نوع رسانه داخل کروشه ذکر
می‌شود.
در صورتی که یک فرد یا یک سازمان هم پدیدآورنده و هم ناشر بروشور است،
مشخصات وی فقط در جایگاه پدیدآورنده ذکر و در جایگاه ناشر به ذکر کلمه
"پدیدآورنده" یا "Author" اکتفا می‌شود.

نمونه‌های استناد به بروشور

گروه صنعتی ایران صنعا (۱۳۸۲). دستگاههای ام‌تی‌پی (ویرایش ۲) [بروشور]. اصفهان:

پدیدآورنده.

Winslow-Ames Consulting Group. (2003). *Caring for the elderly: An intensive workshop* (3rd ed.) [Brochure]. New York: Author.

قواعد استناد به پایان نامه
اطلاعات کتابشناختی ضروری

۱. شرح پدیدآورنده

* به قواعد شرح پدیدآورنده کتاب رجوع شود.

۲. تاریخ دقایق

* به قواعد تاریخ نشر کتاب رجوع شود.

۳. عنوان پایان نامه

* عنوان پایان نامه به شکل ایرانیک / ایتالیک درج می‌شود.

* پس از عنوان، نقطه و بعد یک ویرگول قرار می‌گیرد.

* در عنوان انگلیسی فقط حرف اول کلمه آغازین عنوان با حرف بزرگ نوشته می‌شود.

قالب

عنوان (نقطه، ویرگول)

مثال ۱: بررسی تفاوت‌های اساسی آمیخته بازاریابی در انتخاب پروژه‌های جراحی ارتوبالی از نظر جراحان ارتوبالی.

Example 1: *Trance and clay therapy.*

۴. شرح نوع رسانه و مقطع تحصیلی

* برای پایان نامه دکتری در فارسی عبارت "پایان نامه دکتری" و در انگلیسی عبارت "Unpublished doctoral dissertation" و برای پایان نامه کارشناسی ارشد در فارسی عبارت "پایان نامه کارشناسی ارشد" و در انگلیسی عبارت "Unpublished master's thesis" بذکار می‌رود. لازم بذکر است که چون چاپ

پایان‌نامه‌ها در ایران رایج نیست، ذکر عبارت "چاپ شده" به دنبال مقطع تحصیلی ضرورت ندارد.

* پس از شرح نوع رسانه و مقطع تحصیلی، ویرگول و بعد یک فاصله قرار می‌گیرد:

قالب

در فارسی عبارت "پایان‌نامه دکتری" یا "پایان‌نامه کارشناسی ارشد" و در انگلیسی "Unpublished thesis master's" یا "Unpublished doctoral dissertation" (ویرگول، یک فاصله)

مثال ۱: پایان‌نامه کارشناسی ارشد،

Example 1: Unpublished master's thesis,

۵. نام دانشگاه محل تحصیل

* پس از شرح نوع رسانه و مقطع تحصیلی، نام دانشگاه و محل استقرار آن ذکر می‌شود.

* در صورت لزوم می‌توان، به منظور رفع ابهام، پس از نام شهر نام ایالت یا کشور را نیز ذکر کرد.

قالب

نام دانشگاه (ویرگول، یک فاصله) نام شهر (نقطه)

مثال ۱: دانشگاه الزهرا، تهران.

مثال ۲: دانشگاه شهید چمران، اهواز، ایران.

Example 1: Lesley University, Cambridge, MA.

قالب گلی استناد به پایان‌نامه

نام خانوادگی پدیدآورنده (ویرگول، یک فاصله) نام کوچک [در صورت وجود پدیدآورندگان بیشتر] (ویرگول، یک فاصله) نام خانوادگی و نام پدیدآورندگان همکار به شکل مقلوب (یک فاصله، پرانتز باز) تاریخ دفاع (پرانتز بسته، نقطه، یک فاصله) عنوان پایان‌نامه به شکل ایرانیک/ایتالیک (نقطه، یک فاصله) در فارسی عبارت "پایان‌نامه دکتری" و در انگلیسی عبارت "Unpublished doctoral dissertation" یا در فارسی عبارت "پایان‌نامه کارشناسی"

ارشد" و در انگلیسی عبارت "Unpublished thesis master's" (ویرگول، یک فاصله) نام دانشگاه (ویرگول، یک فاصله) نام شهر (نفعه)

نحوه‌های استناد به پایان‌نامه

ناجی، سعید (۱۳۸۳). بررسی تفاوت‌های اساسی آمیخته بازاریابی در انتخاب پروژه‌های جراحی ارتودنسی از نظر جراحان ارتودنس. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران مرکزی، تهران.

اعتمادی، منیر (۱۳۸۲). مطالعه تأثیر ساختار خانواره بر گرایش ترجیحانان در مدرسه به عضویت در گروه همسالان. پایان‌نامه دکتری، دانشگاه تهران، تهران.

Caravaggio, Q. T. (1992). *Trance and clay therapy*. Unpublished master's thesis, Lesley University, Cambridge, MA.

Wilfley, D. E. (1989). *Interpersonal analysis of bulimia: Normal-weight and obese*. Unpublished doctoral dissertation, University of Missouri, Columbia.

قواعد استناد به چکیده پایان‌نامه، اخذ شده از چکیده‌نامه پایان‌نامه‌ها
اطلاعات کتابشناختی ضروری

۱. شرح پدیدآورنده

* به قواعد شرح پدیدآورنده کتاب رجوع شود.

۲. سال نشر چکیده

* به قواعد تاریخ نشر کتاب رجوع شود.

۳. عنوان پایان‌نامه

* در عنوان‌های انگلیسی فقط حرف اول کلمه آغازین عنوان با حرف بزرگ نوشته می‌شود.

* پس از عنوان، یک فاصله قرار می‌گیرد.

قالب

عنوان پایان‌نامه (یک فاصله)

مثال ۱. مطالعه وضعیت استناد در پایان‌نامه‌های دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

Example 1: The discovery of illusion

۴. شرح نوع رسانه و مقطع تحصیلی، نام دانشگاه و سال دفاع

- پس از عنوان داخل پرانتز نوع رسانه و مقطع تحصیلی ذکر می‌شود.
- برای پایان‌نامه دکتری در فارسی عبارت "پایان‌نامه دکتری" و در انگلیسی عبارت "Doctoral dissertation" و برای پایان‌نامه کارشناسی ارشد در فارسی عبارت "پایان‌نامه کارشناسی ارشد" و در انگلیسی عبارت "Master's thesis" به کار می‌رود.
- پس از شرح نوع رسانه و مقطع تحصیلی، ویرگول و بعد یک فاصله قرار می‌گیرد.
- پس از شرح نوع رسانه و مقطع تحصیلی، پس از بستن پرانتز، نام دانشگاه و سال دفاع ذکر می‌شود.
- پس از سال دفاع پرانتز بسته، نقطه و بعد یک فاصله فرار می‌گیرد.

قالب

(پرانتز باز) شرح نوع رسانه و مقطع تحصیلی (ویرگول، یک فاصله) نام دانشگاه (ویرگول، یک فاصله) سال دفاع (پرانتز بسته، نقطه، یک فاصله)

مثال ۱: (پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تهران، ۱۳۸۲)

Example 1: (Doctoral dissertation, Johns Hopkins University, 1981).

۵. عنوان چکیده‌نامه

- عنوان چکیده‌نامه به شکل ایرانیک / ایتالیک درج می‌شود.
- پس از عنوان یک ویرگول و بعد یک فاصله قرار می‌گیرد.

قالب

عنوان چکیده‌نامه به شکل ایرانیک / ایتالیک (ویرگول، یک فاصله)

مثال ۱: حکایه‌نامه مایی پایان‌نامه‌ها،

Example 1: Dissertation Abstracts International,

۶. شماره انتشار چکیده‌نامه

- پس از شماره انتشار چکیده‌نامه ویرگول و بعد یک فاصله قرار می‌گیرد.

قالب

شماره انتشار چکیده‌نامه (ویرگول، یک فاصله)

مثال ۱: ۱۲۲

Example 1: 27.

۷. کد بازیابی چکیده

- در این قسمت کدی که در چکیده‌نامه، به چکیده مورد استناد اختصاص یافته است،

درج می‌شود.

- پس از کد یک نقطه قرار می‌گیرد.

قالب

کد بازیابی چکیده (نقطه)

مثال ۱: ۱۵۶۱۶

Example 1: 3046A.

قالب کلی استناد به چکیده پایان‌نامه، اخذ شده از چکیده‌نامه پایان‌نامه‌ها

نام خانوادگی پدیدآورنده (ویرگول، یک فاصله) نام کوچک [در صورت وجود پدیدآورندگان بیشتر] (ویرگول، یک فاصله) نام خانوادگی و نام پدیدآورندگان همکار به شکل مقلوب (یک فاصله، پرانتز باز) تاریخ نشر چکیده‌نامه (پرانتز بسته، نقطه، یک فاصله) عنوان پایان‌نامه (یک فاصله) (پرانتز باز) شرح نوع رسانه و مقطع تحصیلی (ویرگول، یک فاصله) نام دانشگاه (ویرگول، یک فاصله) سال دفاع (پرانتز بسته، نقطه، یک فاصله) عنوان چکیده‌نامه به شکل ایرانیک/ایتالیک (ویرگول، یک فاصله) شماره انتشار چکیده‌نامه (ویرگول، یک فاصله) کد بازیابی چکیده (نقطه)

نمونه‌های استناد به چکیده پایان‌نامه، اخذ شده از چکیده‌نامه پایان‌نامه‌ها

منصوری، پرو (۱۳۸۳). مطالعه وضعیت استناد در پایان‌نامه‌های دانشگاه علوم پزشکی شهید

بهشتی (پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تهران، ۱۳۸۲)، چکیلۀ نامه ملی پایان‌نامه‌ها، ۱۰۶:۱۲.

Gans, E. L. (1982). The discovery of illusion (Doctoral dissertation, Johns Hopkins University, 1981). *Dissertation Abstracts International*, 27, 3046A.

قواعد استناد به پروانه ثبت اختراع

اطلاعات کتابشناختی ضروری

۱. شرح مختصر

* به قواعد شرح پذیدآورنده کتاب رجوع شود.

۲. تاریخ ثبت اختراع

* به قواعد تاریخ نشر کتاب رجوع شود.

۳. شرح کد اختراع

* کد اختراع ممکن است بسته به سیاست‌های سازمان ثبت‌کننده اختراع متفاوت باشد، اما معمولاً شامل نام کامل یا مختصر کشوری که اختراع در آنجا به ثبت رسیده، عبارت Patent No. یا "اختراع شن" و شماره ثبت اختراع مورده استناد است.

* شرح کد اختراع به شکل ایرانیک/ایتالیک درج می‌شود.

* پس از شرح کد اختراع یک فاصله فرار می‌گیرد.

قالب

نام کشوری که اختراع در آنجا به ثبت رسیده است (نقطه، یک فاصله) در انگلیسی Patent No. و در فارسی "اختراع شن" بدشکل ایرانیک/ایتالیک (یک فاصله) شماره ثبت اختراع (نقطه، یک فاصله)

مثال ۱: ایران. اختراع شن. ۱۲۵۴.

Example 1: U.S. Patent No. 123,445.

۴. نام شهر سازمان ثبت اختراع

* به قواعد محل نشر کتاب رجوع شود.

۵. سازمان ثبت کننده اختراع

* به قواعد ناشر کتاب رجوع شود.

قالب کلی استناد به پروانه ثبت اختراع

نام خانوادگی مخترع (ویرگول، یک فاصله) نام کوچک، [در صورت وجود همکاران] (ویرگول، یک فاصله) نام خانوادگی و نام مخترعان همکار به شکل مقلوب (یک فاصله، پرانتز باز) تاریخ ثبت اختراع (پرانتز بسته، نقطه، یک فاصله) نام کشوری که اختراع در آنجا به ثبت رسیده است (نقطه، یک فاصله) در انگلیس Patent No. و در فارسی "اختراع ش" به شکل ایرانیک / ایتالیک (یک فاصله) شعاره اختراع به شکل ایرانیک / ایتالیک (نقطه، یک فاصله) نام محل سازمان ثبت اختراع (دونقطه، یک فاصله) نام سازمان ثبت اختراع (نقطه)

نمونه‌های استناد به پروانه ثبت اختراع

احسانی، آرش (۱۳۸۲). ایران. اختراع ش. ۱۲۵۴. تهران: سازمان ثبت اختراعات کشور

Smith, I. M. (1988). U.S. Patent No. 123,445. Washington, DC: U.S. Patent and Trademark Office.

فواعد استناد به برنامه رادیویی یا تلویزیونی

اطلاعات کتابشناسی ضروری

۱. تهیه کننده، کارگردان یا مسؤول محتوایی برنامه

* به قواعد شرح پدیدآورنده کتاب رجوع شود.

* نوع مسؤولیت پدیدآورنده پس از شرح پدیدآورنده در داخل پرانتز ذکر می‌شود.

۲. تاریخ پخش

* به قواعد تاریخ نشر کتاب رجوع شود.

۳. عنوان برنامه

* به قواعد عنوان کتاب رجوع شود.

۴. نوع رسانه

- * پس از عنوان برنامه، در فارسی [پخش تلویزیونی] یا [پخش رادیویی] و در انگلیسی [Television broadcast] یا [Radio broadcast] درج می‌شود.

۵. محل استقرار شبکه

* به قواعد محل نشر کتاب رجوع شود.

۶. نام شبکه

- * نام شبکه‌ای که برنامه از طریق آن پخش شده است، در اینجا وارد می‌شود.
- * پس از نام شبکه بک نقطه قرار می‌کرد.

قالب کلی استناد به پخش رادیویی یا تلویزیونی

نام خانوادگی تهیه‌کننده یا کارگردان یا مسؤول محتوا این اثر (ویرگول، یک فاصله) نام کوچک (یک فاصله، پرانتز باز) عنوان سؤولیت فرد (پرانتز بسته، نقطه، یک فاصله، پرانتز بار) تاریخ پخش (پرانتز بسته، نقطه، یک فاصله) عنوان به شکل ایرانیک / اینگلیک (نقطه، یک فاصله) در فارسی [پخش تلویزیونی] یا [پخش رادیویی] در انگلیسی [Television broadcast] یا [Radio broadcast] محل استقرار شبکه (دونقطه، یک فاصله) نام شبکه (نقطه)

نمونه‌های استناد به پخش رادیویی یا تلویزیونی

احمدزاد، پروانه (تهیه‌کننده). (۱۳۸۲). نگاهی بر تمدن‌های کهن. [پخش رادیویی]. تهران: شبکه سراسری صدای جمهوری اسلامی ایران.

بلنمی، میتا (تهیه‌کننده)، سلمانی، سهراب (نویسنده). (۱۳۸۱، مهر ۱۵). راریقا: جنگلهای در هم تبیه آفریقا [پخش رادیویی]. تهران: شبکه سوم سیماهای جمهوری اسلامی ایران.

Crystal, I., (Executive Producer). (1993, October 11). *The MacNeil/Lehrer news hour* [Television Program]. New York and Washington, DC:

Public Broadcasting service.

Keiller, Garrison (Producer), & Smith, Lynn (Director). (1993, October 2). *A prairie home companion* [Radio Program]. St. Louis, MO: KMOX.

قواعد استناد به سریال تلویزیونی یا رادیویی

قواعد استناد به کل سریال

برای استناد به سریال تلویزیونی یا رادیویی مانند استناد به بخش تلویزیونی یا رادیویی عمل می‌شود، فقط نوع رسانه [Television series]، [Radio Series] یا [سریال رادیویی، سریال تلویزیونی] درج می‌شود.

نحوه‌های استناد به سریال تلویزیونی یا رادیویی

رستم آبادی کلایه، محمد (۱۳۸۲-۱۳۸۳). پرواز اعتماد [سریال تلویزیونی]. تهران: شبکه پنج سیمای جمهوری اسلامی ایران.

عمرانی، محمد (سربیز) (۱۳۷۴-۱۳۷۵). ماجراهای آقای خوشبخت [سریال رادیویی]. تهران: شبکه سراسری صدای جمهوری اسلامی ایران.

Michaels, D. A. (Producer). (2002). *The heart* [Television series]. New York: WNET.

قواعد استناد به یک قسمت از سریال تلویزیونی یا رادیویی

برای استناد به بخشی از یک سریال تلویزیونی یا رادیویی مانند فصلی از کتاب عمل می‌شود، به این ترتیب که پس از ذکر پدیدآورندگان قسمت مورد استناد، تاریخ ساخت، و عنوان قسمت پس از حرف اضافه *In* یا در، پدیدآورندگان کل سریال درج و سپس نام سریال ذکر می‌شود. در ادامه [Television series episode] یا [Radio series episode] و در فارسی [یک قسمت از سریال تلویزیونی] یا [یک قسمت از سریال رادیویی] درج و سپس نام شهر و نام شبکه، مطابق قواعد وضعیت نشر کتاب، درج می‌شود.

قالب کلی استناد به یک قسمت از سریال تلویزیونی یا رادیویی

نام خانوادگی تهیه‌کننده یا کارگردان یا مسؤول محتوای اثر (ویرگول، یک فاصله) نام

کوچک (یک فاصله، پرانتز باز) عنوان مسؤولیت فرد (پرانتز بسته، یک فاصله، پرانتز باز) تاریخ بخش (پرانتز بسته، نقطه، یک فاصله) عنوان قسمت به شکل ساده (نقطه، یک فاصله) حرف اضافه "In" یا "در" (یک فاصله) شرح پدیدآورنده اثر اصلی به همراه عنوان مسؤولیت هر فرد به شکل طبیعی (ویرگول، یک فاصله) عنوان کلی سریال به شکل ابراینک/ابتالیک (یک فاصله) [Radio series episode] با [Television series episode] در فارسی [یک قسمت از سریال تلویزیونی] با [یک قسمت از سریال رادیویی] نام محل استقرار شبکه (دونقطه، یک فاصله) شبکه (نقطه)

نموده‌های استناد به یک قسمت از سریال تلویزیونی یا رادیویی استهدادی، مهرانگیز (نویسنده) و پراشی، مهین (کارگردان) (۱۳۷۹). طلاق، در مردم مشتری و میا برانی (تهیه‌کنندگان)، در هزارتری زندگی [قسمتی از سریال تلویزیونی]. تهران: شبکه پنج سیما جمهوری اسلامی ایران.

Hall, B. (Writer) & Sackheim, D. (Director). (1999). The last word. In J. DeWitt, A. Brenneman, & N. Chaidez (Producers), *Judging Amy* [Television series episode]. New York: New York Broadcasting Company.

فواuded استناد به منابع دیداری و شنیداری (لوح فشرده، نوار کاست، نوار ریل، نوار ویدئو، و جز آن) اطلاعات کتابشناختی ضروری

۱. خواننده، گوینده، آهنگساز، نویسنده، شاعر، کارگردان، تهیه‌کننده، با هر مسؤول محتوایی اثر

* به فواuded شرح پدیدآورنده کتاب رجوع شود.

* پس از شرح هر پدیدآورنده داخل پرانتز مسؤولیت هر فرد ذکر می‌شود و پس از پرانتز آخر نقطه قرار می‌گیرد.

۲. تاریخ تولید اثر
* به فواuded تاریخ نشر کتاب رجوع شود.

۳. عنوان اثر

- عنوان اثر به شکل ایرانیک / ایتالیک درج می‌شود.
- پس از عنوان یک فاصله و سپس نوع رسانه ذکر می‌شود.

۴. نوع رسانه

- نوع رسانه (لوح فشرده، نوار ویدئو، نوار کاست، نوار ریل، و...) داخل کروشه درج می‌شود.

▪ پس از نوع رسانه یک نقطه و بعد یک فاصله قرار می‌گیرد.

- در صورتی که شماره‌ای برای شناسایی اثر وجود دارد بلافاصله پس از ذکر نوع رسانه و پیش از بستن کروشه، در فارسی به دنبال اختصار "ش" و در انگلیسی "No." نوشته می‌شود.

۵. محل تولید اثر

- به قواعد محل نشر کتاب رجوع شود.

۶. ناشر

- به قواعد ناشر کتاب رجوع شود.

قالب کلی استناد به منابع دیداری و شبیداری (لوح فشرده، نوار کاست، نوار ریل، نوار ویدئو، و جز آن)

نام حائزه‌گی پدیدآورنده (خواننده، گوینده، آهنگساز، نهیه‌کننده، کارگردان و به طور کلی اولین مسؤول محتوایی اثر) (ویرگول، یک فاصله) نام کوچک (یک فاصله، پرانتز باز) عنوان مسؤولیت فرد (پرانتز بسته) [در صورت وجود پدیدآورنده‌گان بیشتر] (ویرگول، یک فاصله) نام حائزه‌گی و نام پدیدآورنده‌گان همکار به شکل مقلوب (به دنبال شرح هر پدیدآورنده نوع مسؤولیت وی داخل پرانتز ذکر شود) (یک فاصله، پرانتز باز) تاریخ تولید اثر (پرانتز بسته، نقطه، یک فاصله) عنوان به شکل ایرانیک / ایتالیک (یک فاصله، کروشه باز)، نوع رسانه (کروشه بسته، نقطه، یک فاصله) محل تولید اثر (دونقطه، یک فاصله) نام استودیو فیلم‌سازی، سازمان یا شرکت سازنده فیلم (نقطه)

نمونه‌های استناد به منابع دیداری و شنیداری (لوح فشرده، نوار کاست، نوار ریل، نوار ویدئو، و جز آن)

احمدیان، پرتو (خواننده؛ اشعاری، موسی (شاعر) (۱۳۸۲). تولید پاییز [لوح فشرده]. تهران: آوا.
مردانی، بابک (تهیه‌کننده؛ و محسنی، ایمان (کارگردان) (۱۳۸۲). بیرونی‌ای سر شانه تو [نوار
ویدئو]. تهران: صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران

Miro, J. L. (Speaker). (2001). *Pressure, poison, and the physics of purity* (Cassette recording No. 310-450-88-B). Washington, DC: International Society of Mystery Writers.

Bruel, P. (1999). Au café des délices. On *Juste Avant* [CD]. Paris: MM Musique.

McFerrin, Bobby (Vocalist). (1990). *Medicine music* [Cassette Recording]. Hollywood, CA: EMI-USA.

Weir, P.B. (Producer), & Harrison, B.F. (Director). (1992). *Levels of consciousness* [Videotape]. Boston, MA: Filmways.

قواعد استناد به فیلم سینمایی

* برای استناد به فیلم سینمایی نیز مانند استناد به منابع دیداری شنیداری عمل می‌شود، با این تفاوت که بس از عنوان فیلم به جای نوع رسانه در فارسی عبارت [فیلم سینمایی] و در انگلیسی [Motion picture] درج می‌شود.

نمونه‌های استناد به فیلم سینمایی

اعتمادی، پروا (تهیه‌کننده)، و افتخاری، روناک (کارگردان) (۱۳۸۲). *مشهربور و دود* [فیلم سینمایی]. تهران: بنیاد فارابی.

Lehman, E. (Producer), & Nichols, M. (Director) (1966). *Who's afraid of Virginia Woolf?* [Motion picture]. Burbank, CA: Warner Brothers.

قواعد استناد به نرم افزار رایانه‌ای
اطلاعات کتابخانه‌خانه ضروری

۱. شرح برنامه‌نویس یا برنامه‌نویسان

- * به قواعد شرح پدیدآورنده کتاب رجوع شود.

۲. تاریخ تولید

- * به قواعد تاریخ نشر کتاب رجوع شود.

۳. عنوان نرم افزار

- * عنوان نرم افزار به صورت ایرانیک / ایتالیک درج می‌شود.
- * پس از عنوان یک فاصله قرار می‌گیرد.

۴. نوع رسانه

- * نوع رسانه داخل کروشه درج می‌شود.
- * پس از نوع رسانه نقطه و بعد یک فاصله قرار می‌گیرد.

Example 1: [Computer program].

۵. محل استقرار سازمان تولیدکننده نرم افزار

- * به قواعد محل نشر کتاب رجوع شود.

۶. نام سازمان تولیدکننده نرم افزار

- * به قواعد ناشر کتاب رجوع شود.

۷. اطلاعات افزوده

- * هر گونه اطلاعات ضروری برای شناسایی برنامه، داخل پرانتز، و در پایان عبارت استناد درج می‌شود.

قالب کلی

نام خانوادگی برنامه‌نویس (ویرگول، یک فاصله) نام کوچک [در صورت وجود

برنامه‌نویسان بیشتر] (ویرگول، یک فاصله) نام خانوادگی و نام برنامه‌نویس همکار به شکل مقلوب (یک فاصله، پرانتز باز) تاریخ ساخت (پرانتز بسته، نقطه، یک فاصله) عنوان برنامه به شکل ایرانیک/ایتالیک (یک فاصله، کروشه ساز) [Computer program] (کروشه بسته، نقطه، یک فاصله) نام محل استقرار سازمان تولیدکننده نرم‌افزار (دونقطه، یک فاصله) نام سازمان تولیدکننده نرم‌افزار (نقطه، یک فاصله، پرانتز باز) اطلاعات افزوده (پرانتز بسته، نقطه)

نمونه استناد به نرم‌افزار رایانه‌ای

Arend, Dominic N. (1993). *Choices* [Computer program]. Champaign, IL: U.S. Army Corps of Engineers Research Laboratory. (CERL Report No. CH7-22510).

قواعد استناد به منابع الکترونیکی استناد در متن

* برای استناد به منابع الکترونیکی در متن نیز مانند استناد به منابع چاپی برخورد شود، بدین ترتیب که نام خانوادگی پدیدآورنده (در صورت فقدان پدیدآورنده، عنوان اثر) به همراه تاریخ نشر، در پرانتز، ذکر شود. در واقع اغلب قواعد مربوط به استناد در متن منابع چاپی در مورد منابع الکترونیکی نیز صادق است.

* در استناد به یک نقل قول مستقیم یا غیرمستقیم از یک منبع الکترونیکی به جای شماره صفحه، شماره پاراگراف (در صورتی که ارائه شده است) ذکر شود. برای ذکر شماره پاراگراف می‌توان یا از اختصار para یا از علامت اختصاری پاراگراف^{۱۰} استفاده کرد.

مثال:

(Myers, 2000, ¶ 5)

(Beutler, 2000, Conclusion section, para. 1)

* مطابق قواعد شیوه انجمن روانشناصی امریکا نامه‌های الکترونیکی (مانند سایر اشکال ارتباطات شخصی) فقط در مورد استناد قرار می‌گیرند و در فهرست مأخذ ظاهر نمی‌شوند. دلیل ظاهراً نشدن آنها در فهرست مأخذ این است که این نوع اطلاعات قابل بازیابی مجدد برای دیگران نیستند.

مثال:

B. F. Skinner (personal communication, February 12, 1978) claimed...

استناد در فهرست مأخذ

- معمولاً منابع اطلاعاتی موجود در اینترنت به سه دسته تقسیم می‌شوند. دسته اول منابع چاپی هستند که دارای فرمت الکترونیکی نیز هستند، مثل نسخه‌های الکترونیکی مجله‌ها و کتاب‌های چاپی که از طریق ناشرانی چون Ovid, Blackwell, Ebsco, ProQuest, مانند گزارش‌های دولتی یا سازمانی و مانند اینها هستند که به منظور گستردگی ساختن امکان دسترسی به آنها هم به شکل الکترونیکی و هم به شکل چاپی ارائه شده‌اند. دسته دوم منابعی سوم منابعی هستند که اختصاصاً به شکل الکترونیکی منتشر می‌شوند، مثل مجله‌های الکترونیکی، مطالب وب‌گاه‌ها، و غیره.
- برای استناد به منابع اینترنتی فارسی نیز مانند استناد به منابع اینترنتی به زبان انگلیسی برخورده شود. با این تفاوت که چون آدرس اینترنتی به زبان انگلیسی است، پیشنهاد می‌شود، داخل پرانتز درج شود.

قواعد استناد به نسخه الکترونیکی مقاله یک نشریه چاپی

- برای استناد به نسخه الکترونیکی مقاله یک نشریه چاپی مانند استناد به مقاله نشریه چاپی رفتار می‌شود، با این تفاوت که در پایان عبارت استناد بعد از شماره صفحه، به دنبال کلمه Retrieved و در فارسی "بازیابی"، تاریخ دسترسی و به دنبال حرف اضافه from یا "از"، نشانی دسترسی ذکر می‌شود.
- پس از نشانی اینترنتی نقطه با هر علامت سجاوندی دیگری قرار نمی‌گیرد.
- در صورتی که دسترسی به نسخه الکترونیکی نشریه چاپی از طریق پایگاه داده‌ها صورت گرفته باشد، پس از اطلاعات مربوط به تاریخ بازیابی و به جای نشانی دسترسی، نام ناشر و نام پایگاه داده‌ها درج می‌شود.
- اگر پایگاه داده‌ها به صورت لوح فشرده مورد استناد قرار گرفته است، پس از عنوان نشریه، نوع رسانه که همان لوح فشرده است، داخل کروشه، ذکر می‌شود. همچنین

در صورت وجود شماره مادرک، پس از عنوان پایگاه داده‌ها درج و تاریخ دسترسی به مادرک در انتهای عبارت استناد قرار می‌گیرد.

قالب (۱)

نام خانوادگی پدیدآورنده (ویرگول، یک فاصله) نام کوچک [در صورت وجود پدیدآورندگان بیشتر] (ویرگول، یک فاصله) نام خانوادگی و نام پدیدآورندگان همکار به شکل مقلوب (یک فاصله، پرانتز باز) تاریخ نشر (پرانتز بسته، نقطه، یک فاصله) عنوان مقاله به شکل ساده (نقطه، یک فاصله) عنوان نشریه به شکل ایرانیک / اینالیک (ویرگول، یک فاصله) دوره [در صورت وجود شماره (پرانتز باز) شماره نشریه (پرانتز بسته)] (ویرگول، یک فاصله) صفحه شمار (نقطه) کلمه "بازیابی" یا "Retrieved" "ماه (یک، فاصله) روز (ویرگول، یک فاصله) سال (ویرگول، یک فاصله) حرف اضافه "از" یا "from" نشانی دسترسی

قالب (۲)

نام خانوادگی پدیدآورنده (ویرگول، یک فاصله) نام کوچک [در صورت وجود پدیدآورندگان بیشتر] (ویرگول، یک فاصله) نام خانوادگی و نام پدیدآورندگان همکار به شکل مقلوب (یک فاصله، پرانتز باز) تاریخ نشر (پرانتز بسته، نقطه، یک فاصله) عنوان مقاله به شکل ساده (نقطه، یک فاصله) عنوان نشریه به شکل ایرانیک / اینالیک (ویرگول، یک فاصله) دوره [در صورت وجود شماره (پرانتز باز) شماره نشریه (پرانتز بسته)] (ویرگول، یک فاصله) صفحه شمار (نقطه) کلمه "بازیابی" یا "Retrieved" "ماه (یک، فاصله) روز (ویرگول، یک فاصله) سال (ویرگول، یک فاصله) حرف اضافه "از" یا "from" (یک فاصله) نام ناشر پایگاه داده‌ها (یک فاصله، پرانتز باز) نام پایگاه داده‌ها (پرانتز بسته، نقطه)

قالب (۳)

نام خانوادگی پدیدآورنده (ویرگول، یک فاصله) نام کوچک [در صورت وجود پدیدآورندگان بیشتر] (ویرگول، یک فاصله) نام خانوادگی و نام پدیدآورندگان همکار به شکل مقلوب (یک فاصله، پرانتز باز) تاریخ نشر (پرانتز بسته، نقطه، یک فاصله) عنوان مقاله به شکل ساده (نقطه، یک فاصله) عنوان نشریه به شکل ایرانیک / اینالیک (ویرگول، یک فاصله) (کروشه باز، نوع رسانه (کروشه بسته، ویرگول، یک فاصله) دوره [در صورت وجود شماره (پرانتز باز)

شماره نشریه (پرانتز بسته)【ویرگول، یک فاصله】صفحه شمار (نقطه) عبارت "بازبایی از" با "Retrieved from" (یک فاصله) نام ناشر پایگاه داده‌ها (یک فاصله، پرانتز باز) نام پایگاه داده‌ها (پرانتز بسته، کروشه باز) ماه (یک فاصله) روز (ویرگول، یک فاصله) سال (کروشه بسته، نقطه)

نمونه‌های استناد به نسخه الکترونیکی مقاله یک نشریه چاپی
 احمدیان، شهره (۱۳۸۲). بررسی رفتار استنادی اعضای هیأت علمی دانشکده علوم دانشگاه اهواز. *دانشنیش پژوهه*، ۴(۲)، ۳۱۲-۲۱۲. بازبایی ۲۵ فروردین، ۱۳۸۳، از www.daneshpazhouhj.com/article/12a.htm

پیمانزاده، شریعت (۱۳۸۲). بررسی روانشناختی پرخاشگری کودکان. *روانشناسی امروز*، ۵، ۶، ۱۵۲-۱۶۳. بازبایی ۱۶ خرداد، ۱۳۸۳، از داده پرداز (پایگاه مقالات روانشناسی).

پیمانزاده، شریعت (۱۳۸۲). بررسی روانشناختی پرخاشگری کودکان. *روانشناسی امروز*، [لوح فشرده]، ۵، ۶، ۱۵۲-۱۶۳. بازبایی از داده پرداز (پایگاه مقالات روانشناسی). [۱۶ خرداد، ۱۳۸۳].

Health-care inflation: It's baaack! (1997, March 17). *Business Week*, 56-62.
 Retrieved March 18, 1997 from the World Wide Web:
<http://www.businessweek.com/1997/11/b351852.html>

VandenBos, G., Knapp, S., & Doe, J. (2001). Role of reference elements in the selection of resources by psychology undergraduates. *Journal of Bibliographic Research*, 5, 117-123. Retrieved October 13, 2001, from EBSCOhost database (MasterFile Elite).

Duffin, C. (2003). Mobile cardiac service resuscited by nurses. *Nursing Standard*, 18 (2), 9-11. Retrieved October 15, 2003, from ProQuest Database (ProQuest Nursing Journals).

Kelly, Charles S. (1994, Nov. 21). Death, taxes and Windows general protection faults. *Government Computer News* [CD-ROM], 2, p. 52. Retrieved from Information Access Company (INFOTRAC) File: Computer Select Item: 16 300 793. [24, March 2002].

قواعد استناد به نسخه الکترونیکی چکیده مقاله یک نشریه چاپی
 * برای استناد به چکیده مقاله یک مجله چاپی که از طریق پایگاه داده‌ها یا اینترنت

بازبایی شده است، نیز پاید همانند استناد به نسخه الکترونیکی مقاله یک تشریه چاپی رفتار کرد، با این تفاوت که اطلاعات مرسوط به تاریخ بازبایی به دنبال عبارت "Abstract retrieved" و در غایبی عبارت "بازبایی چکیده" درج می‌شود.
 * در صورتی که پایگاه داده‌ها به صورت لوح فشرده مورد استناد قرار گرفته است، پس از عنوان مقاله، نوع رسانه که همان لوح فشرده است داخل کروشه، ذکر می‌شود. در صورت بازبایی چکیده از یک ناپل منحص نام آن و شماره دسترسی به مدارک (در صورت وجود)، به ترتیب، پس از عنوان پایگاه داده‌ها ذکر می‌شوند.

نمونه‌های استناد به نسخه الکترونیکی چکیده مقاله مجله چاپی

احسانی، محسن (۱۳۸۱). مطالعه گذشته نگر اپیدمیولوژی بزهکاری در کودکان ملاق روانشناختی اصروری، ۴ (۲)، ۵۷-۵۵. بازبایی چکیده ۲۴ مرداد، ۱۳۸۲، از داده برداز (چکیده‌نامه مقالات مجلات روانشناختی)

شهرخی، مینت (۱۳۸۱). مطالعه رفتار ملوش‌های آزمایشگاهی در برآسر گرسنگی. بیرونی، ۴، ۴۰-۴۱. بازبایی چکیده ۲۲ اردیبهشت، ۱۳۸۲

www.iranianjournalabstracts.com/abstract547.html

Jameson, M. M., Wilson, A. E., & Myers, B. R. (2003). Managing managers of hospitals in the changing workplace. . *Journal of Management and Culture*, 43, 423-450. Abstract retrieved April 15, 2003, from www.abstractinfo.org/manageabstract/a25666

Otsu, T., & Saito, T. (1990). The problem of local optimality with OSMOD. *Psychometrika*, 55 (3), 517-518. Abstract retrieved May 13, 2003, from PsycINFO database.

Giovannucci, E. (1995, March 1). Physical activity, obesity, and risk for colon cancer and adenoma in men [CD-ROM]. *Annals of Internal Medicine*, 122 (5). Abstract from: Ebsco File: Core Medline Item: 95150308.

قواعد استناد به مقاله نشریه الکترونیکی

* برای استناد به مقاله نشریه الکترونیکی نیز همانند استناد به مقاله چاپی دارای سخه الکترونیکی رفتار می‌شود. با این تفاوت که به جای مشخصات نشریه چاپی،

مشخصات نشریه الکترونیکی درج می‌شود.

- در صورتی که مقالات با کد مشخص شده‌اند یا دارای شماره شناسایی هستند، پس از نام نشریه درج می‌شود.

نمونه‌های استناد به مقاله نشریه الکترونیکی

معتمدی، شیوا (آبان ۱۳۸۲). وبلاگ‌نویسی: پدیده‌ای تونین در روزنامه نگاری بدون مرز، محدودیت و نظارت قانونی. روزنامه‌نگار امروز، ۱۵، ۷. بازبایی ۴ آبان ۱۳۸۳، از www.roznamehnegareemrooz.com/article125.html

Cohoon, S., McCausland, J., & Swezey, L. B. (1996, September). Secrets of the garden masters: Heims's secrets. *Sunset*. Retrieved March 4, 1997 from the World Wide Web: <http://pathfinder.com@AiRYiAYAC5LGsKR/.Sunset/1996/September/features/heims.html>

Fredrickson, B. L. (2000, March 7). Cultivating positive emotions to optimize health and well-being. *Prevention & Treatment*, 3, Article 0001a. Retrieved November 20, 2000, from <http://journals.apa.org/prevention/volume3/pre0030001a.html>

قواعد استناد به نسخه الکترونیکی کتاب چاپی

▪ برای استناد به نسخه الکترونیکی کتاب چاپی نیز مانند استناد به نسخه الکترونیکی مقاله یک نشریه چاپی رفتار می‌شود به این ترتیب که پس از نوشتن اطلاعات کتاب‌نامه‌ی کتاب چاپی، اطلاعات مربوط به تاریخ بازبایی و نشانی دسترسی درج می‌شود.

- در صورتی که کتاب بر روی لوح فشرده منتشر شده باشد، پس از عنوان، نوع رسانه داخل کروشه، ذکر می‌شود.

نمونه‌های استناد به نسخه الکترونیکی کتاب چاپی

کوندرا، میلان (۱۳۸۲). آهستگی (ساحل اعتمادی، مترجم). تهران: باران. بازبایی ۲ مرداد، ۱۳۸۳، از www.baranbooks.com/koundra

معتمدی، ایلا (۱۳۸۱). رویکردی نوین به اساطیر یونان باستان. تبریز: آینده‌ساز. بازبایی ۱۵

خرداد، ۱۳۸۲، از آینده‌ساز (پایگاه کتاب‌های الکترونیکی)

ناجی، سعید (۱۳۸۲). رزم‌های سرزمین من [اوج فشرده]. تهران: انتشار الکترونیکی آینده.

Rosenthal, R. (1987). *Meta-analytic procedures for social research* (Rev. ed.). Newbury Park, CA: Sage. Retrieved March 12, 2003, from www.sagebooks.com/meta-analytic.html

Anderson, J. B. (Ed.). (1989-1999). *A history of mythology and culture* (M. Arlan, Ed.) (Vols. 1-10). New York: Preston Press. Retrieved April 16, 2003, from netlibrary. Mohawk Collage Library Resource Centre, Hamilton.

قواعد استناد به یک مدرک موجود در وب‌گاه
اطلاعات کتابخانه‌ی ضروری

۱. شرح پدیدآورنده

* به قواعد شرح پدیدآورنده کتاب رجوع شود.

۲. تاریخ نشر

* مطابق قواعد تاریخ نشر کتاب رفتار می‌شود، فقط علاوه بر سال، در صورت وجود،
ماه نشر نیز درج می‌شود.

۳. عنوان مدرک

* به قواعد عنوان کتاب رجوع شود.

۴. تاریخ دسترسی

* ماه، روز، سال دسترسی به مدرک موجود روی وب‌گاه دنبال، کلمه Retrieved در
می‌شود.

۵. نشانی دسترسی

* نشانی دسترسی مطابق آنچه در نوار نشانی درج گردیده است، نوشته می‌شود.

* نشانی دسترسی به دنبال حرف اختانه from می‌آید.

قالب کلی

نام خانوادگی پدیدآورنده (ویرگول، یک فاصله) نام کوچک [در صورت وجود پدیدآورنده‌گان بیشتر] (ویرگول، یک فاصله) نام خانوادگی و نام پدیدآورنده‌گان همکار به‌شکل مقلوب (یک فاصله، پرانتز باز) تاریخ نشر (پرانتز بسته، نقطه، یک فاصله) عنوان مدرک به‌شکل ایرانیک/ایتالیک (نقطه، یک فاصله) کلمه Retrieved ماه (یک فاصله) روز (ویرگول، یک فاصله) سال (ویرگول، یک فاصله) حرف اضافه from نشانی دسترسی

نکته

- * در صورتی که مدرک فاقد پدیدآورنده است، همانند مدارک چاپی، عبارت استناد با عنوان آغاز می‌شود.
- * در صورتی که تاریخ ایجاد صفحه وب مشخص نیست، به جای آن "بی تا" یا (n.d.) درج می‌شود.

نمونه‌های استناد به صفحه وب

شاهداباغی؛ مریم (۱۳۸۳). تلقنی که هیچ کس بر نصی دارد. بازیابی ۲۱ تیر، ۱۳۸۳، از www.maryamnaji.persianblog.com

بانک اطلاعات کتابداران کتابخانه‌های دانشگاهی ایران (بی تا). بازیابی ۱۲ مهر ۱۳۸۱، از www.iranlibrarianbank.com

American Psychological Association (2001). *Electronic reference*. Retrieved November 1, 2001, from <http://login.ezproxy.library.ualberta.ca/login?url=http://www.apa.org/electref.html>

GVU's 8th WWW user survey (n.d.). Retrieved August 8, 2000, from <http://www.cc.gatech.edu/gvu/usersurveys/survey1997-10/>

- قواعد استناد به مدرک دریافت شده از وب‌گاه یک دانشگاه یا یک سازمان
- * برای استناد به مدرک دریافت شده از وب‌گاه یک دانشگاه یا یک سازمان، مانند استناد به صفحه وب رفتار می‌شود.
- * قبل از نوشتن نشانی اینترنتی، نام سازمان یا دانشگاه درج می‌شود.

نمونه‌های استناد به وب‌گاه یک دانشگاه یا یک سازمان

معتمدی، محسن (۱۳۸۲). تکنولوژی و آموزش: تبار به تحولی بنادی. بازیابی ۱۴ بهمن ۱۳۸۲ از دانشگاه مشهد، سایت دانشکده روانشناسی:

www.psychologyfaculty.edu/publications/articles/ted1.html

Chou, L., McClintock, R., Moretti, F., Nix, D. H. (1993). *Technology and education: New wine in new bottles: Choosing pasts and imagining educational futures*. Retrieved August 24, 2000, from Columbia University, Institute for Learning Technologies Web site: <http://www.ilt.columbia.edu/publications/papers/newwine1.html>

نمونه‌های استناد به مایر مدارک اینترنتی^۱

استناد به نامه الکترونیکی شخصی

* مطابق قواعد شیوه انجمن روانشناسی امریکا، نامه‌های الکترونیکی (مایر مایر اشکال ارتباطات شخصی) فقط در متن مورد استناد قرار می‌گیرند و در فهرست مأخذ ظاهر نمی‌شوند. دلیل ظاهر نشدن آنها در فهرست مأخذ این است که این نوع اطلاعات قابل بازیابی مجدد برای دیگران نیستند.

استناد به سیاهه خدمتگر

* برای استناد به سیاهه خدمتگر مایر استناد به مادرک موجود در وب پرخوره می‌شود، با این تفاوت که در جای تاریخ نشر، تاریخ ارسال نامه قرار می‌گیرد: همچنین به جای نشانی دسترسی، نشانی پست الکترونیکی سیاهه خدمتگر درج می‌شود.

نمونه استناد به سیاهه خدمتگر

Camilleri, R. (1997, March 10). *Narrative bibliography*. Retrieved March 11, 1997 from Email: H-RHETOR@msu.edu

^۱ بهدلیل متدول این مادرک به زبان فارسی، نمونه‌های فارسی ذکر نشده است.

استناد به گروه خبری

- * برای استناد به گروه خبری بیز، مانند استناد به مدرک موجود در وب برخورد می‌شود، با این تفاوت که در جای تاریخ نشر، تاریخ ارسال خبر قرار می‌گیرد. همچنین به جای نشانی دسترسی، نشانی گروه خبری درج می‌شود.

نمونه‌های استناد به گروه خبری

Anders, J. (1997, February 21). *Global warming/climate change: A new approach*. Institute of Marine Research. Retrieved March 11, 1997 from Usenet: cgi-bin/news?msg @44430/sci.environment/330DE368 _4CC 8@imr.no

Link, R. (1997, January 11). *Territorial fish*. Southwest Research Institute. Retrieved March 10, 1997 from Usenet: cgi-bin...@ 10016/rec.aquaria.freshwater.misc/5b9u9p\$kod@pcmracsucc.swri.edu

استناد به یک سایت گو弗ر

- * برای استناد به سایت گو弗ر مانند استناد به مدرک موجود در وب برخورد می‌شود، با این تفاوت که در جای نشانی دسترسی، نشانی سایت گو弗ر درج می‌شود.

نمونه‌های استناد به سایت گو弗ر

D'Agour, A. (1996). *Classical women poets* [4 paragraphs]. [Review of the book Classical women poets]. Retrieved March 10, 1997 from gopher://gopher.lib.virginia.edu:70/alpha/bmer/v97/97-1-4

No one scientific study can tell all. (1997, March 10). Retrieved March 10, 1997 from gopher: gopher.flirc.org:70/0waisdocid%3... mer_Quest_1994/SciNews

استناد به سایت تلنت

- * برای استناد به سایت تلنت مانند استناد به مدرک موجود در وب برخورد می‌شود، با این تفاوت که در جای نشانی دسترسی، نشانی سایت تلنت درج می‌شود.

نحوه استناد به سابت تلفت

U. S. Naval Observatory. (1997, August 20). *The mercury ion frequency standard*. Retrieved March 6, 1997 from Telnet 192.5.41.239/dukeldg.o.columbia.edu/ port=23 login ads, set terminal to 8/N/1

استناد به پروتکل انتقال پرونده (FTP Site)

"برای استناد به یک پروتکل انتقال پرونده مانند استناد به یک مدرک موجود در وب برخورده می‌شود، با این تفاوت که در جای نشانی دسترسی، نشانی پروتکل انتقال پرونده درج می‌شود.

نحوه استناد به پروتکل انتقال پرونده (FTP Site)

Kranidiotis, A. A. (1994, June 7). *Human audio perception frequently asked questions*. Retrieved March 11, 1997 from FTP:svr-ftp.eng.cam.ac.uk/pub/comp.speech/info/HumanAudioPerception

قواعد نظم منابع در فهرست مأخذ

"منابع مورد استناد در پایان نوشته در صفحه‌ای جداگانه مرتب و ارائه می‌شود.

"فهرست منابع مورد استناد در انگلیسی ذیل کلمه "References" و در فارسی ذیل عبارت "فهرست مأخذ" یا کلمه "مأخذ" قرار می‌گیرد و از گذاشتن گیرمه، قلاب، پرانتر یا نوشتمن آن به شکل زیر خطدار اجتناب می‌شود.

"فهرست مأخذ مختصر آباید به معرفی آثاری که در متن مورد استناد قرار گرفته است پیردازد و نباید شامل یادداشت و نکته ارجاعی دیگری باشد.

"این فهرست نباید منابع برای مطالعه پیشتر، بهمنظور هدایت مخاطب در زمینه موضوع نوشته، را در بر گیرد.

"در فهرست مأخذ، سطرهای بعدی هر مدخل با قورققگی درج می‌شود.

"بین عبارت‌های استناد یک سطر یک فاصله فرار می‌گیرد.

"منابع به ترتیب الفای سرشتابه و یا عنصر آغازگر عبارت استناد، که در اغلب موارد بدیدآورند، و گاه عنوان است، مرتب می‌شود.

- * در صورتی که از یک پدیدآورنده چند اثر مورد استناد قرار گرفته است، ترتیب آثار بر مبنای سال و از قدیم به جدید خواهد بود.

مثال

- خری، عباس (۱۳۶۲). تحلیل استنادی و شباهت‌های آن با علم الحدیث. نشر دانش، ۴ (۲)، ۱۱-۱۷.

- خری، عباس (۱۳۸۱). آینه‌نگارش علمی. تهران: هیأت امنای کتابخانه‌های عمومی کشور، دیرخانه.

Berndt, T. J. (1996). Exploring the effects of friendship quality on social development. In W. M. Bukowski, A. F. Newcomb, & W. W. Hartup, (Eds.), *The company they keep: Friendship in childhood and adolescence*. (pp. 346-365). Cambridge, UK: Cambridge University Press.

Berndt, T. J. (2002). Friendship quality and social development. *Current Directions in Psychological Science*, 11, 7-10.

Wegener, D. T., & Petty, R. E. (1994). Mood management across affective states: The hedonic contingency hypothesis. *Journal of Personality & Social Psychology*, 66, 1034-1048.

Wegener, D. T., & Petty, R. E. (1995). Flexible correction processes in social judgment: The role of naive theories in corrections for perceived bias. *Journal of Personality & Social Psychology*, 68, 36-51.

- * در صورتی که از یک پدیدآورنده هم اثربنده مستقل مورد استناد قرار گرفته و هم وی توییشه اول یک اثر گروهی است، اول عبارت استناد اثر مستقل و سپس اثر گروهی درج می‌شود.

- * در صورتی که از یک پدیدآورنده چند اثر مورد استناد قرار گرفته است، ترتیب آثار بر مبنای سال و از قدیم به جدید خواهد بود.

مثال

- خری، عباس (۱۳۶۲). تحلیل استنادی و شباهت‌های آن با علم الحدیث. نشر دانش، ۴ (۲)، ۱۱-۱۷.

خری، عباس (۱۳۸۱). آینین نگارش علمی. تهران: هیأت امنای کتابخانه‌های عمومی کشور، دبیرخانه.

خری، عباس؛ نشاط، نرگس. (۱۳۸۱). بروزمن رفتار استنادی نویسنده‌گان مقاله‌های مندرج در مجله روان‌شناسی و علوم تربیتی دانشگاه تهران از آغاز تا پایان سال ۱۳۷۹. مجله روان‌شناسی و علوم تربیتی، ۳۲(۲)، ۱-۳۳.

Berndt, T. J. (1999). Friends' influence on students' adjustment to school. *Educational Psychologist*, 34, 15-28.

Berndt, T. J., & Keefe, K. (1995). Friends' influence on adolescents' adjustment to school. *Child Development*, 66, 1312-1329.

* در مواردی که چند اثر مختلف از یک پدیدآورنده موره استناد قرار گرفته است، بهجای هر بار تکرار نام خانوادگی و نام پدیدآورنده، من توان یک بار در عبارت استناد اولین اثر شرح پدیدآورنده را ذکر نمود و سپس بهجای تکرار نام خانوادگی و نام وی، در عبارت‌های استناد بعدی، جای خالی، یا خط ممتد قرار داد.

مثال

خری، عباس (۱۳۶۲). تحلیل استنادی و شباهتهاي آن با علم الحديث. *نشر دانش*. ۴(۲)، ۱۱-۱۷.

_____ (۱۳۸۱). آینین نگارش علمی. تهران: هیأت امنای کتابخانه‌های عمومی کشور، دبیرخانه.

Garfield, Eugene. (1977). Information Theory and All That Jazz: A Lost Reference List Leads to a Pragmatic Assignment for Student. In the *Essays of an Information Scientist*, 3, 271-273.

_____ (1980). "From Citation Amnesia to Bibliographic Plagiarism". In the *Essays of an Information Scientist*, 4, 503-507.

_____ (1989a). "Citation & Social Behaviour: Raymond G. McInnis and Dal Symes Explore David Riesman's The Lonely Crowd". In the *Essays of an Information Scientist*, 12, 238-239.

_____ (1989b). "Citation behavior: An Aid or a Hindrance to information retrieval". In the *Essays of an Information Scientist*, 12, 123-128.

- در مآخذی که دارای چند پدیدآورنده هستند، در صورتی که پدیدآورنده اول مشترک باشد، بر اساس القای نام خانوادگی پدیدآورنده دوم، و در صورت مشترک بودن آن، بر اساس پدیدآورنده‌های بعدی مرتب می‌شود.

مثال

حربی، عباس؛ شاهبداغی، اعظم (زیرچاپ). بررسی شیوه‌های استناد در مجله‌های معترض دانشگاه تهران. *کتابداری*.

حربی، عباس؛ نشاط، نرگس (۱۳۸۱). بررسی رفتار استنادی نویسنده‌گان مقاله‌های مندرج مجله روان‌شناسی و علوم تربیتی دانشگاه تهران از آغاز تا پایان سال ۱۳۷۹. *مجله روان‌شناسی و علوم تربیتی*، ۳۲(۲)، ۱-۳۳.

Wegener, D. T., Kerr, N. L., Fleming, M. A., & Petty, R. E. (2000). Flexible corrections of juror judgments: Implications for jury instructions. *Psychology, Public Policy, & Law*, 6, 629-654.

Wegener, D. T., Petty, R. E., & Klein, D. J. (2000). Effects of mood on high elaboration attitude change: The mediating role of likelihood judgments. *European Journal of Social Psychology*, 24, 25-43.

- در صورتی که از یک پدیدآورنده یا یک گروه پدیدآورنده چند اثر مورد استناد قرار گرفته است که همه در یک سال منتشر شده‌اند، به‌منظور ترتیب دهنی به‌این منابع در فهرست مآخذ، به‌سال انتشار هر اثر یک پسوند القایی اضافه و سپس منابع بر مبنای آن مرتب می‌شود.

مثال

رعایتی، محترم (۱۳۸۲آ). پرستاری از سالخوردگان. تهران: نایینگل.

رعایتی، محترم (۱۳۸۲ب). پرستاری کودکان. تهران: نایینگل.

Berndt, T. J. (1981a). Age changes and changes over time in prosocial intentions and behavior between friends. *Developmental Psychology*, 17, 408-416.

Berndt, T. J. (1981b). Effects of friendship on prosocial intentions and behavior. *Child Development*, 52, 636-643.

شیوه‌نامه انجمن زبان مدرن امریکا (MLA)

شیوه‌نامه ام. ال. ای، یا همان شیوه‌نامه انجمن زبان مدرن امریکا، از جمله شیوه‌های استناد درون‌منتهی است. این شیوه که مبتنی بر نظام «نام - صفحه‌شماره» است بیشتر با حوزه‌های علوم سازگاری دارد که نقل قول مستقیم از اشخاص، بدلیل استناد به اعتبار گوینده، اهانت و افزایش دارد. قواعد ارائه شده، در ادامه بر اساس آخرين ويرايش راهنمای ام. ال. ای برای نویسندگان مقالات پژوهشی^۱ تدوين و ارائه شده است.

استناد به منابع چاہی استناد در متن

۱. برای استناد در متن، ابتدا نام خانوادگی پدیدآورنده، پس از یک فاصله، صفحه مورد استناد داخل پرانتز، درج می‌شود. برای ذکر صفحه‌شمار، از علامت اختصاری صفحه استفاده نمی‌شود.

قالب

(پرانتز باز) نام خانوادگی پدیدآورنده (یک فاصله) صفحه‌شمار (پرانتز بسته)

مثال

شاعران راستین، برخلاف شاعران دیگر که تنها شرط نوشتن شعر، تصحیح آنهاست، گاه در طول چند ماه نه حتی یک شعر، و گاه در عرض چند روز دهها شعر می‌سرایند (حقوقی ۹).

Romantic poetry is characterized by the "spontaneous overflow of powerful feelings" (Wordsworth 263).

۲. در مواقعی که اثر مورد استناد دو پدیدآورنده دارد، نام خانوادگی هر دو درج و بین آنها در فارسی و او عطف و در انگلیسی and قرار می‌گیرد.

قالب

- (پرانتز باز) نام خانوادگی پدیدآورنده (واو عطف یا and) نام خانوادگی پدیدآورنده دوم
 (یک فاصله) صفحه شمار (پرانتز بسته)
 مثال

شعر سید در واقع محصول اتفاقاً قید و پنداهای عرفی، اجتماعی، و اقتصادی است که در طی مسایل
 خلاقیت را تک در بر گرفته بودند (احمدیان و مشیری ۴۱۵).

This concern has been expressed (Edmond and Rogers 107)

۳. اگر اثر مورد استناد سه پدیدآورنده دارد به شکل زیر عمل می‌شود:

قالب

- (پرانتز باز) نام خانوادگی پدیدآورنده اول (ویرگول، یک، فاصله) نام خانوادگی پدیدآورنده
 دوم (واو عطف یا and) نام خانوادگی پدیدآورنده سوم (یک فاصله) صفحه شمار (پرانتز بسته)
 مثال

شاملو با آثار شاعران رمزگرایی فرانسوی مانند «بودلر»، «وزلن»، و «زمبو» آشنایی داشته (اعتمادی، حسنا و
 مولایی ۲۱۵) و ...

This hypothesis (Bradley and Rogers 7) suggested this theory (Sumner, Reichl and Waugh 23).

۴. در مواقعي که اثر مورد استناد بیش از سه پدیدآورنده دارد تمام خانوادگی اولین
 پدیدآورنده درج و پس از آن در فارسی "و دیگران" و در انگلیسی "et al." قرار
 می‌گیرد.

قالب

- (پرانتز باز) نام خانوادگی پدیدآورنده اول (ویرگول، یک فاصله) در فارسی "و دیگران" و
 در انگلیسی "et al." (یک فاصله) صفحه شمار (پرانتز بسته)
 مثال

شاملو بیش از هر شاعر دیگری از جریان‌های اجتماعی تأثیر پذیرفته است (محمدی و دیگران ۱۱۱).
 Wordsworth extensively explored the role of emotion in the creative process (Lauter
 et al. 2435-44).

۵. اگر نام پدیدآورنده یا پدیدآورندگان در متن ذکر شده است فقط شماره صفحه داخل پرانتز درج می‌شود.

قالب

(پرانتز باز) صفحه‌شمار (پرانتز بسته)

مثال

حقوقی معتقد است که آثار هنری متاثر از شرایط روز به مرور زمان ارزش خود را از دست می‌دهد (۳۰).

Mumford has argued the point (178-235).

۶. در صورتی که در بخش مشخصی از متن، بهدو یا چند بیشتری اثر استناد شده باشد، پس از درج اطلاعات مربوط به هر اثر، و قرار دادن ویرگول، مشخصات آثار بعدی درج می‌شود.

قالب

(پرانتز باز) نام خانوادگی پدیدآورنده (یک فاصله) صفحه‌شمار (ویرگول، یک فاصله) نام خانوادگی پدیدآورنده اثر بعدی (یک فاصله) صفحه‌شمار (پرانتز بسته)
مثال

بيان حرف‌های مستقیم و آرمان‌گرایی صریح در حوزه شعر، تخلیل را در سطح نگه داشته و ارزش هنری اثر را مخدوش می‌کند (باطنی ۶۸، کرمانی و معتمدی ۴۵)

The Society for the Greater Advancement of the Common Good insists that 'all people have a right to free health care (Burns 54, Thomas 327)

۷. در صورتی که استناد به دو اثر از دو پدیدآورنده با نام خانوادگی مشابه انجام شده است، می‌توان بیش از درج نام خانوادگی حرف اول (آغازه) نام آنها را نوشت.

قالب

(پرانتز باز) حرف اول نام کوچک (نقطه، یک فاصله) نام خانوادگی پدیدآورنده (یک فاصله) صفحه‌شمار

مثال

زبان شعر شاملو بیش از هر شاعر دیگری بعدتر تاریخ بیوفی گرایش داشته (م: محمدی ۴۴) و چنان استادانه با این شعر عجیب شده که رد پای هیچ تصنیع و تکلف در اشعارش به چشم نمی‌خورد (م: محمدی ۲).

Although some medical ethicists claim that cloning will lead to designer children (R. Miller 12), others note that the advantages for medical research outweigh this consideration (A. Miller 46).

۸ چنانچه بدو یا چند اثر از یک پدیدآورنده استناد شود می‌توان پس از نام پدیدآورنده بخشی از عنوان را ذکر کرد و میس شماره صفحه را آورد. البته بسته به اینکه اثر، کتاب، مقاله یا مدرک دیگری باشد، شکل نوشتاری عنوان ممکن است تفاوت کند، مثلاً عنوان کتاب زیرخطدار درج می‌شود و عنوان مقاله داخل گیوه قرار می‌گیرد.

قالب

(برانتر باز) نام خانوادگی پدیدآورنده (ویرگول، یک فاصله) عنوان مختصر (یک فاصله)
صفحه‌شمار

مثال

آشنازی یا روانشناسی، حامیه‌شناسی و پژوهی مردم‌شناسی لازمه کار هنری است (مجتبهدی، تقاضی
مدرن ۴۲). نویسنده با زیستن در میان مردم، در واقع، شخصیت‌های تحقیق نیافته خود را تجربه می‌کند
(مجتبهدی، "ثبات تجربی" ۵۴).

Lightenor has argued that computers are not useful tools for small children ("Too Soon" 38), though he has acknowledged that early exposure to computer games does lead to better small motor skill development in a child's second and third year ("Hand-Eye Development" 17).

۹ در صورتی که استناد به دو بخش از متن یک اثر، همزمان، صورت گیرد،
صفحه‌شمارها، به ترتیب، درج و بین آنها علامت ویرگول قرار می‌گیرد.

قالب

(برانتر باز) نام خانوادگی پدیدآورنده (یک فاصله) صفحه‌شمار بخش اول (ویرگول، یک
فاصله) صفحه‌شمار بخش دوم (برانتر بسته)

مثال

احمدیان در بررسی اشعار فروغ فرخزاد (۴۵-۴۴، ۲۵)...

Williams alludes to this premise (136-39, 145)...

۱۰. برای استناد به بخشی از یک اثر چندجلدی، در قسمت مربوط به صفحه‌شمار، ابتدا شماره جلد و پس از دونقطه شماره صفحه با صفحات نوشته می‌شود. در صورتی که به کل یک جلد استناد شده باشد، در فارسی بدنبال حرف «ج» و در انگلیسی «vol.» شماره جلد درج می‌شود.

قالب

(پرانتر باز) نام خانوادگی پدیدآورنده (یک فاصله) شماره جلد (دونقطه) صفحه‌شمار

(پرانتر بسته)

مثال

جنگ به عنوان مهم‌ترین عامل اثرگذار بر ادبیات معاصر (معتمدی ۲: ۱۴-۱۵) و...

امروزه سینما و یویژه تئاتر ما و امداد شعر هستند (رسمنیان، ج ۱)...

Wordsworth stated that Romantic poetry was marked by a "spontaneous overflow of powerful feelings" (Wilson 2:1-18).

Two types of notes may be used with parenthetical documentation (Bradly vol. 3).

۱۱. اگر اثر مورد استناد، به جای پدیدآورنده فردی، دارای پدیدآورنده سازمانی باشد، پدیدآورنده گروهی است، نام آن به طور کامل درج می‌شود. در صورتی که نام سازمان یا گروه طولانی است، درج آن در متن ترجیح دارد.

قالب

(پرانتر باز) پدیدآورنده سازمانی (یک فاصله) صفحه‌شمار (پرانتر بسته)

مثال

برای چیره شده بر بحران نشر کتاب در ایران، دولت باید به سرمایه‌گذاری‌های گسترش و بلند مدت در عرصه‌های بسیار دست بزند (انجمن نویسندگان جوان حامی حق مؤلف ایران ۴۵).

انجمن نویسندگان جوان حامی حق مؤلف ایران معتقد است که برای چیره شده بر بحران نشر کتاب در

ایران، دولت باید به سرمایه‌گذاری‌های گسترده و بلند مدت در عرصه‌های بسیار دست بزند (۴۵).

All people have a right to free health care (The Society for the Greater Advancement of the Common Good 47).

The Society for the Greater Advancement of the Common Good insists that 'all people have a right to free health care' (47).

۱۲. در موقعي که اثر مورد استناد فاقد پذيرآورنده است، كوناه شده عنوان، به جای آن،
كتار صفحه‌شمار ظاهر می‌شود. همان‌طور که در بند ۷ نيز اشاره شد، يسته به اينکه چه
 نوع مدرکی مورد استناد قرار گرفته باشد، ممکن است علامت سجاوندي عنوان
 تفاوت كند.

قالب

(پرانتز باز) عنوان مختصر (یک فاصله) صفحه‌شمار

مثال

پرسو به عنوان نماد مهاجرت، بازگشت، و آزادی دسته های اشعار بسیاری از شاعران معاصر قرار
 گرفته است (نمادهای رایج ۸۲)

شاید بتوان گفت که صد سال تنهایی و پانز پادر مالار، نمایندگان مارکز در سرزمین ما هستند (ایپیات
 مارکز ۶۷-۵۵)

In response to rapid metropolitan expansion, urban renewal projects sought "an order in which more significant kinds of conflict, more complex and intellectually stimulating kinds of disharmony, may take place" (Mumford 485).

as stated by the presidential commission (Report 4).

۱۳. در صورتی که به نقل قول کوتاهی از یک اثر استناد شده است، نقل قول در گیوه فرار
 گرفته و در درون متن جای می‌گیرد. عبارت استناد پس از نقل قول درج می‌شود.

مثال

برخی صاحب نظران معتقدند که شاملویش از هر شاعر دیگر از جریان‌های اجتماعی مختلف تأثیر
 پذیرفته است (حقوقی ۲۹).

According to some, dreams express "profound aspects of personality" (Foulkes 184),
 though others disagree.

۱۴. در صورتی که طول نقل قول مورد استناد بیش از چهار سطر باشد، در سطر جدید و در پاراگراف جداگانه‌ای با فاصله سه سانتیمتر از حاشیه (در فارسی راست و در لاتین چپ) درج می‌شود. در این موارد نقل قول در گیومه قرار نمی‌گیرد. عبارت استناد پس از قرار دادن علامت سجاونندی پایانی نقل قول، درج می‌شود.

مثال

عده‌ای از صاحب نظران در ارتباط با انتخاب علل عنوان کردند:

در حالی که قانون علیت در شیوه عقل استدلایل و روش علمی بین برخی از علل و برخی از معلوتها رابطه‌ای یکجانبه برقرار می‌سازد، درین اساطیری انتخاب علل کاملاً آزاد است و هرچیزی ممکن است از چیز دیگر پدید آید (شایگان ۱۳۳).

Nelly Dean treats Heathcliff poorly and dehumanizes him throughout her narration:

They entirely refused to have it in bed with them, or even in their room, and I had no more sense, so, I put it on the landing of the stairs, hoping it would be gone on the morrow. By chance, or else attracted by hearing his voice, it crept to Mr. Earnshaw's door, and there he found it on quitting his chamber. Inquiries were made as to how it got there; I was obliged to confess, and in recompense for my cowardice and inhumanity was sent out of the house (Bronte 78).

۱۵. گاه استناد به نقل قول فردی از طریق منبع اصلی نیست، بلکه نقل قول از یک منبع واسط اخذ شده است. در این موقع، در ابتدای عبارت استناد در فارسی «نقل در» و در انگلیسی «qtd. in» درج و پس از آن اطلاعات کتابشناختی مربوط به منبع استناد قرار می‌گیرد. نام فرد یا منبع اصلی نقل قول نیز در متنه ذکر می‌شود.

قالب

(برانز باز) در فارسی «نقل در» و در انگلیسی «qtd. in» (یک فاصله) نام خالوادگی پدیدآورته (یک فاصله) صفحه شمار (برانز بسته)

مثال

حقوقی معتقد است که زاویه نگاه شاملو به جهان و طبیعت و انسان، جز همان زاویه دید لورکا نیست (نقل در انصاری ۲۹)

Ravitch argues that high schools are pressured to act as "social-service centers, and they don't do that well" (qtd.in Weisman 259).

۱۶. در صورتی که به نقل قول مستقیم مورد استناد کلماتی افزوده شده باشد، آن کلمات داخل گروشه قرار می‌گیرد و اگر کلماتی از نقل قول حذف شده باشد در محل حذف کلمات، داخل گروشه، علامت سه نقطه گذاشته می‌شود.

مثال

یکی از منتقدان عرصه نشر معتقد است: "در ایران به طور متوسط حدود دو میل طول می‌کشد تا کتاب ناشر به فروش برسد و سرمایه او بازگردد. این مدت برای سرمایه گذار سیار طولانی است، [و موجب ضرر و زیان مادی او می‌شود] یعنی، آنکه آنهنگ سالانه رشد نرخ تورم زیاد است" (آذریگ ۱۷۶).

در بیان تفاوت سؤال و مسئله، یکی از صاحب نظران علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی چنین می‌گوید: "مسئله نوعی خاص از سؤال است که جزء استفاده از روش‌های مقبول علمی و پس از گردآوری نظام ملل اطلاعات می‌توان برای آن پاسخی یافت. بنابر این [...] هر پرشکری لزوماً پژوهنده نیست" (حرسی ۷-۶).

Jan Harold Brunvand, in an essay on urban legends, states: "some individuals [who retell urban legends] make a point of learning every rumor or tale" (78).

In an essay on urban legends, Jan Harold Brunvand notes "some individuals make a point of learning every recent rumor or tale [...] and in a short time a lively exchange of details occurs" (78).

۱۷. عبارت استناد در جایی از متن قرار می‌گیرد که در آنجا استناد صورت گرفته است.
بهتر است این عبارت در جایی از جمله قرار گیرد که در روند مطالعه و فقه ایجاد نکند. جایی که به طور طبیعی مکث اتفاق می‌افتد، مانند انتهای جمله.

۱۸. عبارت استناد بر علامت سجاوندی پایان جمله، بند یا پاراگراف مسوق است. یعنی علامت سجاوندی پایانی، باید پس از بخش پرانتز عبارت استناد قرار گیرد.

۱۹. در استناد به کتابهای مقدس، ابتداء نام کتاب به شکل ایوانیک/ ایتالیک درج، پس از یک ویرگول نام سوره (یا بحث) و پس از آن شماره آیه یا آیات درج می‌شود. در کتاب‌های اسلامی که یک بخش شامل اجزاء گوناگون است، قبل از شماره آیه نام بخش نیز درج می‌شود.

قالب

(پرانتز باز) نام کتاب مقدس به شکل ایوانیک/ ایتالیک (ویرگول) نام سوره (یا بحث)

(نقطه، یک فاصله) شماره بخش (در صورت وجود) (نقطه) شماره آید با ایات (پرانتز بسته، نقطه)

مثال

(قرآن مجید، بقره، ۱۵-۱۶)

Ezekiel saw "what seemed to be four living creatures," each with faces of a man, a lion, an ox, and an eagle (*New Jerusalem Bible*, Ezek. 1:5-10).

درج منابع در فهرست مأخذ

در ادامه، قواعد استناد بهمهم ترین محمولهای اطلاعاتی به تفکیک ارائه شده است. لازم به ذکر است که تنها منابعی در فهرست مأخذ ظاهر می‌شوند که در متن مورد استناد قرار گرفته‌اند.

قواعد استناد به کتاب اطلاعات کتابشناسخنی ضروری

۱. شرح پدیدآورنده (گان) کتاب (شامل مؤلف، ویراستار، گردآورنده، و پدیدآورنده سازمانی)

* ابتدا نام خانوادگی پدیدآورنده درج می‌شود و سپس نام کوچک (با آغازه نام) به دنبال ویرگول و بعد پک فاصله قرار می‌گیرد.

* در صورتی که اثری دارای سه پدیدآورنده یا کمتر از آن است، شرح آنها، به ترتیب درج در اثر اصلی، در عبارت استناد ظاهر می‌شود. لازم به ذکر است شرح پدیدآورنده اول به شکل مقلوب، و پدیدآورندگان بعدی به شکل طبیعی نوشته می‌شود.

* شرح پدیدآورندگان طبق آنچه در صفحه عنوان اثر آمده است، درج می‌شود و از آغازه نام‌ها تنها در صورتی استفاده می‌شود که در صفحه عنوان اثر از آنها استفاده شده باشد.

* در صورتی که تعداد پدیدآورندگان سه یا بیشتر باشد فقط نام پدیدآورنده اول درج و پس از آن در منابع انگلیسی از "et al." و در منابع فارسی از "و همکاران" یا "و

- دیگران" استفاده می‌شود.
- * بین نام پدیدآورندگان ویرگول و بعد یک فاصله گذاشته می‌شود و بعد از شرح پدیدآورنده آخر یک نقطه فرار می‌گیرد.
  - * در صورتی که در اثر مورد استناد نام مستعار پدیدآورنده آمده است و نام واقعی پدیدآورنده برای نویسنده معلوم است، می‌توان پس از درج نام مستعار در کروشه نام واقعی پدیدآورنده را نوشت.
  - * عناوین، القاب، و درجات تحصیلی از نام پدیدآورندگان حذف می‌شود.
  - * در صورتی که اثر به جای مؤلف دارای ویراستار یا مترجم با گردآورنده باشد پس از ذکر نام آنها در فارسی کلمه "ویراستار" یا "ویراستاران"، "مترجم" یا "مترجمان"، "گردآورنده" یا "گردآورندگان" و در انگلیسی اختصارهای "ed." یا "eds."، "comp." یا "comps."، "trans." یا "transl." به کار می‌رود.
  - * در صورتی که اثر علاوه بر مؤلف، دارای مترجم، ویراستار، مقدمه نویس، گردآورنده و افرادی از این قبیل نیز باشد، پس از عنوان اثر، نام و نام خانوادگی آنها به شکل طبیعی و بهترین که در صفحه عنوان اثر آمده است، درج می‌شود.
  - * اگر اثر پدیدآورنده حقیقی ندارد و یک سازمان یا گروه در حکم پدیدآورنده است، نام آن سازمان یا گروه پدیدآورنده تلفی شده و عبارت استناد با آن آغاز می‌شود.
  - * در صورتی که پدیدآورنده مشخصی برای یک اثر نباشد نیازی به استفاده از اصطلاحاتی چون "Anon"، "Anonymous" و یا در فارسی اصطلاح "پی‌نام" یا "محظوظ‌المؤلف" نیست. در این موقع عنوان به جای پدیدآورنده در اولین سطح توضیف فرار می‌گیرد.

قالب

۱. یک پدیدآورنده

نام خانوادگی (ویرگول، یک فاصله) نام کوچک (نقطه، یک فاصله)

۲. دو تا سه پدیدآورنده

نام خانوادگی پدیدآورنده اول (ویرگول، یک فاصله) نام کوچک (ویرگول) نام کوچک و نام خانوادگی پدیدآورنده دوم (واو عطف) نام کوچک و نام خانوادگی پدیدآورنده سوم (نقطه)

یک فاصله)

۳. پیش از سه پدیدآورنده

نام خاتم‌گذاری (ویرگول، یک فاصله) نام کوچک (ویرگول) در فارسی "و همکاران" یا "و دیگران" در لاتین et al (نقطه، یک فاصله)

۴. سایر

در صورتی که پدیدآورنده سازمانی وجود دارد با عبارتی به جای نام پدیدآورنده ذکر شده است، آنها را به همان شکل درج شده سرشناسه قرار می‌دهیم.

مثال ۱-۱: ناجی، نیم.

مثال ۱-۲: الف. بامداد [احمد شاسلو].

مثال ۲: عزیزی نیم، رویا احتمامی و سیما مجتبزاده.

مثال ۳: مرشدزاده پرستو و دیگران.

مثال ۴: انجمن ویراستاران نشریات علوم انسانی.

Example 1-1: Carr, Emily, ed.

Example 1-2: Le Carre, John [David Cornwell].

Example 2: Conrad, Margaret, Alvin Finkel, and Cornelius Jaenen.

Example 3: Mumford, Lewis, et al.

Example 4: The Library and Information Society of Australia and New Zealand.

۲. عنوان و عنوان فرعی

- از شکل نوشتاری زیرخطدار با ابرابنک/ ایتالیک استفاده می‌شود. هر شکل نوشتاری که انتخاب می‌شود باید آن را در سراسر فهرست مأخذ رعایت کرد. به طور مثال، باید یک عنوان را ایپرینک/ ایتالیک و دیگری را زیرخطدار درج کرد.

- در منابع انگلیسی آغاز همه کلمات عنوان، با حروف بزرگ است.

- عنوان فرعی پس از درج عنوان اصلی و گذاشتن دو نقطه و یک فاصله درج می‌شود.

- پس از اتمام عنوان یک نقطه و بعد یک فاصله قرار می‌گیرد.

* در صورتی که اثر ترجمه است و عنوان اثر مورد استناد در واقع ترجمه اثر اصلی است، پس از درج وضعیت نشو، در فارسی با نوشتن کلمه "ترجمه" و در لاتین با گذاشتن عبارت "trans of"، عنوان اثر به زبان اصلی نوشته می‌شود.

قالب

عنوان بعشکل زیر خط‌دار (نقطه، یک فاصله)

مثال ۸. حافظه‌شناسی

مثال ۲. سیطره عرقان بر شعر فارسی: عطار در هفت شهر عشق

Example 1: The Book of Small.

Example 2: The Art of the Personal Essay: An Anthology from the Classical Era to the Present.

۳. فروست (سلسله انتشارات)

* در صورتی که صفحه عنوان و صفحات مقدماتی اثر بیانگر این است که کتاب دارای فروست است، عنوان فروست و شماره فروست، به‌شکل ساده و به‌دنبال عنوان اصلی (در صورتی که اثر علاوه بر مؤلف دارای مترجم یا ویراستار نیز هست، به‌دنبال نام آنها) درج می‌شود.

* برای منابع انگلیسی می‌توان از اختصارات رایج به جای کلمات عنوان فروست استفاده کرد، مانند اختصار "Ser." در صورتی که کلمه "Series" بخشنی از عنوان فروست باشد با اختصار "Lit." برای کلمه "literature"

قالب

عنوان فروست (یک فاصله) شماره فروست (نقطه، یک فاصله)

مثال ۹: مجموعه کتابهای ادبیات امروز ۵۸

Example 1: Theory and History of Lit. 47.

۴. ویرایش (در صورتی که از بک ویرایش داشته باشد)

* در استناد به منابع انگلیسی شماره ویرایش به‌دنبال حلامت اختصاری "ed." (به جای کلمه "edition" به معنای ویرایش) و در فارسی پس از کلمه "ویرایش" ذکر می‌شود:

* پس از شرح ویرایش نقطه و بعد یک فاصله قرار می‌گیرد.

نکته

در فهرست مأخذ برخی مقالات مشاهده شده است که نوبت چاپ یک، کتاب یا شماره ویرایش آن یکسان تلقی شده و در جایگاه شرح ویرایش، نوبت چاپ درج گردیده است. لازم به ذکر است که ممکن است ویرایش اول کتابی به چاپ دهم برسد اما این به آن معنا نیست که در هر نوبت چاپ ویرایشی صورت گرفته است. همچنین ممکن است اثر موره استناد ویرایش دهم کتابی باشد که چاپ اول آن را در دست داریم. در ویرایش جدید هر اثر، ساختار نحوی و معنایی دستخوش تغییر می‌شود اما در چاپ جدید چنین اتفاقی نمی‌افتد و در واقع همان اثر قبلی تکثیر می‌شود. در واقع، ویرایش‌های مختلف یک کتاب، اثر جدید تلقی می‌شوند. لذا باید دقت کرد که شماره نوبت چاپ با عدد ویرایش اشتباه نشود. گفتنی است که ذکر شماره ویرایش جزو اطلاعات کتابشناختی ضروری یک اثر است که حتماً باید در عبارت استناد درج شود، اما نیازی به ذکر نوبت چاپ نیست.

قالب

شرح ویرایش (نقطه، یک، فاصله)

مثال ۱: ویرایش ۵.

Example 1: 3rd ed.

۵. محل نشر

* در صورتی که ناشر یا ناشران در بیش از یک شهر فعالیت دارند و در صفحه عنوان اثر بیش از نام یک شهر به عنوان محل نشر ذکر شده است، فقط نام اولین شهر درج شده در صفحه عنوان در جایگاه محل نشر قرار می‌گیرد.

* محل نشر به شکل کامل درج و از مخفف‌نویسی اجتناب می‌شود.

* در صورتی که محل نشر ناشناخته است، بعد از نوشت آن ویرگول و بعد یک فاصله قرار می‌گیرد و نام ایالت یا کشور به آن اضافه می‌شود. برای متابعی که در ایالات متحده متشر شده‌اند، بعد از محل نشر یک ویرگول و بعد دو حرف اول گد پستی ایالت مربوط، یا حروف بزرگ، درج می‌شود.

* پس از محل نشر دونقطه و یک فاصله قرار می‌گیرد.

- در صورتی که در صفحه عنوان اثر، نام محل نشر ذکر شده، ولی استناد‌کننده از منبع دیگری بین به آن برده است، محل نشر داخل کروشه درج می‌شود.
- در صورتی که محل نشر نامشخص است در فارسی از مخفف «بی جا» و در انگلیسی از n.p. (مخفف No Place) استفاده می‌شود.

فالب

محل نشر (دونقطه، یک فاصله)

مثال ۱: گرمسار، ایران:

مثال ۲: [تهران]:

مثال ۳: بی جا:

Example 1: Hartford, CN:

Example 2: Texas, NSW:

Example 3: [Kyoto, Japan]:

Example 4: n.p.:

۶. ناشر

- نام ناشر به طور کامل درج می‌شود.
- اگر پدیدآورنده یا هر شخص حقیقی ر حقوقی دیگری مسؤولیت نشر اثر را بر عهده دارد، نام وی به منزله ناشر نلقی می‌شود.
- در صورتی که در صفحه عنوان اثر، نام ناشر ذکر شده، ولی استناد‌کننده از منبع دیگری بین به آن برده است، نام ناشر داخل کروشه درج می‌شود.
- در صورتی که ناشر نامشخص است در فارسی از مخفف «بی نا» و در انگلیسی از n.p. (مخفف No Publisher) استفاده می‌شود.

فالب

ناشر (ویرگول، یک فاصله)

مثال ۱: اندیشه نوین:

مثال ۲: [سپهر]:

مثال ۳: بی‌نام.

Example 1: Australian Government Publishing Service,**Example 2:** [Raven Press],**Example 3:** n.p.,**۷. سال نشر**

- پس از سال نشر نقطه و بعد یک فاصله فرار می‌گیرد.
- در صورتی که در صفحه عنوان اثر، تاریخ نشر ذکر نشده، ولی استنادکننده از منبع دیگری پی به آن برده است، نام ناشر داخل گروشه نوشته می‌شود.
- در صورتی که تاریخ نشر نامشخص است در فارسی از مخفف «بی‌تا» و در انگلیسی از (No Date) استفاده می‌شود.

قابل

سال نشر (نقطه، یک فاصله)

مثال ۱: ۱۲۸۳.

مثال ۲: [۱۲۸۲]. ۱۵-۵۲.

مثال ۳: بی‌نام.

Example 1: 1999.**Example 2:** [2000]. 12-5.**Example 3:** n.d.**۸. صفحه‌شمار**

- در صورتی که به بخش مشخصی از کتاب استناد شده است شماره صفحات ذکر می‌شود.
- شماره صفحات پس از سال نشر درج و پس از آن نقطه فرار می‌گیرد.
- برای درج صفحه‌شمار از علامت اختصاری صفحه استفاده نمی‌شود.

مثال ۱: ۸۹-۷۵.

Example 1: 199-202.

۹. شماره جلد

- * در صورتی که استناد به یک اثر چندجلدی صورت گرفته باشد، پس از درج عنوان، شرح ویرایش، و قروست، تعداد کل جلد‌ها ذکر می‌شود.
- * برای ذکر تعداد جلد‌ها، در فارسی اختصار "ج" و در لاتین "vols." به کار می‌رود.

قالب

شماره جلد (یک فاصله) (اختصار "ج" با "vols.")

مثال ۱: ۶ ج

Example 1: 9 vols.

قواعد استناد به اثر چندجلدی

- * در صورتی که استناد به یک اثر چندجلدی صورت گرفته است که بین تاریخ انتشار اولین جلد تا آخرین جلد چند سال فاصله است، تاریخ نشر اولین جلد درج و پس از خط تیره (به معنای تا) و بعد تاریخ نشر آخرین جلد نوشته می‌شود.
- * در صورتی که استناد به یک اثر چندجلدی صورت گرفته که هنوز همه جلد‌های آن منتشر نشده است، پس از ذکر تاریخ نشر اولین جلد به ک خط تیره گذاشته می‌شود و پس از یک فاصله، نقطه قرار می‌گیرد.
- * اگر فقط به یک جلد از یک اثر چندجلدی استناد شده است، فقط شماره جلد مورد استناد ذکر می‌شود. در صورت تعایل می‌توان تعداد کل جلد‌های اثر را نیز پس از پایان عبارت استناد (یعنی بعد از تاریخ نشر) درج کرد.
- * در صورتی که به یک جلد از بک اثر چندجلدی استناد شده است که هر جلد عنوان جداگانه‌ای دارد، می‌توان به همان جلد مشخص استناد کرد و ذکری از سایر جلد‌ها به میان نیاورد. در صورت تعایل می‌توان عنوان کلی اثر و تعداد جلد‌ها را پس از پایان عبارت استناد (یعنی بعد از تاریخ نشر) درج کرد.

قالب کلی استناد به کتاب

نام خانوادگی پدیدآورنده (ویرگول، یک فاصله) نام کوچک [در صورت وجود پدیدآورنده‌گان بیشتر] (ویرگول، یک فاصله) نام و نام خانوادگی پدیدآورنده‌گان همکار به شکل

طبعی (نقطه، یک فاصله) عنوان به شکل زیر خطدار (نقطه، یک فاصله) شرح ویرایش
 (نقطه، یک فاصله) عنوان فروست (یک فاصله) شماره فروست (نقطه، یک فاصله) تعداد جلد
 (نقطه، یک فاصله) محل نشر (دونقطه، یک فاصله) ناشر (نقطه و پرگول، یک فاصله) سال نشر
 (نقطه، یک فاصله) صفحه شمار (نقطه)

نمونه‌های استناد به کتاب

استناد به کتاب با یک سه نویسته

احمدی محمد. روانشناسی کودکان. ویرایش ۵. تهران: کوکب، ۱۳۸۰.

نادری، مسعود، رامک عبشری و رومینا ناجی. علت‌شناسی یک فاجعه: مطالعه تحلیلی طلاق در ایران. ویرایش ۳. تهران: کوکب، ۱۳۸۶.

Carr, Emily. The Book of Small. Toronto: Clarke, 1942.

Conrad, Margaret, Alvin Finkel, and Cornelius Jaenen. History of the Canadian Peoples. Mississauga: Copp Clarke Pitman, 1993.

استناد به کتاب با پیش از سه نویسته

معتمدپور، آریا و بخشة ولی‌زاده ایرانی، ویراستاران. آناتومی بدن. ویرایش ۱۵. تهران: پژوهشگان، ۱۳۸۲.

Mumford, Lewis and et al. The Culture of Cities. New York: Harcourt, 1938.

استناد به کتاب با مؤلف و ویراستار، مترجم، یا گردآورنده

رابر، جورج. ناشر بودیسم بر فرهنگ شرق. مترجم همایون اردلان. ویراستار پروانه سرمهدی. تهران: بودا، ۱۳۸۲.

رابیز، رایرت. ساختار‌شناسی شعر قرن هجدهم فرانسه. مترجم هما اصفهانی. تهران: بودا، ۱۳۷۹.

Calvino, Italo. The Uses of Literature: Essays. Trans. Patrick Creagh. San Diego: Harcourt, 1982. 3-27.

Dostoevsky, Feodor. Crime and Punishment. Trans. Jessie Coulson, Ed. George Gibian. New York: Norton, 1992.

استناد به کتاب بدون مؤلف دارای ویراستار، مترجم یا گردآورنده

مجتبه‌زاده مرتضی، میوندی رابعه، ویراستاران، بیماری‌های کودکان. تهران: ندای سلامت، ۱۳۸۲.

Lopate, Phillip, ed. The Art of the Personal Essay: An Anthology from the Classical Era to the Present. New York: Anchor-Doubleday, 1994.

استناد به کتاب با پدیدآورنده سازمانی

انجمن ویراستاران نشریات علوم پزشکی کشور. دستنامه استناد. تهران: وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، ۱۳۸۲.

American Medical Association. The American Medical Association Textbook of Medicine. New York: American Medical Association Publishing Service, 2001.

استناد به کتاب با پدیدآورنده نامشخص

دانشنامه جوانان. تهران: ویس، ۱۳۸۲.

ایرمندان صحته هنر. تهران: دبیرخانه انجمن هنرمندان جوان، ۱۳۸۲.

Encyclopedia of Virginia. New York: Somerset, 1993.

A Guide to Our Federal Lands. Washington: Natl. Geographic Soc., 1984.

New York Public Library Student's Desk Reference. New York: Prentice, 1993.

استناد به کتاب دارای فروخت

محبتو، مینو و ارسلان پیروانی. سراججام صنعت چاپ و نشر در عصر الکترونیک. سری کتابهای عصر الکترونیک ۲۶. تهران: خثاب، ۱۳۷۵.

مینوی، پریا. شعر قرن هشتم. ویراستار ارسلان نامدار. تاریخ ادبیات ایران ۲۵. مشهد:

فرهنگ‌ساز، ۱۳۸۲

- Kamens, Edward, ed. Approaches to Teaching Murasaki Shikibu's. Trans. Terry Cochran. Theory and History of Lit. 25. Minneapolis: U of Minnesota P, 1986.
- Shilstone, Frederick W. Approaches to Teaching Byron's Poetry. Approaches to Teaching World Literature 36. New York: MLA, 1991.

استناد به کتاب چند جلدی

- مجتبی‌زاده، پرویز و احسان متقی، ویراستاران. انقلاب الکترونیکی. ۳ ج. شیراز: عصر الکترونیک، ۱۳۸۲

سیزوواری، مسعود. روانشناسی رشد. ۱۴ ج. تهران: رساله، ۱۳۸۲

- Blanco, Richard L., ed. The American Revolution. 2 Vols. Hamden: Garland, 1993.

- Lauter, Paul, et al., eds. The Heath Anthology of American Literature. 2nd ed. 2 vols. Lexington: Health, 1994.

استناد به کتاب چند جلدی با تاریخ نشر چند ساله

- مینوی، اسدالله و بهرام بیات. آناتومی مغز انسان. ویراسته پویا مهابادی. ۷ ج. تهران: پژوهشگاه، ۱۳۸۳-۱۳۸۰

- بلیک، مری. ترس: علت‌شناسی و بررسی روانشناسی ترس در نوجوانان. ترجمه سارا سودمند. ۲ ج. تهران: روان پژوه، ۱۳۸۰

- Boswell, James. The Life of Johnson. Ed. George Birkbeck Hill and L. F. Powell. 6 vols. Oxford: Clarendon, 1934-50.

- Cassidy, Frederic, ed. Dictionary of American Regional English. 2 vols. to date. Cambridge: Belknap Harvard UP, 1985- .

- Wellek, Rene. A History of Modern Criticism, 1750-1950. 8 vols. New Haven: Yale UP, 1955-92.

استناد به یک جلد از کتاب چند جلدی

- فضلعلی‌زاده، کرامت‌الله. آسیب‌شناسی ایدز. ویراستار فناوه فرهودی. ۲ ج. تهران: پژوهشگاه،

۱۳۸۲

(رسنی، آناهید و میرزا معتمدی. پرستاری سالمدان. ج. ۱. شاهزاد: پرستار، ۱۳۸۱)

Doyle, Arthur Conan. The Oxford Sherlock Holmes. Ed. Owen Dudley Edwards. Vols. 8. New York: Oxford UP, 1993.

Stowe, Harriet Beecher. The Heath Anthology of American Literature. Ed. Paul Lauter et al. 2nd ed. Vol. 1. New York: Gateway, 1997.

Wellek, René. A History of Modern Criticism, 1750-1950. Vols. 5. New Haven: Yale UP, 1986.

نکته

در صورت تمایل، می‌توان تعداد کل جلد‌های اثر مورد استناد را به صورت اطلاعات ضمیمه‌ای، بعبایان عبارت استناد افزود. در ضمن اگر تاریخ نشر جلد مورد استناد با تاریخ نشر کل جلد‌ها یکی نیست، می‌توان تاریخ نشر کل جلد‌ها را نیز در اطلاعات ضمیمه اورد.

مثال

فضلعلیزاده، کرامت‌الله. آسیب‌شناسی شعر امروز. ویراستار قاتله فرهودی. ج. ۲. تهران: ادبیات، ۱۳۸۲

رسنی، آناهید و میرزا معتمدی. ادبیات کودکان: گروه الف و ب. ج. ۱. شاهزاد: میمنت، ۱۳۸۱

Doyle, Arthur Conan. The Oxford Sherlock Holmes. Ed. Owen Dudley Edwards. Vols. 8. New York: Oxford UP, 1993. 9 vols.

Stowe, Harriet Beecher. The Heath Anthology of American Literature. Ed. Paul Lauter et al. 2nd ed. Vol. 1. New York: Gateway, 1997. 2 vols.

Wellek, René. A History of Modern Criticism, 1750-1950. Vols. 5. New Haven: Yale UP, 1986. 8 vols. 1955-92.

استناد به یک جلد از اثر چند جلدی یا عنوان منحصر به خود

* در این موارد می‌توان با هر جلد مشخص مانند یک کتاب مجزا برخورد کرد.

نائینی، محمد‌حسین. متفاہیزیک از دیدگاه اسلام. ویراسته پرنده ستاری. تهران: میمنت، ۱۳۸۱

- میلانی، عزت. رفشار سازمانی. ویراسته علی مجتبی. تهران: مدیر، ۱۳۸۲.
- Churchill, Winston S. The Age of Revolution. New York: Dodd, 1957.
- Durant, Will, and Ariel Durant. The Age of Voltaire. New York: Simon, 1965.
- * در صورت تعامل، می‌توان اطلاعات مربوط به کل اثر را، به صورت اطلاعات ضمیمه‌ای، به بیان عبارت استناد افزود. این اطلاعات ممکن است شامل عنوان کلی اثر، ویراستار اثر کلی، تعداد جلد‌های اثر، سال یا سالهای نشر باشد.
- نائزی، محمدحسین. متفیزیک، از دیدگاه اسلام. ویراسته پرنده ستاری. تهران: میمثت، ۱۳۸۱. ج. ۲ از متفیزیک از دیدگاه ادیان الهی. ۱۳۷۱-۱۳۸۰. ج. ۱۲ از مدیریت سازمانهای دولتی. ۱۳۸۱. ج. ۷.
- میلانی، عزت. رفشار سازمانی. ویراسته علی مجتبی. تهران: مدیر، ۱۳۸۲. ج. ۲ از مدیریت سازمانهای دولتی. ۱۳۸۱. ج. ۷.
- Churchill, Winston S. The Age of Revolution. New York: Dodd, 1957. Vol. 3 of A History of the English Speaking Peoples. 4 Vols. 1956-58.
- Durant, Will, and Ariel Durant. The Age of Voltaire. New York: Simon, 1965. Vol. 9 of The Story of Civilization. 11 vols. 1935-75.
- Crane, Stephen. The Red Badge of Courage: An Episode of the American Civil War. 1895. Charlottesville: UP of Virginia, 1975. Vol. 2 of The University of Virginia Edition of the Works of Stephen Crane. Ed. Fredson Bowers. 10 vols. 1969-76.
- Howells, W. D. Their Wedding Journey. Ed. John K. Reeves. Bloomington: Indiana UP, 1998. Vols. 5 of A Selected Edition of W. D. Howells. Edwin H. Cady, ed. 32 vols. 1968-83.
- قواعد استناد به فصلی از کتاب
- * ابتدا مشخصات مربوط به فصل، شامل پدیدآورنده و عنوان به ترتیب درج می‌گردد، سپس مشخصات مربوط به اثر اصلی نوشته می‌شود.
- * در صورتی که فصل مورد استناد علاوه بر پدیدآورنده دارای مترجم یا ویراستار نیز باشد، نام آنها، به شکل طبیعی، پس از عنوان فصل و قبل از عنوان اصلی درج می‌شود.

- * شرح پدیدآورنده‌گان، مترجمان و ویراستاران اثر اصلی پس از عنوان اثر اصلی توشته می‌شود.

اطلاعات کتابستاخنی ضروری

۱. شرح پدیدآورنده (گان) فصل

- * به قواعد شرح پدیدآورنده کتاب رجوع شود.

۲. عنوان فصل

- * عنوان فصل، به شکل ساده، داخل گیومه قرار می‌گیرد.
- * پس از عنوان فصل یک نقطه فرار می‌گیرد و سپس گیومه بسته می‌شود.
- * پس از بستن گیومه یک فاصله قرار می‌گیرد.

قالب

(گیومه باز) عنوان فصل (نقطه، گیومه بسته، یک فاصله)

مثال ۱: *ساپرنتیک*.

Example 1: "Cybernetics and Ghosts."

۳. عنوان اثر اصلی

- * به قواعد عنوان کتاب رجوع شود.

۴. شرح پدیدآورنده (گان) اثر اصلی

- * شرح پدیدآورنده‌گان اثر اصلی، اعم از ویراستاران، مترجمان و غیره، به شکل طبیعی درج می‌شود.

۵. شرح ویرایش

- * به قواعد شرح ویرایش کتاب رجوع شود.

۶. وضعیت نشر

- * به قواعد محل نشر، ناشر و سال نشر کتاب رجوع شود.

۷. صفحه‌شمار

* شیاره صفحات فصل یا بخشی از آن که مورد استناد قرار گرفته است، بدون علامت اختصاری در پایان عبارت استناد، پس از عنوان نشر، درج می‌شود.

قالب کلی استناد به فصلی از کتاب

نام خانوادگی پدیدآورنده فصل (ویرگول، یک فاصله) نام کوچک [در صورت وجود پدیدآورنده‌گان بیشتر] (ویرگول، یک فاصله) نام و نام خانوادگی پدیدآورنده‌گان همکار به شکل طبیعی (نقطه، یک فاصله، گیوه باز) عنوان فصل (نقطه، گیوه بسته، یک فاصله) عنوان اثر اصلی به شکل زیر خطدار (نقطه، یک فاصله) شرح پدیدآورنده‌گان اثر اصلی (نقطه، یک فاصله) محل نشر (دونقطه، یک فاصله) ناشر (ویرگول، یک فاصله) سال نشر (نقطه، یک فاصله)

صفحه‌شمار (نقطه)

نمونه‌های استناد به فصلی از کتاب

ستاری، پروانه. آنالیز پرتوهای گاما. پرتوشناسی. ویراسته نسترن غایی و ستاره صمدی. تهران: پرتونگار، ۱۳۸۱. ۸۴-۸۹.

Calvino, Italo. "Cybernetics and Ghosts." The Uses of Literature: Essays, Trans. Patrick Creagh. San Diego: Harcourt, 1982. 3-27.

قواعد استناد به مقاله یا یک فصل ترجمه شده در کتاب

* برای استناد به مقاله یا فصل ترجمه شده کتاب، مانند استناد به فصلی از کتاب برخورد می‌شود، با این تفاوت که پس از عنوان فصل، نام و نام خانوادگی مترجم ذکر می‌شود.

نمونه‌های استناد به مقاله یا فصل ترجمه شده کتاب

بیازه، زان. روانشناسی رشد کودکان. ترجمه فریبا همتی. روانشناسی. ویراسته احمد رضا مدیری و مهران غریب پور. ویرایش ۲. تهران: ارس، ۱۳۸۰. ۲۱۷-۲۵.

Allened, Isable. "Toad's Mouth." Trans. Margaret Sayers Peden. A Hammock Beneath the Mangoes: Stories from Latin America. Ed.

Thomas Colchie, New York: Plume, 1992. 83-88.

- استناد به مدخل و ازه‌نامه، دایرۀ المعارف، و دیگر مراجع مشابه
- * برای استناد به مقاله دایرۀ المعارف یا مدخل و ازه‌نامه یا دیگر منابع مرجع مشابه، مانند استناد به فصلی از کتاب عمل می‌شود.
- * ویراستار منبع مرجع به عنوان سرشناسه قرار نمی‌گیرد، مگر در موارد خاصی، حتی می‌توان از ذکر آن در عبارت استناد اجتناب کرد.
- * اگر مدخل منبع مرجع دارای پدیدآورنده است، عبارت استناد با شرح نام وی و در صورتی که قادر پدیدآورنده است با عنوان مدخل، آغاز می‌شود.
- * در صورتی که نظم مقالات یا مدخل‌ها در منبع مرجع به طور القابی منظم شده است نیازی به ذکر صفحه‌شمار و حتی شماره جلد مورد استناد نیست.
- * در استناد به مدخل‌های منابع مرجع مشهور، بهویژه آنها که به طور متواتی ویرایش‌های جدیدشان راهی بازار شر می‌شود، می‌توان تنها به ذکر شرح ویرایش و سال ویرایش پرداخت و از ذکر اطلاعات مربوط به وضعیت نشر صرف نظر کرد.
- * زمانی که استناد به یک منبع مرجع کمتر شناخته شده صورت می‌گیرد، بهویژه آنها که فقط یک ویرایش از آنها منتشر شده است، باید اطلاعات مربوط به تشریف را کامل ذکر کرد.

اطلاعات کتاب‌شناختی ضروری

۱. شرح پدیدآورنده (گان) در صورت وجود

- * به قواعد شرح پدیدآورنده کتاب رجوع شود.

۲. عنوان مدخل

- * به قواعد عنوان فصل در بحث استناد به فصلی از کتاب رجوع شود.

۳. عنوان و ازه‌نامه، دایرۀ المعارف، و سایر مراجع مشابه

- * به قواعد عنوان کتاب رجوع شود.

- * ۴. ویراستاران و سایر پدیدآورندگان کتاب مرجع مورد استناد
- * می‌توان از ذکر ویراستاران و سایر مستوفلان محتوایی اثر، در صورتی که کتاب مرجع مورد استناد اثربخش باشد، شده است، صرف نظر کرد.
- * در صورت ذکر، باید شرح این پدیدآورندگان بعد از عنوان منبع مرجع و به شکل طبیعی درج شود.
- * بعد از شرح پدیدآورندگان منبع مرجع، نقطه و یک فاصله قرار می‌گیرد.

۵. شرح ویرایش

- * به قواعد شرح ویرایش کتاب رجوع شود.

۶. وضعیت نشر

- * همان طور که پیشتر ذکر شد، در استناد به منابع مرجع مشهور تبازی به ذکر وضعیت نشر نیست.
- * در صورت استناد به منابع مرجعی که کمتر شناخته شده هستند، به ویژه منابع مرجعي که فقط یک ویرایش از آنها منتشر شده، برای قواعد مزبور طبقه بندی نشر، به قواعد محل نشر، ناشر، و سال نشر کتاب رجوع شود.

قالب کلی استناد به مدخل واژه‌نامه، دایرةالمعارف، و دیگر مراجع مشابه نام خاتوادگی پدیدآورنده مدخل [در صورت وجود] (ویرگول، یک فاصله) نام کوچک [در صورت وجود پدیدآورندگان پیشتر] (ویرگول، یک فاصله) نام و نام خاتوادگی پدیدآورندگان همکار به شکل طبیعی (نقطه، یک فاصله، گیوه باز) عنوان مدخل (نقطه، گیوه بسته، یک فاصله) عنوان منبع مرجع به شکل زیر خط دار (نقطه، یک فاصله) شرح پدیدآورندگان اثر اصلی (نقطه، یک فاصله) تعداد جلد‌های منبع مرجع (یک فاصله) (در فارسی اختصار "ج" و در لاتین اختصار "vols.") (نقطه، یک فاصله) محل نشر (دونقطه، یک فاصله) ناشر (ویرگول، یک فاصله) سال نشر (نقطه، یک فاصله)

نمونه‌های استناد به مدخل واژه‌نامه، دایرةالمعارف، و دیگر مراجع مشابه

"استناد." لغتنامه. ویرایش ۱۱. ۱۳۸۲.

"باب." فرهنگ فارسی. ویرایش ۵. ۱۳۸۱.

- پرسنی، بیمان و احمد مستوفی زاده. "نقش ایساز در شعر امروز." دایرةالمعارف شعر ویراسته ملیحه دری و حیاں براتی. ویرایش ۲. مشهد: ادب، ۱۳۸۲.
- جعایز، رویا و نسترن سرمدی. "أسما." دایرةالمعارف کودکان و نوجوانان. ۲ ج. تهران: آینده‌مساز، ۱۳۸۲.

"Azimuthal Equidistant Projection." Merriam Webster's Collegiate Dictionary. 10th ed. 1993.

"Gisburg, Ruth Bader." Who's Who in America. 48th ed. 1994.

"Mandarin." The Encyclopaedia Americana. 1993 ed.

"Mohanty, Jitendra M." Indian Philosophy. The New Encyclopaedia Britanica: Macropedia. 15th ed. 1987.

"Brakeley, Theresa C." Mourning Songs. Funk and Wagnalls Standard Dictionary of Folklore, Mythology, and Legend. Ed. Maria Leach and Jerome Fried. 2 vols. New York: Crowell, 1950.

Trainen, Isaac N., et al. "Religious Directives in Medical Ethics." Encyclopedia of Bioethics. Ed. Warren T. Reich. 4 vols. New York: Free, 1978.

قواعد استناد به کلیت واژه‌نامه، دایرةالمعارف، و دیگر مراجع مشابه

- در استناد به این گونه منابع به عنوان یک کل مانند استناد به کتاب برحورده است.
- در استناد به مدخل‌های منابع مرجع مشهور، بهویژه آنها که بطور متواتی ویرایش‌های جدیدشان راهی بازار نشر می‌شود، می‌توان تنها به ذکر شرح ویرایش و سال ویرایش پرداخت و از ذکر اطلاعات مربوط به وضعیت نشر صرف نظر کرد.
- در استناد به مراجعی که زیاد شناخته شده نیست، بهویژه آنها که فقط یک ویرایش از آنها منتشر شده است، باید اطلاعات مربوط به نشر را بطور کامل ذکر کرد.

نحوه‌های استناد به کلیت واژه‌نامه، دایرةالمعارف، و دیگر مراجع مشابه

اعتمادی، انصار. دایرةالمعارف هر. ۵ ج. تهران: فرهنگ‌ساز، ۱۳۸۲.

لغتنامه. ویرایش ۱۱. ۱۳۸۲.

Roche, Douglas. Canadian Encyclopedia. Ed. James Marsh. 4 vols. Edmonton: Hurtig, 1988.

Who's Who in America. 48th ed. 1994.

Encyclopedia of Indiana. New York: Somerset, 1993.

قواعد استناد به جزوه^۱

- برای استناد به جزوه مانند استناد به کتاب برعورد می‌شود.
- پس از ذکر محل انتشار چزو، سازمان یا فرد منتشر کننده نیز به عنوان ناشر ذکر می‌شود.

نمونه‌های استناد به جزوه

حری، عباس. روش تحقیق. تهران: دانشگاه تهران، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، ۱۳۸۲.
روشن‌های سازماندهی منابع سمعی و بصری. تهران: سازمان پویه‌سازی منابع آرشیوی ایران،

۱۳۸۲

Sugar, Bert Randolph, ed. Mecca 1911 Double- Folder Baseball Cards. Mineola: Dover, 1991.

Best Musumes: New York City. New York: Trip Builder, 1993.

قواعد استناد به گزارش‌های دولتی

- برای استناد به گزارش‌های دولتی مانند استناد به کتاب برعورد می‌شود.
- در صورتی که پدیدآورنده شخصی وجود ندارد، نام سازمان دولتی به عنوان پدیدآورنده تلقی می‌شود.
- ابتدا نام کشور، و سپس از نقطه و یک فاصله، نام سازمان مربوط درج می‌شود.
- در صورت نیاز می‌توان به جای برخی کلمات عنوان از اختصار آنها (در صورتی که شناخته شده و مورد تأیید در منابع معتبر باشد) استفاده کرد. مانند اختصار "Dep." به جای کلمه "Department" یا در فارسی از اختصار "بخ د" به جای عبارت

«علوم پزشکی و خدمات درمانی»^۱

نمونه‌های استناد به گزارش‌های دوامی

ایران. وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی. ایسیدیولوژی بیماران تالاسمی در جنوب ایران. تهران: وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، ۱۳۸۲.

سازمان بهداشت جهانی. فقر آهن در کودکان افغان. مترجم سهیلا معتمدی. تهران: وزارت بهداشت: درمان و آموزش پزشکی، ۱۳۸۲.

Great Britain. Ministry of Agriculture, Fisheries, and Food. Radionuclide Levels in food, Animals, and Agricultural Products: Post- Chernobyl Monitoring in England and Wales. London: HMSO, 1987.

United Nations. Dept. of Labor. Child Care: A Workforce Issue. Washington: GPO, 1988.

قواعد استناد به مقاله مجله

اطلاعات کتابخانه‌خواهی ضروری

۱. شرح پدیدآورنده (گان)

* به قواعد شرح پدیدآورنده کتاب رجوع شود.

۲. عنوان مقاله

* به قواعد عنوان فصل در مبحث استناد به مفصلی از کتاب رجوع شود.

۳. عنوان نشریه یا مجله علمی

* عنوان نشریه به همان شکلی که در روی جلد نشریه یا صفحه شناسنامه آن آمده است درج می‌شود.

* عنوان نشریه به شکل زیرخطدار یا اترانیک / اپنالیک درج می‌شود.

* بس از عنوان نشریه، فقط یک فاصله قرار می‌گیرد.

مثال

عنوان نشریه (به شکل زیرخطدار) (یک فاصله)

مثال ۱: برونه

Example 1: PMLA**Example 2: Canadian Biomedical Journal**

۴. دوره (و شماره در صورت ضرورت)^۱
در صورتی که نشریه فقط دارای دوره است:

قالب ۱

دوره (یک فاصله)

در صورتی که هر دوره نشریه شامل چند شماره است:

قالب ۲

دوره (نقطه، بدون فاصله) شماره (یک فاصله)

۵. تاریخ نشر

- سال نشر داخل پرانتز درج می‌شود.
- پس از سال نشر دونقطه قرار می‌گیرد.

قالب ۱

(پرانتز باز) سال نشر (پرانتز بسته، دونقطه، یک فاصله)

مثال ۱: (۱۳۸۲)

Example 1: (1988):

۶. صفحه‌شمار

- شماره صفحات مقاله، بدون ذکر ارقام تکراری، نوشته می‌شود.
- از علامت اختصاری صفحه‌شمار استفاده نمی‌شود.
- پس از شماره صفحات نقطه قرار می‌گیرد.
- در صورتی که مقاله مورد استناد در صفحات غیر متولی چاپ شده باشد، بین شماره

۱. برای مشاهده مثال‌ها، بعذیل بند ۶ (صفحه‌شمار) رجوع شود.

صفحات و پرگول و یک فاصله فرار می‌گیرد.

قالب

شماره صفحات (نقطه)

مثال ۱: ۵، ۴۵، ۷۵-۴۵ (۱۳۸۲)

مثال ۲: ۷، ۷۴-۷۲ (۱۳۷۹)

Example 1: ۴ (۱۹۹۲) : ۳۰۳-۱۳.

Example 2: ۳، ۱ (۱۹۹۰) : ۵-۲۴، ۳۱-۳۲.

قالب کلی استناد به مقاله مجله علمی

نام خانوادگی پدیدآورنده (پرگول، یک فاصله) نام کوچک [در صورت وجود پدیدآورندگان بیشتر] (پرگول، یک فاصله) نام و نام خانوادگی پدیدآورندگان همکار به شکل طبیعی (نقطه، یک فاصله، گیوه باز) عنوان مقاله (نقطه، گیوه بسته، یک فاصله) عنوان نشریه به شکل زیرخطدار (یک فاصله) شماره دوره [در صورت وجود شماره سخه (نقطه) شماره سخه] (یک فاصله، پرانتز بسته، دونقطه، یک فاصله) صفحه شمار (نقطه)

نمونه‌هایی از استناد به مقالات مجلات علمی

استناد به مقاله مجله خاقد شماره

رعایتی، افرا، فاطمه مجتبی و عباس ندامنی. " بررسی علل بروز بزهکاری کودکان." فصلنامه اجتماع امروز ۴ (۱۳۸۱) : ۴۵-۵۸.

پاکزاد، عبدالله. " آسیب‌های ناشی از عدم رعایت قواعد مهندسی زلزله در ساخت و ساز شهر بم." مهندسی زلزله ۷ (۱۳۸۲) : ۲۵-۴۵.

Craner, Paul M. " New Tool for an Ancient Art: The Computer and Music." Computers and the Humanities 25 (1991) : 303-13.

استناد به مقاله مجله دارای شماره

رعایتی، افرا، فاطمه مجتبی و عباس ندامنی. " بررسی علل بروز بزهکاری کودکان." فصلنامه اجتماع امروز ۴ (۱۳۸۱) : ۴۵-۵۸.

عزیزی مهشید و همکاران. "بررسی ایده‌مولوژی بزمکاری در کودکان پیش دبستانی منطقه کردستان ۱۳۸۲." روانشناسی اجتماع ۴ (۱۳۸۲): ۲۵-۳۹.

Wilcox, Rhonda V., and Barbar Stone. "Shifting Roles and Synthetic Women in Star Trek: The Next Generation." Studies in Popular Culture 13.2 (1991): 53-65.

Roche, Douglas and et al. "Peace Movement." Political Journal 5.4 (1998): 34-62.

قواعد استناد به مقاله ترجمه شده در مجله علمی

* برای استناد به مقاله ترجمه شده در مجله مانند استناد به مقاله مجله عمل می‌شود، با این تفاوت که پس از عنوان مقاله، نام و نام خانوادگی مترجم، به شکل طبیعی ذکر می‌شود.

نمونه‌های استناد به مقاله ترجمه شده در مجله

مور، پاتریک. "بررسی استنادهای اشتباه در مقالات معتبر پژوهشی" ترجمه ماندانا میثمه: رویدادهای علمی ۵، ۲ (۱۳۸۲): ۲۱۵-۳۱۲.

Allen, Emily. "Staging Identity: Frances Burney's Allegory of Genre." Trans. Marry Peaterson. Eighteenth-Century Studies 31 (1998): 433-51.

قواعد استناد به مصاحبه‌ها

* بسته به اینکه مصاحبه در چه رسانه‌ای منتشر شده باشد تحوه استناد متفاوت است. به طور مثال، در صورتی که به مصاحبه انجام شده در تلویزیون استناد شده است، مانند استناد به برنامه تلویزیونی و چنانچه در یک مجله چاپ شده است مانند استناد به مقاله مجله، و در صورتی که در روزنامه منتشر شده است مانند استناد به مقاله روزنامه و فتار می‌شود؛ با این تفاوت که در شرح پدیدآورنده نام خانوادگی و نام مصاحبه شونده درج و پس از آن کلمه مصاحبه "Interview" ذکر می‌شود.

نمونه‌های استناد به مصاحبه‌ها

شاملو، احمد. مصاحبه. شعر امروز مهر ۱۳۸۲: ۴۰-۵۲.

بهرامی، ارسلان. مصاحبه. اطلاعات ۱۲ آبان ۱۳۸۲: ۱۲.

ارشادی، احسان. مصاحبه شبکه یک صدای جمهوری اسلامی ایران ۶ خرداد ۱۳۷۹.

Villalobos, Joaquin. Interview. Mother Jones July 1992: 8-10.

Rico, Jose. Interview. Afternoon Edition. WILL Public Radio, Urbana, IL. 23 Sept. 1992.

قواعد استناد به مقاله ماهنامه، هفته‌نامه، دو هفته‌نامه

- * برای استناد به مقالات منتشر در این منابع بجز مانند استناد به مقاله مجله علمی برخورد می‌شود. فقط در قسمت مربوط به تاریخ نشر تفاوت‌های وجود دارد. در استناد به این منابع، بسته به توالی انتشار، در قسمت تاریخ نشر، ابتدا روز؛ سپس در انگلیسی مخفف (سه حرف اول) نام ماه و بعد از یک فاصله سال درج می‌شود.
- * تاریخ نشر داخل پرانتز قرار نمی‌گیرد.

نحوه‌های استناد به مقاله ماهنامه، دو هفته‌نامه، و هفته‌نامه

احمدیان، مهشید. "بررسی واژگان در شعر امروز." شعر و شاعران فروردین ۵۲-۴۵: ۱۳۸۰.

مهرآزاد، مردک. "هنرمندی از دل اجتماع." میراث هنر ۱۵ مهر ۱۳۸۲: ۲۵.

برستویان، روشنگ. "در بین وخم مسر درگذیس‌های زبان عامه." گفتگو ۲ آذر ۱۳۷۹: ۲۴-۲۶.

Pirisi, Angela. "Eye-catching advertisements." Psychology Today Jan.-Feb. 1997: 14.

Poniewozik, James. "TV Makes a Too-Close Call." Family News 15 Nov. 2000: 70-71.

قواعد استناد به مقاله روزنامه

- * نام روزنامه مطابق آجره در میربرگ صفحه اول آمده است درج می‌شود.
- * در صورتی که روزنامه از اشتهرار برخوردار نیست، نام شهر انتشار آن، داخل کروشه، بعد از نام روزنامه درج می‌شود. برای روزنامه‌هایی که به صورت ملی منتشر می‌شوند و از اشتهرار کافی برخوردارند نیازی به افزودن نام شهر نیست. مانند روزنامه کیهان یا اطلاعات.

- = روز، ماه و سال نشر روزنامه به طور کامل نوشته می‌شود. ماه‌های میلادی، به استانی ماه‌های زوئیه، مه و زوئن، به صورت مخفف نوشته می‌شود.
- = دوره و شماره روزنامه، حتی اگر وجود دارد، درج نمی‌شود.
- = اگر ویرایش خاصی از روزنامه مورد استناد است بعد از سال نشر یک ویرگول قرار می‌گیرد و عنوان ویرایش درج می‌شود.
- = در نشرياتی که تقسیم‌بندی‌های بخش یا گروه و ستون وجود دارد، پس از تاریخ نشر، گروه یا بخش و ستون ذکر می‌شود.

اطلاعات کتاب‌شناختی ضروری

۱. شرح پدیدآورنده (در صورت مشخص بودن)

- = به قواعد شرح پدیدآورنده کتاب رجوع شود.

۲. عنوان مقاله

- = به قواعد عنوان مقاله مجله رجوع شود.

۳. نام روزنامه

- = به قواعد عنوان نشریه رجوع شود.

۴. تاریخ نشر (روز، ماه، سال)

قالب

روز (یک فاصله) ماه (مخلف نام ماه میلادی) (یک فاصله) سال (دونقطه، یک فاصله)

مثال ۱: ۱۲ مهر، ۱۳۸۲

Example 1: ۱۳ Sept. 2002;

۵. نام گروه یا بخش (در صورت وجود)

- = کد یا عنوان بخش مورد استناد از روزنامه در فارسی به دنبال کلمه "بخش" یا "گروه" و در لاتین به دنبال اختصار "sec." درج می‌شود.

* پس از بخش دونقطه فرار می‌گیرد و شماره و کد ستون درج می‌شود.
قالب

کلمه "بخش" یا "گروه" و در لاتین اختصار "SEC" (یک فاصله) کد با عنوان بخش یا
گروه (دونقطه، یک فاصله) کد و شماره ستون (نقطه)
مثال ۱: گروه اجتماعی: ۳.

Example 1: see. 5; 4D.

۶. صفحه شمار

* شماره صفحات مقاله، بدون ذکر ارقام تکراری، نویشته می‌شود.
* از علامت اختصاری صفحه شمار استناده نمی‌شود.
* پس از شماره صفحات نقطه گذاشته می‌شود.
* در صورتی که مطلب مورد استناد در دو صفحه غیر متالی چاپ شده باشد، شماره
صفحات با ویرگول از هم جدا می‌شود.

قالب

شماره صفحات (نقطه)

مثال ۱: ۱۲-۱۴

مثال ۲: ۱۵-۱۶، ۱۸

Example 1: 15-17, 21.

قالب کلی استناد به مقاله روزنامه

نام خانوادگی پدیدآورنده (ویرگول، یک فاصله) نام کوچک [در صورت وجود
پدیدآورنده‌گان بیشتر] (ویرگول، یک فاصله) نام و نام خانوادگی پدیدآورنده‌گان همکار به شکل
طبیعی (نقطه، یک فاصله، گیوه باز) عنوان مقاله (نقطه، گیوه بسته، یک فاصله) عنوان
روزنامه به شکل زیر خطدار (یک فاصله) روز نشر (یک فاصله) نام ماه نشر (یک فاصله) سال
نشر (ویرگول، یک فاصله) شرح ویرابش (نقطه) عنوان گروه (دونقطه) ستون (نقطه)

نام خانوادگی پدیدآورنده (ویرگول، یک فاصله) نام کوچک [در صورت وجود پدیدآورنده‌گان بیشتر] (ویرگول، یک فاصله) نام و نام خانوادگی پدیدآورنده‌گان همکار به شکل طبیعی (نقطه، یک فاصله، گیوه باز) عنوان مقاله (نقطه، گیوه بسته، یک فاصله) عنوان روزنامه به شکل زیرخطدار (یک فاصله) روز نشر (یک فاصله) نام ماه نشر (یک فاصله) سال نشر (دونقطه، یک فاصله) صفحه‌شمار (نقطه)

نمونه‌های استناد به مقاله روزنامه

استناد به مقاله روزنامه دارای نویسنده

پرنی، شهاب و احتشامی سالار. "خواص درمانی گل گاو زیان: ره توشی‌ای از آذربایجان غربی." مردم امروز ۱۲ فروردین ۱۳۸۲: گروه پژوهشی: الف.

محتممی، بهمن و عباس عتابی. "روان درمانی نابجا و عوارض آن." آفتاب شرق ۱۵ آبان ۱۳۷۹: ۱۰-۱۶.

Feder, Barnaby J. "For Job Seekers, a Toll-Free Gift of Expert Advice." New York Times 30 Dec. 1993, Late ed.: D1+.

Feder, Barnaby J. "For Job Seekers, a Toll-Free Gift of Expert Advice." New York Times 30 Dec. 1993, natl. ed.: C1+.

Greeley, Andrew. "Today's Morality Play: The Sitcom." New York Times 17 May 1987, late ed., sec. 2: C1+.

Rybczynski, Witold. "Designs for Escape." New Yorker 16 Oct. 1995: 160-63.

استناد به مقاله روزنامه قادر نویسنده

"بزهکاری نوجوانان: زندگی در منجلاب خیابان‌ها." همشهری ۱۵ تیر ۱۳۷۸، گروه اجتماعی: ۲.
"دختران خیابانی: گناهکارانی نابخشودنی یا قربانیاتی محصول تعامل ناهنجاری‌های خانواده و اجتماع." نگاهی دیگر ۱۴ آبان ۱۳۸۲، ۱۴-۱۶.

"The Decade of the Spy." Newsweek 7 Mar. 1994: 26-27.

"Dubious Venture." K Time 3 Jan. 1994: 64-65.

قواعد استناد به نقد کتاب، فیلم، موسیقی، و جز آن

* بسته به این که نقد در چه رسانه‌ای چاپ شده باشد، برای استناد به آن مانند استناد به مقاله چاپ شده در همان رسانه برخورزد می‌شود، اما از آنجایی که نقدها اغلب در مجلات و روزنامه‌ها به چاپ می‌رستند، در ادامه قواعد مشترک در نحوه استناد به نقد چاپ شده در این دو رسانه ذکر می‌شود.

اطلاعات کتاب‌نامه ضروری

۱. شرح پدیدآورنده (منتقد)

* به قواعد شرح پدیدآورنده کتاب رجوع شود.

۲. عنوان نقد

* به قواعد عنوان مقاله مجله یا روزنامه رجوع شود.

۳. کلمه «نقد» یا عبارت «Rev. of»

* این کلمه یا عبارت به شکل ساده خارج از گیوه درج می‌شود.

۴. مشخصات اثر مورد نقد

* ابتدا عنوان اثر مورد نقد به شکل زیرخطدار درج می‌شود.

* پس از عنوان اثر یک ویرگول و سپس مشخصات خالق اثر، به شکل طبیعی، و پس از کلمه یا اختصار بیانگر نقش (ویراستار، مترجم، کارگردان، آهنگساز، حواشی و جز آن) فرار می‌گیرد.

* در صورتی که چند اثر متفاوت با هم مورد نقد قرار گرفته‌اند، پس از عنوان و مشخصات خالق یا خالقان اثر مورد نقد اول، به ترتیب عنوان و مشخصات خالق یا خالقان آثار مورد نقد بعدی ذکر می‌شود.

قالب ۱

عنوان اثر به شکل زیرخطدار (ویرگول، یک فاصله) (نقش خالق اثر) نام و نام حائز ادگی خالق اثر (نقشه، یک فاصله)

قالب ۲

عنوان اثر اول به شکل زیر خط دار (ویرگول، یک فاصله) (نقش خالق اثر اول) نام و نام خانوادگی خالق اثر (ویرگول، واو عطف (and) یک فاصله) عنوان اثر دوم به شکل زیر خط دار (ویرگول، یک فاصله) (نقش خالق اثر دوم) نام و نام خانوادگی خالق اثر دوم (نقطه) یک فاصله)

مثال ۱: محسنی، بایرام. نقد متولد ماه مهر، کارگردان مسعود کیمیابی

مثال ۲: ایتاری، میثم. نقد نگاهی دیگر، نویسنده نامور هوشیار، پرواز آخر، نویسنده آرش اعتمادی.

Example 1: Dunning, Jennifer. Rev. of the River, dir. Alvin Ailey.

Example 2: Bordewich, Fergus M. Rev. of Once They Moved Like the Wind: Cochise, Geronimo, and the Apache Wars, by David Roberts, and Brave are My People: Indian Heroes Not Forgotten, by Frank Waters.

۵. وضعیت نشر

* بسته به اینکه نقد در چه رسانه‌ای به چاپ رسیده باشد به قواعد وضعیت نشر مربوط به آن رسانه رجوع شود. به طور مثال برای نقد چاپ شده در مجله یا روزنامه به قواعد وضعیت نشر مقاله مجله یا مقاله روزنامه رجوع شود.

نمونه‌های استناد به نقد کتاب، فیلم، موسیقی، و جز آن

محسنی، بایرام. نقد متولد ماه مهر، کارگردان مسعود کیمیابی، نقد ماه اردیبهشت ۱۳۸۲: ۴۰۶.
ایتاری، میثم. نقد نگاهی دیگر، نویسنده نامور هوشیار، پرواز آخر، نویسنده آرش اعتمادی، مردم امروز ۱۲ آبان ۱۳۸۲: گروه هنر و ادب: ۱۲، ۱۴.

Dunning, Jennifer. Rev. of the River, dir. Alvin Ailey. New York Times 17 Mar. 1994, late de.: C18.

Bordewich, Fergus M. Rev. of Once They Moved Like the Wind: Cochise, Geronimo, and the Apache Wars, by David Roberts, and Brave are My People: Indian Heroes Not Forgotten, by Frank Waters. Smithsonian 6 mar. 1969: 233-40.

قواعد استناد به مقاله‌ای از مجموعه مقالات منتشر شده یک کنفرانس

* برای استناد به مقاله‌ای در مجموعه مقالات چاپ شده یک کنفرانس باید هم‌نام فصلی از کتاب عمل کرد، یا این تفاوت که اگر در عنوان اثر اصلی (مجموعه مقالات کنفرانس) شرح کنفرانس ارائه نشده باشد، باید اطلاعات مربوط به شرح کنفرانس (شامل عنوان کنفرانس، تاریخ برگزاری کنفرانس، محل برگزاری کنفرانس شامل شهر و کشور) را پس از ذکر عنوان اثر و قبل از وضاحت نشر به شرح زیر ارائه کرد.

قالب کلی استناد به مقاله‌ای از مجموعه مقالات یک کنفرانس که در عنوان اثر اصلی شرح کنفرانس ارائه نشده است

نام خانوادگی پدیدآورنده مقاله (ویرگول، یک فاصله) نام کوچک [در صورت وجود پدیدآورنده‌گان بیشتر] (ویرگول، یک فاصله) نام و نام خانوادگی پدیدآورنده‌گان همکار به شکل طبیعی (نقطه، یک فاصله، گیوه باز) عنوان مقاله (نقطه، گیوه بسته، یک فاصله) عنوان اثر اصلی به شکل زیرخطدار (نقطه، یک فاصله) شرح پدیدآورنده‌گان اثر اصلی (نقطه، یک فاصله) شرح کنفرانس (ویرگول، یک فاصله) سال برگزاری کنفرانس (یک فاصله) سال برگزاری کنفرانس (ویرگول) محل برگزاری کنفرانس (نقطه) محل نشر (دونقطه، یک فاصله) ناشر (ویرگول، یک فاصله) سال نشر (نقطه، یک فاصله) صفحه شمار (نقطه)

قالب کلی استناد به مقاله‌ای از مجموعه مقالات یک کنفرانس که در عنوان اثر اصلی شرح کنفرانس ارائه شده است

نام خانوادگی پدیدآورنده مقاله (ویرگول، یک فاصله) نام کوچک [در صورت وجود پدیدآورنده‌گان بیشتر] (ویرگول، یک فاصله) نام و نام خانوادگی پدیدآورنده‌گان همکار به شکل طبیعی (نقطه، یک فاصله، گیوه باز) عنوان مقاله (نقطه، گیوه بسته، یک فاصله) عنوان اثر اصلی به شکل زیرخطدار (نقطه، یک فاصله) شرح پدیدآورنده‌گان اثر اصلی (نقطه، یک فاصله) محل نشر (دونقطه، یک فاصله) ناشر (ویرگول، یک فاصله) سال نشر (نقطه، یک فاصله) صفحه شمار (نقطه)

نمونه‌های استناد به مقاله‌ای از مجموعه مقالات منتشر شده یک کنفرانس

محیان عباس. "تقویت زیرساخت‌های اطلاع‌رسانی کشور." مجموعه مقالات نظام ملی اطلاع‌رسانی هفتمین کنفرانس بین‌المللی اطلاع‌رسانی, تیر ۱۳۸۱، تهران، ایران. شیراز: ناجی، ۱۳۸۲، ۱۴-۳۲.

برتو افکن، شیرزاد، مهتاب کرامتی و رویا همتی. " مقایسه موتورهای جستجوی موضوعی و عمومی در پاسخ به پرسش‌های تخصصی پژوهشکان." مجموعه مقالات یازدهمین کنگره اطلاع‌رسانی پژوهشکنی, تیر ماه ۱۳۷۹، تهران. اصفهان: حافظ، ۱۳۸۰، ۷۸-۹۴.

Mann, Jill. "Chaucer and the Woman Question." This Noble Craft. Ed. Erik Kooper. Proc. of the Thenth Research Symposium of the Dutch and Belgian University Teachers of Old Middle Englishg and Historical Linguistics, January 1998, Berkeley. New York: Rodopi, 1991. 173-88.

Hall, Karla. "A New Approach, a New Rule." This Noble Craft: Proceedings of the Tenth Research Symposium of the Dutch and Belgian University Teachers if Old and Middle English and Historical Linguistics, Utrecht, 19-20 January 1989. Ed. Patricia Couple. Amesterdam: Rodopi, 1991. 173-88.

نکته

در صورتی که مقاله کنفرانس چاپ نشده باشد طبیعتاً عنوان اثر اصلی و وضعیت نشر وجود نخواهد داشت، در این موضع فقط اطلاعات مربوط به پدیدآورنده و عنوان مقاله و شرح کنفرانس مطابق قواعد فوق ظاهر می‌شود.

قواعد استناد به مجموعه مقالات کنفرانس‌ها

* برای استناد به مجموعه مقالات کنفرانس‌ها که به صورت چاپی منتشر شده است نیز باید مانند استناد به کتاب چاپی عمل کرد، بدین صورت که اگر شرح کنفرانس در عنوان لحاظ نشده است، پس از عنوان اثر و قبل از وضعیت نشر، باید شرح کنفرانس (شامل عنوان کنفرانس، تاریخ برگزاری کنفرانس، محل برگزاری کنفرانس شامل شهر و کشور) را به شرح زیر ذکر کرد.

قالب کلی استناد به مجموعه مقالات منتشر شده یک کنفرانس که در عنوان آن شرح کنفرانس ارائه نشده است

نام خانوادگی پدیدآورنده (ویرگول، یک فاصله) نام کوچک [در صورت وجود پدیدآورندگان بیشتر] (ویرگول، یک فاصله) نام و نام خانوادگی پدیدآورندگان همکار به شکل طبیعی (نقطه، یک فاصله) عنوان اثر به شکل زیرخطدار (نقطه، یک فاصله) شرح کنفرانس (ویرگول، یک فاصله) ماه برگزاری کنفرانس (یک فاصله) سال برگزاری کنفرانس (ویرگول، یک فاصله) محل برگزاری کنفرانس (نقطه) محل نشر (دونقطه، یک فاصله) ناشر (ویرگول، یک فاصله) سال نشر (نقطه، یک فاصله)

قالب کلی استناد به مجموعه مقالات منتشر شده یک کنفرانس که در عنوان آن شرح کنفرانس ارائه شده است

نام خانوادگی پدیدآورنده (ویرگول، یک فاصله) نام کوچک [در صورت وجود پدیدآورندگان بیشتر] (ویرگول، یک فاصله) نام و نام خانوادگی پدیدآورندگان همکار به شکل طبیعی (نقطه، یک فاصله)، عنوان اثر به شکل زیرخطدار (نقطه، یک فاصله) محل نشر (دونقطه، یک فاصله) ناشر (ویرگول، یک فاصله) سال نشر (نقطه، یک فاصله)

نمونه‌های استناد به مجموعه مقالات چاپ شده یک کنفرانس

زاده، عبادله. مجموعه مقالات حقوق کودکان. صور تجلیسه کنفرانس حمایت از حقوق کودکان، اردیبهشت، ۱۳۸۱، تهران. يونیسف، ۱۳۸۲.

نوریخشن، احسان، عنایت مقدمی و هدایت الله ارشادی. مجموعه مقالات نهمین کنفرانس بین‌المللی روابط خارجی: ۱۵-۲۰ فروردین ماه ۱۳۸۲؛ گردهمایی نظریه پژوهان روابط بین‌الملل. تهران: سیاست مدار، ۱۳۸۲.

Freed, Barbara F., ed. Foreign Language Acquisition Research and the Classroom. Proc. Of Consortium for Language Teaching and Learning Conference, Oct. 1989, U of Pennsylvania. Lexington: Heath, 1991.

Poche, Emanuel, Michael Mcacham, and Richard Shapiro, eds. Proceedings of the Fifteenth Annual Meeting of the Berkeley Linguistics Society, February 18-20, 1992; General Session and parasession on Theoretical Issues in Language Reconstruction. Berkeley: Berkeley Linguistics Soc.,

1999.

قواعد استناد به پایان نامه‌ها
اطلاعات کتابخانه‌ی ضروری

۱. شرح پدیدآورنده

- * به قواعد شرح پدیدآورنده کتاب رجوع شود.

۲. عنوان پایان نامه

- * عنوان پایان نامه به شکل ساده توشیه می‌شود و داخل گیوه فرار می‌گیرد.
- * پس از عنوان نقطه فرار می‌گیرد و گیوه بسته می‌شود. پس از بستن گیوه نیز یک فاصله گذاشته می‌شود.

قالب

(گیوه باز) عنوان پایان نامه (نقطه، گیوه بسته، یک فاصله)

مثال ۱: "مطالعه وضعیت استناد در نشریات مورد تایید کمیسیون نشریات علوم پزشکی کشور."

Example 1: "Nutrition in the elderly with particular reference to essential trace elements."

۳. نوع رسانه

- * در فارسی کلمه پایان نامه و در لاتین مخفف "Diss." درج می‌شود.
- * بعد از ذکر نوع رسانه، نقطه و بعد یک فاصله قرار می‌گیرد.

قالب

کلمه پایان نامه یا "Diss." (نقطه، یک فاصله)

۴. نام دانشگاه محل تحصیل

- * برای ذکر نام دانشگاه می‌توان از اختصارات رایج (مانند اختصار U به جای کلمه University) استفاده کرد.
- * می‌توان به منظور اطلاع‌رسانی بیشتر نام دانشکده را نیز پس از نام دانشگاه درج کرد.

قالب

نام دانشگاه (ویرگول، یک فاصله)

مثال ۱: دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی.

مثال ۲: دانشگاه تهران، دانشکده علوم پایه،

Example 1: Southampton U,

۵. سال دفاع پایان نامه

قالب

سال دفاع (نقطه)

قالب کلی استناد به پایان نامه

نام خانوادگی پدیدآورنده (ویرگول، یک فاصله) نام کوچک، [در صورت وجوده
پدیدآورنده‌گان بیشتر] (ویرگول، یک فاصله) نام و نام خانوادگی پدیدآورنده‌گان همکار به شکل
طبیعی (نقطه، یک فاصله، گیوه باز) عنوان پایان نامه (نقطه، گیوه بسته، یک فاصله) در فارسی
کلمه پایان نامه در لاتین اختصار "Diss." (نقطه، یک فاصله) نام دانشگاه (ویرگول، یک فاصله)
سال دفاع (نقطه)

نمونه‌های استناد به پایان نامه

شامداغی اعظم، مطالعه وضعیت استناد در نشریات مورد تایید وزارت علوم تحقیقات و
متاوری و کمیسیون نشریات علوم پزشکی کشور در سال ۱۳۸۰. "پایان نامه. دانشگاه تهران,
دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، ۱۳۸۲.

ناجی، سعید. "بررسی تفاوت‌های اساسی عوامل آمیخته بازاریابی در انتخاب پرتوزهای جراحی
از توبیدی." پایان نامه. دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران مرکزی، ۱۳۸۳.

Bunker Radolf F. "Nutrition in the elderly with particular reference to
essential trace elements." Diss. Southampton U, 1987.

Dietze, Rudolf F. "Ralph Ellison: The Genesis of an Artist". Diss. U
Erlangen - Nurnberg, 1982.

قواعد استناد به پایان نامه منتشر شده

- برای استناد به پایان نامه منتشر شده مانند استناد به کتاب برشور دمی شود، با این تفاوت که اطلاعات خاص مربوط به پایان نامه (شامل نوع رسانه، نام دانشگاه و سال دفاع) پیش از اطلاعات مربوط به موضوعیت نشر درج می شود.

قالب

نام خانوادگی پدیدآورنده (ویرگول، یک فاصله) نام کوچک [در صورت وجود پدیدآورندهان [پیشتر] (ویرگول، یک فاصله) نام و نام خانوادگی پدیدآورندهان همکار به شکل طبیعی (نقطه، یک فاصله) عنوان پایان نامه به شکل زیر خط دار (نقطه، یک فاصله) در فارسی کلمه پایان نامه در لاتین اختصار "Diss." (نقطه، یک فاصله) نام دانشگاه (ویرگول، یک فاصله) سال دفاع (نقطه) محل نشر (دونقطه، یک فاصله) ناشر (نقطه ویرگول، یک فاصله) سال نشر (نقطه، یک فاصله) صفحه شمار (نقطه)

نمونه های استناد به پایان نامه منتشر شده

ارانی، محمد رضا. بررسی میزان همپوشانی نشریات دانشگاه های تهران، تریت مدرس و شیراز دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، ۱۳۸۰. تهران: کتابدار امروز، ۱۳۸۲.

Dietze, Mary. Ralph Ellison: The Genesis of an Artist. Diss. George Mason U, 1998. Ann Arbor: King, 1999.

استناد به منابع چند رسانه ای

استناد به برنامه رادیویی یا تلویزیونی

اطلاعات کتاب شناختی ضروری

۱. عنوان بخش فرعی یا قسمت (در صورتی که برنامه چند قسمی است و هر قسم نام مجزا دارد)

▪ عنوان قسمت یا بخش فرعی برنامه (در صورت ضرورت) به عنوان سرشناسه در ابتدای عبارت استناد درج می شود.

▪ عنوان قسمت یا بخش فرعی برنامه در داخل گیوه قرار می گیرد.

▪ پس از عنوان قسمت یا بخش فرعی برنامه یک نقطه قرار می گیرد و گیوه بسته

می‌شود.

قالب

(گیومه باز) عنوان قسمت یا بخش فرعی برنامه (نقطه، گیومه بسته، یک فاصله)

مثال ۱: "سفر به چهار محال بختیاری."

Example 1: "Frederick Douglass."

۲. عنوان کلی برنامه

* در صورتی که برنامه دارای عنوان قسمت یا بخش فرعی نیست، عبارات استناد با عنوان کلی برنامه آغاز می‌شود.

* عنوان کلی برنامه به صورت زیرخطدار درج می‌شود و پس از آن نقطه و بعد یک فاصله قرار می‌گیرد.

قالب

عنوان کلی برنامه به شکل زیرخطدار (نقطه، یک فاصله)

مثال ۱: ماقون.

Example 1: Civil War Journal.

۳. شرح پدیدآورندگان برنامه

* شرح پدیدآورندگان برنامه (در لاتین به دنبال اختصارهای "Cond.", "Perf.", "Dir.", "Narr." و غیر فارسی به دنبال کلمات تهیه‌کننده، گوینده، کارگردان، تهییستنده، مدیر جولید، و جز آن) درج می‌شود.

* پس از شرح هر پدیدآورنده نقطه و بعد یک فاصله قرار می‌گیرد.

* در صورتی که پدیدآورندگان بخشن یا قسمت فرعی با پدیدآورندگان کلی برنامه مشترک نباشد شرح پدیدآورندگان بخشن یا قسمت فرعی پس از عنوان بخشن یا قسمت فرعی درج می‌شود.

۴. عنوان سری

* عنوان سری (در صورت وجود) به شکل ساده (نه زیرخطدار و نه داخل گیومه) پس

از عنوان کلی برنامه درج شود.

۵. نام شبکه رادیویی یا تلویزیونی

- نام شبکه‌ای که برنامه را تهیه کرده یا برای آن تهیه شده نیز پس از شرح دست‌اندرکاران برنامه درج می‌شود.
- پس از نام شبکه نقطه و یک فاصله قرار می‌گیرد.
- در صورتی که برنامه متعلق به یک شبکه محلی است Call Letter پس از نام شبکه درج می‌شود و پس از آن یک ویرگول قرار می‌گیرد و نام شهری که استنگاه شبکه محلی در آنجا مستقر است درج می‌شود.

قالب ۱

نام شبکه (نقطه، یک فاصله)

قالب ۲

نام شبکه محلی (نقطه، یک فاصله) Call Letter (ویرگول، یک فاصله) نام شهر (نقطه، یک فاصله)

Example 1: BBC.

Example 2: PBS, WNET, New York.

۶. تاریخ پخش برنامه

- بعد از نام شبکه، تاریخ پخش برنامه (شامل روز، ماه، سال) درج می‌شود.
- پس از سال نشر نقطه قرار می‌گیرد.

قالب

روز (یک فاصله) تام ماه (یک فاصله) سال (نقطه)

قالب کلی استناد به یک برنامه رادیویی یا تلویزیونی
 (گیوه باز) عنوان قست با بخش فرعی برنامه (نقطه، گیوه بسته، یک فاصله) عنوان
 کلی برنامه به شکل زیر خطدار (نقطه، یک فاصله) شرح پدیدآورندگان به شکل طبیعی (در لاتین
 به دنبال اختصارهای "Writ.", "Dir.", "Narr.", "Cond.", "Perf.") و در فارسی به دنبال
 کلمات تهیه‌کننده، گوینده، کارگردان، نویسنده، مدیر تولید، و جزو آن (نقطه، یک فاصله) عنوان

سری به شکل ساده (نقطه، یک فاصله) نام شیکه (نقطه، یک فاصله) روز (یک فاصله) نام ماه
(یک فاصله) سال (نقطه)

با

(گویمه بار) عنوان قسمت با بخش فرعی بر تابه (نقطه، گویمه بسته، یک فاصله) شرح
پدیدآورندگان آن قسمت خاص به شکل طبیعی (در لاتین به دنبال اختصارهای " Perf. " ، " Dir. " ، " Narr. " ، " Cond. " ، " Writ. " ، " Dir. " ، " Narr. " ، " Cond. " ، " Perf. ") و در فارسی به دنبال کلمات تهیه‌کننده، گوینده،
کارگردان، نویسنده، مدیر تولید و جز آن (نقطه، یک فاصله) عنوان کلی برنامه به شکل
زیرخط‌دار (نقطه، یک فاصله) شرح پدیدآورندگان به شکل طبیعی (در لاتین به دنبال
اختصارهای " Perf. " ، " Dir. " ، " Narr. " ، " Cond. " ، " Writ. " ، " Dir. " ، " Narr. " ، " Cond. " ، " Perf. ") و در فارسی به دنبال کلمات
تهیه‌کننده، گوینده، کارگردان، نویسنده، مدیر تولید، و جز آن (نقطه، یک فاصله) عنوان سری
به شکل ساده (نقطه، یک فاصله) نام شبکه محلی (نقطه، یک فاصله) Call Letter (ویرگول،
یک فاصله) نام شهر (نقطه، یک فاصله) روز (یک فاصله) نام ماه (یک فاصله) سال (نقطه)

نکته

در صورتی که پدیدآورندگان قسمت با ایزود مورد استناد متفاوت از پدیدآورندگان
مجموعه باشد، پس از ذکر عنوان قسمت با ایزود شرح پدیدآورندگان آن قسمت خاص به شکل
طبیعی (در لاتین به دنبال اختصارهای " Perf. " ، " Dir. " ، " Narr. " ، " Cond. " ، " Writ. " ، " Dir. " ، " Narr. " ، " Cond. " ، " Perf. ") و در
فارسی به دنبال کلمات تهیه‌کننده، گوینده، کارگردان، نویسنده، مدیر تولید، و جز آن) درج
می‌شود و پس از آن نقطه و بعد یک فاصله قرار می‌گیرد.

نمونه‌های استناد به برگاههای رادیویی یا تلویزیونی

امواج پیکران. نویسنده پروانه فتحی، کارگردان محمد انصاری، تهیه‌کننده سیماک سیماپی، مری
برگاههای کتاب و کتابخوانی. شبکه یک، صدای جمهوری اسلامی ایران. ۶ خرداد ۱۳۷۹.

"آفای خوشبخت و معضل کنکور" نویسنده پیمان عدالت خواه، ماجراهای آفای خوشبخت
کارگردان احمد محسن زاده، تهیه‌کننده فریبرز دوانی، شبکه پنج صدای جمهوری اسلامی
ایران. ۱۲ آسفند ۱۳۸۱.

Elektra, By Richard Strauss. Pref. Eva Marton and Leonie Rysanek. Cond.
Leonard Slatkin. Lyric Opera of Chicago. Nuveen- Lyric Opera of

- Chicago radio Network.. WFMT, Chicago. 5 June 1993.
 "Frederick Douglass." Civil War Journal. Narr. Danny Glover. Dir. Craig Haffner. Arts and Entertainment Network. 6 Apr. 1993.

استناد به نوار صوتی

- برای استناد به نوارهای صوتی قالب استناد بسته به اطلاعات کتابشناختی اثر متفاوت است.
- در اینجا قواعد کلی بیان می‌گردد و مثال‌هایی از انواع شکل‌های استناد ارائه می‌شود.

اطلاعات کتابشناختی ضروری

۱. پدیدآورنده

- در استناد به نوارهای صوتی که از طریق بازار تجاری عرضه می‌شوند عبارت استناد با نام اشخاصی چون تویستنده، سراینده، آهنگ‌ساز، کارگردان، مجری، و جز آن، بسته به اینکه تأکید مسئولیت بر کدام یک از اشخاص است، آغاز می‌شود.

۲. عنوان اثر

- عنوان اثر به شکل زیر خط‌دار درج می‌شود.
- پس از عنوان یک نقطه و بعد یک فاصله قرار می‌گیرد.

۳. نام هنرمند یا تولیدکننده اثر

- نام هنرمند و تولیدکننده اصلی اثر که سرشناسه قرار نگرفته است، در اینجا درج می‌شود.
- پس از نام هنرمند یا تولیدکننده اصلی اثر، یک، ویرگول قرار می‌گیرد.

۴. محل تولید

- نام محلی که اثر در آنجا تولید شده است درج می‌شود.

- پس از نام محل یک ویرگول و پس یک فاصله قرار می‌گیرد.

۵. تاریخ

- سال تولید اثر درج و پس از آن یک نقطه گذاشته می‌شود.

قالب کلی استناد به یک نوار صوتی

نام خواننده‌گی پدیدآورنده (ویرگول، یک فاصله) نام کوچک [در صورت وجود پدیدآورنده‌گان پیشتر] (ویرگول، یک فاصله) نام و نام خواننده‌گی پدیدآورنده‌گان همکار به شکل طبیعی (نقطه، یک فاصله) نام محل تولید اثر (ویرگول، یک فاصله) سال تولید (نقطه)

نمونه‌های استناد به یک نوار صوتی

کربیان، ارشاد، رهبر ارکستر آواز بر قو. تهران، ۱۳۸۲.

معتمدی، ایمان، آهنگساز. سفر: آوازهای یک مرد روستایی. تبریز، ۱۳۷۲.

Simon, Paul. The Rhythm of the Saints. Warner Bros., 1990.

Bartoli, Cecilia. If You Love Me: Eighteenth Century Italian Songs. London, 1992.

* در صورتی که تاریخ نشر اثر با تاریخ ضبط آن متفاوت باشد، می‌توان تاریخ ضبط را در انگلیسی پس از اختصار "Rec." و در فارسی به دنبال کلمه "ضبط" درج کرد.

معینیان، مهراب، آهنگساز سیمفونی یک رفیا. ضبط ۱۲ فروردین ۱۳۴۵. تهران، ۱۳۸۲.

Ellington, Duke, Cond. Duke Ellington Orchestra. First Carnegie Hall Concert. Rec. 23 Jan. 1943. LP. Prestige, 1997.

* در صورتی که ذکر نوع رسانه اهمیت دارد پس از نام هنرمند یا تولیدکننده اصلی اثر و پیش از تاریخ نوع رسانه (در فارسی "نوار صوتی" و در لاتین "Audiocassette") درج می‌شود.

معتمدی، ایمان، آهنگساز. سفر: آوازهای یک مرد روستایی. نوار صوتی. تبریز، ۱۳۷۲.

Marslis, Branford. Romances for Saxophone. English Chamber Orch. Cond. Andrew Litton. Audiocassette. London, 1986.

* در صورتی که استناد به‌اهنگ مشخصی از یک آلبوم صورت گرفته باشد، مانند قصیلی از کتاب، ابتدا نام خواننده آهنگ، پس نام آهنگ داخل گیوه، نام آهنگساز، و پس از آن نام آلبوم به صورت زیرخطدار درج می‌شود، پس از این اطلاعات محل و تاریخ

اجرای آهنگ نوشته می‌شود.

قالب

نام خانوادگی (ویرگول، یک فاصله) نام کوچک خواننده (نقطه، یک فاصله، گیوه باز)
عنوان آهنگ (نقطه، گیوه بسته، یک فاصله) نام و نام خانوادگی آهنگساز (نقطه، یک فاصله)
عنوان آلبوم به شکل زیر خط‌دار (نقطه، یک فاصله) نام شهر (ویرگول، یک فاصله) سال (نقطه)
مهیار، پوی گندمزارهای دور، به‌وسیله ارشیا پرتوی، عاطفه بهار: پانزدهمین آلبوم
بچه‌های شرق. تهران، ۱۳۸۱.

Bartoli, Cecilia. "Caro mio ben." By Giuseppe Giordani. If You Love Me: Eighteenth Century Italian Songs. London, 1992.

* در استناد به کلمه‌های ضبط شده، مانند نوارهای موسیقی برخورد می‌شود. سخنران،
نویسنده یا کارگردان تولید، بسته به اینکه تأکید بیشتر بر کدام فرد است، سرشاسه
قرار می‌گیرد.

* تاریخ اصلی نشر اثر بالا فاصله پس از عنوان درج می‌شود:
شهرابی، احمد. در دسته زار ترس، ۱۳۴۲. دلکه نادر فاتحی، نوار صوتی، آویش، ۱۳۸۲

Burnett, Frances Hodgson. The Secret Garden. 1911. Read by Helena Bonham Carter. Audiocassette. Penguin High Bridge, 1993.

استناد به فیلم یا نوار ویدئویی
* عبارت استناد یک فیلم یا نوار ویدئویی معمولاً با عنوان آغاز می‌شود.
* عنوان به شکل زیر خط‌دار درج می‌شود.
* پس از عنوان به ترتیب، نام کارگردان، تهیه‌کننده، عامل توزیع و سال نشر قرار
می‌گیرد.

نحوه‌های استناد به فیلم یا نوار ویدئویی
دویدن به جهت باد، کارگردان فرشاد امیر ابراهیمی، تهیه‌کننده احمد نباتی، فردا فیلم، ۱۳۸۲.
It's a Wonderful Life. Dir. Frank Capra. Pref. James Stewart. Donna Reed.

Lionel Barrymore, and Thomas Mitchell. RKO, 1949.

استناد به دیسک ویدئویی، اسلاید، و فیلم استریپ

- * برای استناد به این منابع مانند استناد به فیلم بر جورد می‌شود.
- * نوع رسانه قبل از نام عامل توزیع، به شکل ماده (نه زیرخطدار و نه در داخل گرومه) درج می‌شود.

نحوه‌های استناد به دیسک ویدئویی، اسلاید، و فیلم استریپ

دستگاه گردش خون. تهیه‌کننده مرکز آموزش‌های پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی
اسلامی. پرتو، ۱۳۸۲

Alcohol Use and Its Medical Consequences. Prod. Project Cork, Dartmouth Medical School. Slide Program. Milner - Fenwick, 1982.

استناد به نرم‌افزار رایانه‌ای
اطلاعات کتابشناختی ضروری

۱. شرح یادداورنده (برنامه‌نویس)

- * به قواعد شرح یادداورنده کتاب رجوع شود.

۲. عنوان برنامه

- * عنوان برنامه به شکل زیرخطدار درج می‌شود.
- * پس از عنوان برنامه نقطه و بعد یک فاصله قرار می‌گیرد.

قالب

عنوان برنامه به شکل زیرخطدار (نقطه، یک فاصله)

Example: Visdata

۳. شماره ویرایش

- * پس از عنوان برنامه، شماره ویرایش به دنبال اختصار "Vers." درج می‌شود.
- * پس از شماره ویرایش نقطه و یک فاصله قرار می‌گیرد.

قالب

شماره ویرایش (نقطه، یک فاصله)

Example: Vers. 1.1.

۴. عبارت «Computer software»

- عبارت «Computer software» به شکل ساده درج می‌شود.
- پس از عبارت «Computer software» نقطه و یک فاصله قرار می‌گیرد.

۵. شرکت توزیع کننده نرم‌افزار

- مظاواز از شرکت توزیع کننده، شرکت دارای حق انحصاری توزیع نرم‌افزار است.
- نام شرکت به شکل ساده درج شود.
- پس از نام شرکت، ویرگول و بعد یک فاصله قرار گیرد.

۶. سال تولید

- سال تولید نرم‌افزار در این قسمت نوشته می‌شود.
- پس از سال تولید نقطه و بعد یک فاصله قرار می‌گیرد.

۷. اطلاعات مرتبط

- در این قسمت، در صورت ضرورت، اطلاعات مرتبط با نرم‌افزار از قبیل سیستم عامل مورد نیاز برای نرم‌افزار، نوع رایانه مورد نیاز، حجم برنامه، و نوع محملی که نرم‌افزار بر روی آن قرار دارد درج می‌شود.
- بین اطلاعات مرتبط یک ویرگول و بعد یک فاصله قرار می‌گیرد.

نمونه استناد به نرم‌افزار رایانه‌ای

Chen, Roger. Visdata. Vers. 1.1. Computer software. Viscal, 1986. IBM PC-DOS 2.0, 256KB, disk.

قواعد استناد به منابع الکترونیکی

استناد در متن

■ در شیوه استناد ام. ال. ای. برای استناد در متن از نام خانوادگی پدیدآورنده و شعاره صفحه، در پرانتز، استفاده می‌شود، اما در منابع الکترونیکی به دلیل اینکه در اغلب موارد مشخص کردن شماره صفحه مورد استناد امکان پذیر نیست، توصیه می‌شود که نام خانوادگی پدیدآورنده و با تالکان در متن ذکر شود و در پرانتز قرار نگیرد. البته قرار دادن نام خانوادگی پدیدآورنده منبع الکترونیکی در پرانتز نیز الحالی از اشکال است.

■ در اغلب موارد صفحه‌شماره یا شماره پاراگراف‌های متون در منابع الکترونیکی مشخص نیست، از سوی دیگر، به جای آنها نمی‌توان صفحه تصویر را ملایم صفحه‌بندی قرار داد، زیرا انداره صفحه تصویرها با یکدیگر تفاوت دارد، شماره صفحات برونداد چاپ شده بزر از چاکری به چاکری دیگر متفاوت است. لذا نمی‌توان به آن هم استناد کرد. در استناد به منابع اینترنتی در فهرست اثار مورد استناد اطلاعات کتابخانه‌ای کامل اثر به همراه آدرس دسترسی ذکر می‌شود. لذا خواننده بر احتی می‌تواند از طریق آدرس ارائه شده به منبع مورد استناد دسترسی پیدا کند. پس از یافتن منبع از طریق یک مرورگر وب، خواننده می‌تواند از طریق امکان EDIT و انتخاب گزینه FIND و تایپ کلمه مورد نظرش در نوار جستجوی آن سطر، پاراگراف، و مطلب مورد نظرش را فورا در صفحه بیابد. بنابر این کلمات متن مورد استناد، خواننده را سریعاً به مطلب مورد استناد می‌رساند و نیازی نیست در زمان استناد به یک منبع الکترونیکی تعداد پاراگراف‌ها را برای مشخص کردن شماره پاراگراف مورد استناد نشان داد و این شماره را در جمله استناد در متن ذکر کرد. بنابر این، فقط در صورتی به شماره پاراگراف استناد شود که شماره پاراگراف قبل از شخص شده باشد. به طور مثال، برخی دانشگاه‌ها و انجمن‌ها زمانی که مطالب حدود را از طریق اینترنت ارائه می‌کنند، پیش‌بینی شماره پاراگراف‌ها را مشخص می‌سازند. برای استناد به شماره پاراگراف، پس از نقل قول مستقیم یا غیرمستقیم مطلب، ابتدا مطابق قواعد ذکر شده برای استناد به منابع چاکری عمل می‌شود و به جای شماره صفحه، شماره پاراگراف درج می‌گردد. شماره پاراگراف در فارسی به دنبال گذامه

* پاراگراف یا "بند" و در لاتین به دنبال اختصار "par." درج می‌شود.

مثال ۱: (کیانوش پاراگراف ۱۸)

مثال ۲: (پاراگراف ۱۴)

Example 1: (Larson par. 3)

Example 2: (par. 4)

- * هرگز به شماره صفحه یک منبع الکترونیکی استناد نمی‌شود، مگر زمانی که آن منبع دارای نسخه چاپی نیز باشد و این شماره‌ها از قبل مشخص شده باشد.
- * در استناد به متن یک نامه الکترونیکی، پس از نقل مطلب، در فارسی عبارت (پست الکترونیکی) و در لاتین (Email) درج می‌شود.
- * با توجه به این که اغلب آثاری که به صورت الکترونیکی منتشر می‌شوند فاقد شرح پدیدآورنده هستند، می‌توان عبارت استناد را با عنوان اثر آغاز کرد. در صورتی که عنوان اثر طولانی است می‌توان بدذکر بخشی از عنوان اکتفا کرد.
- * سایر قواعد ذکر شده در ارتباط با چگونگی استناد در متن به منابع غیرالکترونیکی درباره منابع الکترونیکی نیز صادق است.

استناد به منابع الکترونیکی در فهرست مأخذ

استناد به لوح فشرده

- * بسته به اینکه لوح فشرده حامل چه نوع اطلاعاتی باشد استناد به آن متفاوت است.
- مثالاً استناد به اطلاعات یک پایگاه اطلاعاتی، مقاله یک دایرةالمعارف، کتاب، یا مقاله مجله، تا حدودی با یکدیگر تفاوت دارد.

استناد به مقاله در یک پایگاه اطلاعاتی روی لوح فشرده

اطلاعات کتابشناختی ضروری

۱. شرح پدیدآورنده

- * به قواعد شرح پدیدآورنده کتاب رجوع شود.

۲. عنوان اثر

- * عنوان مقاله داخل گیرمه قرار می‌گیرد.
- * پس از بستن گیرمه نقطه و پس از آن یک فاصله قرار می‌گیرد.

۳. تاریخ نشر اثر (درصورتی که شکل چاپی اثر هم وجود دارد)

- * پس از تاریخ نشر یک نقطه و بعد یک فاصله قرار می‌گیرد.
- * در صورت ضرورت روز، ماه، و سال نشر به ترتیب درج می‌شود.

۴. عنوان پایگاه اطلاعاتی

- * عنوان پایگاه اطلاعاتی به صورت زیرخطدار درج می‌شود.
- * بعد از عنوان پایگاه یک نقطه و بعد یک فاصله قرار می‌گیرد.

۵. نوع رسانه

- * در فارسی اصطلاح "لوح فشرده" در انگلیسی "CD-ROM" درج می‌شود.
- * بعد از ذکر نوع رسانه، یک فاصله قرار می‌گیرد.

۶. عامل توزیع

- * پس از نام عامل توزیع اثر نقطه و بعد یک فاصله قرار می‌گیرد.

۷. تاریخ نشر اثر در قالب الکترونیکی

- * ماه و سال نشر درج می‌شود.
- * پس از تاریخ نشر الکترونیکی اثر، نقطه قرار می‌گیرد.

نمونه‌های استناد به اطلاعات پک پایگاه اطلاعاتی روی لوح فشرده

مرکز نشر اطلاعات علمی، "سایبر اسپس" ۲۸، ۱۳۸۰، پایگاه اطلاعات علمی لوح فشرده، دانش گستر، اسفند ۱۳۸۲

Shearson Lehman Brothers, Inc. "Reebok: Company Report." 29 July 1993.
General Business File. CD-Rome. Information Access. Dec. 1993.

استناد به کتاب الکترونیکی روی لوح فشرده

اطلاعات کتابشناختی ضروری

۱. شرح پدیدآورنده

* به قواعد شرح پدیدآورنده کتاب رجوع شود.

۲. عنوان کتاب

* مطابق قواعد عنوان کتاب نوشته می‌شود، با این تفاوت که پس از عنوان فقط یک فاصله قرار می‌گیرد.

۳. نوع رسانه

* در فارسی عبارت "لوح فشرده" در انگلیسی "CD-ROM" درج می‌شود.
* بعد از ذکر نوع رسانه نقطه و بعد یک فاصله قرار می‌گیرد.

۴. شرح ویرایش

* به قواعد شرح ویرایش کتاب رجوع شود.

۵. وضعیت نشر

* به قواعد محل نشر، ناشر، و سال نشر کتاب رجوع شود.

قالب کلی

نام خانوادگی پدیدآورنده (ویرگول، یک فاصله) نام کوچک [در صورت وجود پدیدآورندگان بیشتر] (ویرگول، یک فاصله) نام و نام خانوادگی پدیدآورندگان همکار به‌شكل طبیعی (نقطه، یک فاصله) عنوان کتاب به‌شكل زیرخطدار (نقطه، یک فاصله) شرح ویرایش با نسخه (نقطه، یک فاصله) نوع رسانه در فارسی "لوح فشرده" در انگلیسی "CD-ROM" (نقطه، یک فاصله) محل نشر (دونقطه، یک فاصله) ناشر (نقطه ویرگول، یک فاصله) سال نشر (نقطه، یک فاصله)

نمونه‌های استناد به کتاب بر روی لوح فشرده

ایران‌منش، پریا. درآمدی بر تئاتر نوین. لوح فشرده. تهران: رسانه، ۱۳۸۱.

Lanham, Michael D. Afternoon: A Story. Rel. 2. CD-ROM. Cambridge, Eng.: Chadwyck, 1993.

The CIA World Factbook. CD-ROM. Minneapolis: Quanta, 1992.

نکته ۱

در صورتی که استناد به قصیل از کتاب الکترونیکی صورت گرفته باشد، عنوان فصل داخل گومه قرار می‌گیرد و پیش از عنوان اصلی کتاب درج می‌شود.

لیلی و مجنوون. محمد نظامی. ویرایش ۲. لوح فشرده. تهران: آیشار، ۱۳۸۲.

"Albatross." The Oxford English Dictionary, 2nd ed. CD-ROM. Oxford: Oxford UP, 1992.

نکته ۲

در صورتی که اطلاعات مربوط به وضعیت نشر یا سایر اطلاعات ضروری در دسترس نیست، با اطلاعات موجود، عبارت استناد نوشته می‌شود

آموزش ویندوز ۲۰۰۰. لوح فشرده. ۱۳۸۲.

The CIA World Factbook. CD-ROM. 1993.

نکته ۳

در صورتی که استناد به نسخه الکترونیکی یک کتاب چاپی موجود در یک پایگاه اطلاعاتی صورت گرفته باشد، ارائه اطلاعات زیر ضروری است

▪ ابتدا اطلاعات کتابخانگی کتاب چاپی درج می‌شود.

▪ سپس قبل از ذکر نوع رسانه، عنوان یا نام کتاب اطلاعاتی به شکل زیرخطدار درج می‌گردد.

▪ پس از ذکر نوع رسانه، نام ناشر پایگاه اطلاعاتی می‌آید.

▪ پس از نام ناشر پایگاه، تاریخ دسترسی به کتاب نوشته می‌شود.

آموزش ویندوز ۲۰۰۰. ویرایش ۲. تهران: نشر رایانه، ۱۳۸۱ پایگاه اطلاعات فنی و مهندسی.

لوح فشرده. ایران دایا. بهمن ۱۳۸۲.

Guidelines for Family Television Viewing. Urbana: ERIC Clearinghouse on Elementary and Early Childhood Educ., 1990. ERIC. CD-ROM.

SilverPlatter. June 1993.

استناد به مقاله نشریه یا روزنامه الکترونیکی روی لوح فشرده
اطلاعات کتابشناختی ضروری

۱. شرح پدیدآورنده

* به قواعد شرح پدیدآورنده کتاب رجوع شود.

۲. عنوان مقاله

* به قواعد عنوان مقاله نشریه رجوع شود.

۳. عنوان نشریه یا روزنامه الکترونیکی

* به قواعد مربوط به عنوان نشریه در مبحث استناد به مقاله مجله رجوع شود.

۴. دوره و شماره

* به قواعد مربوط به دوره و شماره در مبحث استناد به مقاله مجله رجوع شود.

۵. تاریخ نشر (و در صورت لزوم ماه نشر)

* برای روزنامه، به ترتیب، روز؛ ماه؛ و سال نشر و برای مجله سال (و در صورت ضرورت، ماه) نشر درج می‌شود.

۶. نوع رسانه

* در فارسی عبارت "لوح فشرده" و در انگلیسی "CD-ROM" درج می‌شود.

نحوه‌های استناد به مقاله نشریه یا روزنامه روی لوح فشرده

معتمدی، ابراهیم. "پیامدهای تاگوار کودک آزاری." شهر وند ۱۲ مهر ۱۳۸۲. لوح فشرده.
انصاریان، مهریانو. "تلوبزیون و نقش آن در ترویج خشونت." فصلنامه نوجوانان ایران زمین ۳
(۱۳۸۲): ۳۲-۲۵ لوح فشرده.

Galloway, Stephen. "TV Takes the Fall in Violence Poll." Hollywood

Reporter 23 July 1993: 16. CD-ROM.

Russo, Michelle Cash. "Recovering from Bibliographic Instruction Blahs." RQ: Reference Quarterly 32 (1992): 178-83. CD-ROM.

Wessel, David. "Fed Lifts Rates Half Point, Setting Four-Year High." Wall Street Journal. 2 Feb. 1995: A2+. CD-ROM.

نکته ۱

درصورتی که مقاله نشریه از یک بانک اطلاعاتی گرفته شده باشد، ارائه اطلاعات زیر ضروری است:

- * قبل از ذکر نوع رسانه، عنوان بانک اطلاعاتی به شکل زیر خطدار درج می‌شود.
- * پس از ذکر نوع رسانه، نام ناشر درج می‌شود.
- * پس از نام ناشر نیز تاریخ دسترسی به مقاله نوشته می‌شود.

محمدی، ابراهیم. "یادهای ناگوار کودک آزاری." شهروند ۱۲ مهر ۱۳۸۲. پایگاه مقالات تمام متن. لوح فشرده. رایا رسانه. اردیبهشت ۱۳۸۳

انصاریان، مهربانو. "تلوزیون و نقش آن در ترویج خشونت." فصلنامه نوجوانان ایران زمین ۲ (۱۳۸۲): ۳۲-۴۵. پایگاه مقالات تمام متن. لوح فشرده. رایا رسانه. اردیبهشت ۱۳۸۳

Galloway, Stephen. "TV Takes the Fall in Violence Poll." Hollywood Reporter 23 July 1993: 16. Predicasts F and S Plus Text: United States. CD-ROM. SilverPlatter, Oct. 1993.

Russo, Michelle Cash. "Recovering from Bibliographic Instruction Blahs." RQ: Reference Quarterly 32 (1992): 178-83. Infotrac: Magazine Index Plus. CD-ROM. Information Access. Dec. 1993.

Wessel, David. "Fed Lifts Rates Half Point, Setting Four-Year High." Wall Street Journal. 2 Feb. 1995: A2+. Wall Street Journal Ondisc. CD-ROM. SilverPlatter. Oct. 1999.

نکته ۲

اگر میبع مرد استناد چکیده مقاله نظریه‌ای باشد که از چکیده‌نامه‌ای بر روی لوح فشرده استخراج شده است، پس از صفحه‌شمار و بیان اطلاعات مربوط به نشریه و قبیل از نام بانک اطلاعاتی (چکیده‌نامه) در فارسی کلمه "چکیده" و در انگلیسی "Abstract" درج می‌شود.

ناجمی، سعید. "تأثیر تفاوت‌های اساسی عوامل آمیخته بازاریابی در انتخاب پروتکلهای جراحی

ارتوپیدی، از دیدگاه جراحان ارتوپید. "مدیریت بازار ۵ (۱۳۸۳): ۲۴۵-۲۶۸." چکیده: چکیده‌نامه مقالات نشریات بازرگانی، لوح فشرده، رایا رسانه، ۱۳۸۳.

Figueredo, Aurelio J., and Laura Ann McCloskey. "Sex, Money, and Paternity: The Evolutionary Psychology of Domestic Violence." Ethnology and Sociobiology 14 (1993): 353-79. Abstract. PsychLIT. CD-ROM. SilverPlatter, 1993.

نکته ۳

در صورتی که برخی اطلاعات ضروری، به طور مثال نام ناشر یا نام بانک اطلاعاتی، به روی لوح فشرده یافت نشد، به اطلاعات موجود استناد می‌شود.

نظامیان، محمود. "فلسفه انتظار از دیدگاه نسل جوان." شهر و ند ۱۹ آبان ۱۳۸۱. بانک اطلاعاتی مقالات تمام متن شهر و ند، لوح فشرده، مهر ۱۳۸۳.

Angier, Natalie. "Chemists Learn Why Vegetables Are Good For You." New York Times 13 Apr. 1993. Late ed.: C1. New York Times Ondisc. CD-ROM. Oct. 1993.

نکته ۴

در صورتی که نشریه یا روزنامه به شکل چاپی وجود ندارد و فقط به شکل دیجیتالی به روی لوح فشرده، یا به شکل مستقل یا به عنوان بخشی از اطلاعات یک بانک اطلاعاتی، منتشر شده است پس از عنوان مقاله بالا فاصله تاریخ تشریف و پس از آن نام نشریه دیجیتالی یا بانک اطلاعاتی ذکر می‌شود.

آیشی، مهران. "بارانی از ترانه بر شانه‌های شهر." مهر ۱۳۸۲. دفتر ترانه‌های مانندگار، لوح فشرده الکترون توید. مهر ۱۳۸۳.

مهرآین، اردلان. "نگرشی نوین بر پدیده فرزندکشی در شاهنامه." ۱۳۷۹. بانک اطلاعات شاهنامه پژوهی، لوح فشرده، دی ۱۳۸۲.

Shearson, Lehman Brothers, Inc. "Reebok: Company Report." 29 July 1993. General Business File. CD-ROM. Information Access, Dec. 1993.

"Times Warner, Inc.: Sales Summary, 1988-1992." 1992. Disclosure/Worldscope. CD-ROM. W/D Partners, Oct. 1993.

استناد به اطلاعات روی دیسکت

* برای استناد به اطلاعات روی دیسکت، مانند استناد به کتاب یا فصلی از کتاب عمل می‌شود، با این تفاوت که نوع رسانه (Diskette، دیسکت) پس از عنوان اثر و قبل از وضعیت نشر آن ذکر می‌شود.

شیوه‌های استناد به اطلاعات روی دیسکت

نیموریان، فرهنگ. "رَهآوردِ تخیلات من." شعر امروز ایران. دیسکت. تهران: رهآورد نوز، ۱۳۷۹.
تمیزات بزرگان ادب فارسی. گنجوازه. ویرایش ۱۰. دیسکت. تهران: ادبستان، ۱۳۸۲.
Joyce, Michael. Afternoon: A Story. Diskette. Chicago: U of Chicago P, 1993.

"Nuclear Medicine Technologist." Guidance Information System. 17th ed. Diskette. Cambridge: Riverside - Houghton, 1993.

استناد به مقاله نشریه الکترونیکی روی اینترنت اطلاعات کتابخانه‌ی ضروری

۱. شرح پدیدآورنده

* به قواعد شرح پدیدآورنده کتاب رجوع شود.

۲. عنوان مقاله

* به قواعد عنوان مقاله مجله رجوع شود.

۳. عنوان نشریه الکترونیکی

* به قواعد عنوان نشریه در مبحث استناد به مقاله مجله رجوع شود.

۴. دوره و شماره نشریه

* به قواعد عربیله به دوره و شماره نشریه در مبحث استناد به مقاله مجله رجوع شود.

۵. شماره پاراگراف یا صفحه در صورت وجود

- * در منابعی که فقط به صورت الکترونیکی منتشر می‌شوند، معمولاً شماره صفحه وجود ندارد و به جای آن ممکن است شماره پاراگراف ارائه شده باشد. در صورت وجود شماره پاراگراف، در این قسمت شماره مربوط درج و پس از آن نقطه و سپس یک فاصله قرار می‌گیرد.

۶. سال (و در صورت لزوم، ماه) نشر

- * به قواعد سال و ماه نشر در مبحث استناد به مقاله مجله رجوع شود.

۷. تاریخ دسترسی

- * روز، ماه، و سال دسترسی به ترتیب درج می‌شود.
- * بین روز، ماه، و سال یک فاصله قرار می‌گیرد.
- * پس از سال دسترسی یک فاصله قرار می‌گیرد.

قالب

روز (یک فاصله) ماه (در لاتین نام ماه مخفف درج شود) (یک فاصله) سال (یک فاصله)

مثال: ۱۳۸۲ مهر ۵

Example: 7 Dec. 2004

۸. نشانی دسترسی

- * نشانی اینترنتی مطابق آنچه در نوار آدرس ظاهر شده است درج می‌شود.
- * نشانی دسترسی داخل علامت (کوچکتر و بزرگتر "<" و ">") قرار می‌گیرد.
- * پس از نشانی اینترنتی یک نقطه گذاشته می‌شود.
- * در استناد به منابع فارسی بر روی اینترنت که همه اطلاعات آنها به جز آدرس دسترسی به زبان فارسی است، همه اطلاعات کتابشناختی ضروری به زبان فارسی و از سمت راست درج و فقط آدرس دسترسی مطابق رسم الخط زیان‌های لاتین از سمت چپ نوشته می‌شود.

قالب

(علامت کوچکتر) آدرس دسترسی اینترنتی (علامت بزرگتر، نقطه)

Example: <http://www.cdc.gov/ncidod/eid/vol6n06/wheclis.htm>.

قالب کلی

نام خانوادگی پدیدآورنده (ویرگول، یک فاصله) نام کوچک ادر صورت وجود پدیدآورندگان بستر] (ویرگول، یک فاصله) نام و نام خانوادگی پدیدآورندگان همکار به شکل طبیعی (نقطه، یک فاصله، گیوه باز) عنوان مقاله (نقطه، گیوه بسته، یک فاصله) عنوان نشریه به شکل زیر خط‌دار (یک فاصله) دوره [در صورت وجود شماره (نقطه) شماره نشریه] (یک فاصله، پرانتز باز) سال نشر (پرانتز بسته، دونقطه، یک فاصله) منبعه شمار (نقطه) روز دسترسی (یک فاصله) ماه دسترسی (یک فاصله) سال دسترسی (یک فاصله علامت < یا کوچکتر) ثانی اینترنت (علامت > یا پرگاتر، نقطه)

نمونه‌هایی از استناد به مقاله نشریه الکترونیکی در اینترنت

معتمدی، ویدا. "نگاهی به آسیب‌شناسی مواد مخدر." اطلاع ۱۵ (۱۳۸۲). ۱۲ آذر ۱۳۸۳.
<http://www.iranianarticlescenter.com/narco15.htm>.

"بگوییم بازاریابی یا بازارسازی: یا نگاهی به مقوله جهانی سازی و تجارت الکترونیک." تجارت امروز ۱۵ مهر ۱۳۸۲. ۱۶ آذر ۱۳۸۳.

<http://www.iranianarticlescenter.com/trade00012.htm>.

Banning, E. B. "Herders or Homesteaders? A Neolithic Farm in Wadi Ziqlab, Jordan." Biblical Archaeologist 58.1 (March 1995). 9 Apr. 1997 <http://scholar.cc.emory.edu/scripts/ASOR/BA/Banning.html>.

Fahcy, Todd Brendan. "Beach House." Kudzu Autumn 1995. 10 Mar. 1997 <http://www.ctext.org/Zines/K954/Fahey-Beach.html>.

"Health-Care Inflation: It's Baaack!" Business Week 17 Mar. 1997. 18 Mar. 1997 <http://www.businessweek.com/1997/11/b351852.htm>.

نکته

در صورتی که استناد به چکیده مقاله صورت گرفته باشد، پس از مشخصات نشریه، کلمه "Abstract" درج می‌شود.

معتمدی، ویدا. "نگاهی به آسیب‌شناسی مواد مخدر." اطلاع ۱۵ (۱۳۸۲) چکیده. ۱۲ بهمن ۱۳۸۳

<<http://www.iranabstractcenter.com/narcon156.htm>>

Kassim, Saul M. "The Psychology of Confession Evidence." American Psychologist 52 (1997). Abstract. 10 Apr. 1997 <<http://www.apa.org/journalsamp397 tc.html>>.

استناد به مقاله در وب گاه اطلاعات کتابخانه‌ی ضروری

۱. شرح پدیدآورنده

* به قواعد شرح پدیدآورنده کتاب رجوع شود.

۲. عنوان مقاله

* به قواعد عنوان مقاله مجله رجوع شود.

۳. عنوان وب گاه

* عنوان و ب گاه به شکل زیر خطدار درج می‌شود.

* پس از عنوان و ب گاه یک نقطه و بعد یک فاصله قرار می‌گیرد.

قالب

عنوان و ب گاه به شکل زیر خطدار (نقطه، یک فاصله)

مثال ۱: مرکز مقالات پیوسته.

Example 1: Articles center.

۴. تاریخ ارسال مقاله بر روی و ب گاه یا تاریخ بازبینی

* هر گونه اطلاعات (روز، ماه، و سال) مربوط به تاریخ ارسال یا بازبینی مقاله در

وب گاه در این قسمت درج می‌شود.

* پس از ذکر تاریخ نقطه و یک فاصله قرار می‌گیرد.

قالب

روز (یک فاصله) ماه (یک فاصله) سال (نقطه، یک فاصله)

مثال ۱: ۱۲ مرداد ۱۳۸۲.

Example 1: 15 Apr. 2004.

۵. نام سازمان یا مؤسسه پشتیبان وب‌گاه

* نام سازمان یا مؤسسه به شکل ماده درج می‌شود

* پس از نام سازمان یا مؤسسه، نقطه و بعد یک فاصله قرار می‌گیرد.

قالب

نام سازمان یا مؤسسه (نقطه، یک فاصله)

مثال ۱: داده آما.

Example 1: Turner Network Television.

۶. تاریخ دسترسی

* به قواعد تاریخ دسترسی ذیل مبحث استناد به مقاله نشریه الکترونیکی در اینترنت رجوع شود.

۷. نشانی دسترسی

* به قواعد نشانی دسترسی ذیل مبحث استناد به مقاله نشریه الکترونیکی در اینترنت رجوع شود.

نمونه‌های استناد به مقاله در وب‌گاه

شروعت پناهی، میثم. "جهانی سازی: بر کدام بله از بلکان جهان ایستاده ایم." مرکز مقالات پژوهشی. ۱۴ مرداد ۱۳۸۲، داده آما. ۱۵ مهر ۱۳۸۲.

<<http://www.dadehama.com/articles/1546p.htm>>.

"از پارادکس‌های زندگی ماشینی آیا شعر متولد می‌شود?" مرکز مقالات پژوهشی. ۲۵ خرداد ۱۳۸۲، داده آما. ۱۵ اسفند ۱۳۸۲.

<<http://www.dadehama.com/articles/4589p.htm>>.

Poland, Dave. "The Hot Button." Roughcut. 26 Oct. 1998. Turner Network Television. 28 Oct. 1998 <<http://www.roughcut.com>>.

"Using Modern Language Association (MLA) Format." Purdue Online Writing Lab. 2003. Purdue University. 6 Feb. 2003 <http://owl.english.psu.edu/handouts/research/r_mla.html>.

استناد به تصویر در وب گاه اطلاعات کتابخانه‌ی ضروری

۱. شرح تصویر گر یا پدیدآورنده اثر (در صورت وجود)
  - * به قواعد شرح پدیدآورنده کتاب رجوع شود.

۲. عنوان یا شرح تصویر
  - * به قواعد عنوان مقاله مجله رجوع شود.

۳. تاریخ تولید تصویر

- * هر اطلاعاتی مربوط به تاریخ تولید تصویر، شامل روز، ماه، و سال در این قسمت درج می‌شود.

- * در صورت مشخص نبودن تاریخ، به جای آن اختصارات "بی‌تا" یا "No date" نوشته می‌شود.

- * پس از ذکر تاریخ نقطه و بعد یک فاصله قرار می‌گیرد.

قالب

روز (یک فاصله) ماه (یک فاصله) سال تولید تصویر (نقطه، یک فاصله)

مثال ۱: ۱۲ مهر ۱۳۸۲.

Example 1: 12 May 2002.

۴. عبارت Online image

- * پس از درج این عبارت، نقطه و یک فاصله قرار می‌گیرد.
- * در منابع فارسی می‌توان از عبارت "تصویر پیوسته" استفاده کرد.

۵. عنوان وب گاه حاوی تصویر

- * عنوان وب گاه به شکل زیر خطدار نوشته می‌شود.
- * پس از عنوان وب گاه، نقطه و یک فاصله قرار می‌گیرد.

قالب

عنوان وب‌گاه به شکل زیر خط دار (نقطه، یک فاصله)

مثال: گالری عکس نوید.

Example: Monkey Picture Gallery.

۷. تاریخ بازگذاری تصویر یا تاریخ دسترسی

* به قواعد تاریخ دسترسی ذیل مبحث استناد به مقاله نشریه الکترونیکی در اینترنت رجوع شود.

۷. نشانی دسترسی

* به قواعد نشانی دسترسی ذیل مبحث استناد به مقاله نشریه الکترونیکی در اینترنت رجوع شود.

نمونه‌های استناد به تصویر در وب‌گاه

بهمنیار، سمانه. "خروج از پله." ۱۳۷۹، تصویر پیوسته، گالری بهمنیار، ۱۲ مهر ۱۳۸۶
[<http://www.bahmanyar.com/gallery/pic2000.jpg>](http://www.bahmanyar.com/gallery/pic2000.jpg).

Smith, Greg. "Rhesus Monkeys in the Zoo." No date. Online image. [Monkey Picture Gallery](#). 3 May 2003 <<http://monkeys.online.org/rhesus.jpg>>.

استناد به کتاب الکترونیکی در وب‌گاه
 اطلاعات کتاب‌نامه ضروری

۱. شرح پدیدآورنده

* به قواعد شرح پدیدآورنده کتاب رجوع شود.

۲. عنوان کتاب

* به قواعد عنوان کتاب رجوع شود.

۳. اطلاعات مربوط به نشر

- در صورتی که اثر دارای شکل چاپی نیز هست، اطلاعات مربوط به وضعيت نشر شکل چاپی اثر در اینجا درج می‌شود.
- برای درج اطلاعات مربوط به وضعيت نشر، به قواعد وضعيت نشر کتاب رجوع شود.

۴. عنوان و بگاه

- به قواعد عنوان و بگاه در مبحث استناد به مقاله در وبگاه رجوع شود.

۵. تاریخ نشر (در صورت قابل دسترس بودن)

- منظور سال ایجاد یا تاریخ آخرین روز آمده‌سازی وبگاه است. در صورت دسترسی روز و ماه نیز درج می‌شود.

۶. نام سازمان یا مؤسسه پشتیبان و بگاه

- در این قسمت نام سازمان یا مؤسسه وابسته به وبگاه درج می‌شود.
- ممکن است مؤسسه یا سازمانی، پدیدآورنده کتاب الکترونیکی باشد که در این صورت، عبارت استناد با نام آن مؤسسه یا سازمان آغاز می‌شود.
- برای استناد به سازمان یا مؤسسه پشتیبان و بگاه در این جایگاه به قواعد ذکر شده در مبحث استناد به مقاله در وبگاه رجوع شود.

۷. تاریخ دسترسی

- به قواعد تاریخ دسترسی ذیل مبحث استناد به مقاله نشریه الکترونیکی در اینترنت رجوع شود.

۸. نشانی دسترسی

- به قواعد نشانی دسترسی ذیل مبحث استناد به مقاله نشریه الکترونیکی در اینترنت رجوع شود.

قالب کلی استناد به کتاب الکترونیکی در وب نام خانوادگی پدیدآورنده (ویرگول، یک فاصله) نام کوچک [در صورت وجود

پدیدآورندگان بیشتر] (ویرگول، یک فاصله) نام و نام خانوادگی پدیدآورندگان همکار به شکل طبیعی (نقطه، یک فاصله) عنوان کتاب به شکل زیرخطدار: (نقطه، یک فاصله) محل نشر (نقطه، یک فاصله) سال نشر (نقطه، یک فاصله) عنوان صفحه وب به شکل زیرخطدار (نقطه، یک فاصله) نام و نام خانوادگی پدیدآورنده متن صفحه وب (نقطه، یک فاصله) روز ایجاد با ویرایش (یک فاصله) ماه ایجاد با ویرایش (یک فاصله) سال ایجاد با ویرایش (یک فاصله) نقطه) تام مؤسسه پژوهش (نقطه، یک فاصله) روز دسترسی (یک فاصله) ماه دسترسی (یک فاصله) سال دسترسی (یک فاصله علامت < یا کوچکتر> نشانی اینترنی (علامت > یا بزرگتر، نقطه)

نحوه‌های استناد به کتاب الکترونیکی در وب

محبی، شهاب. بانوی سرزمین من. تهران: آول، ۱۳۸۲. کتابخانه هنر. ویراستار ارسلان نامدار، ۲۵ فوریه ۱۳۸۲. مؤسسه ترویج آثار نو آفرینان، ۲۵ شهریور ۱۳۸۳

<<http://www.noafarman.com/roman/n4500.htm>>.

Bird, Isabella L. A Lady's Life in the Rocky Mountains. New York, 1881. Victorian Women Writers Project. Ed. Perry Willett. 27 May 1999. Indiana U. 4 Oct. 1999 <<http://www.indiana.edu/~letrs/vwwp/bird/rocky.html>>.

نکته ۱

در صورتی که به فصلی از یک کتاب الکترونیکی استناد شده است، مانند استناد به فصلی از کتاب چاپی عمل می‌شود. بعاین صورت که اطلاعات مربوط به پدیدآورنده فصل و عنوان فصل مطابق فواعد ذکر شده در بخش استناد به کتاب چاپی در ابتدای عبارت استناد درج می‌گردد. فهیم آذر، فزاد. "پربرویان شاهنامه فردوسی." نقش زن در آثار کلاسیک ایران. ۲۵ اردیبهشت ۱۳۷۹، مؤسسه ترویج آثار نو آفرینان، ۱۵ بهمن ۱۳۸۲

<<http://www.noafarman.com/articles/femениسم/250.htm>>.

Bryant, Peter J. "The Age of Mammals." Biodiversity and Conservation, 28 Aug. 1999, 4 Oct. 1999 <<http://darwin.bio.uci.edu/~sustain/bio65/lec02/b65lec02.htm>>.

استناد به وب گاه شخصی یا حرفه‌ای
اطلاعات کتابشناختی ضروری

۱. شرح پدیدآورنده وب

* به قواعد شرح پدیدآورنده کتاب رجوع شود.

۲. عنوان صفحه وب

* به قواعد عنوان کتاب رجوع شود.

* در صورتی که وب گاه فاقد عنوان است یا عنوان آن یافت نشده است، نسخه شامل نام سایت به علاوه عبارت Web page یا Home page به شکل ساده، (نه به شکل زیرخطدار و نه در داخل گیومه) به جای عنوان نوشته می‌شود.

۳. پدیدآورنده متن صفحه وب

* در صورتی که متن به کار رفته در صفحه یا صفحات وب مورد استناد دارای تویستاده، ویراستار، مترجم، یا جز آن است، نام و نام خانوادگی آنها به شکل طبیعی درج می‌شود.
* پس از نام و نام خانوادگی پدیدآورنده این بخش یک نقطه و بعد یک فاصله قرار می‌گیرد.

۴. تاریخ نشر (در صورت قابل دسترس بودن)

* منظور سال ایجاد یا تاریخ آخرین روز آمدسازی وب گاه است. در صورت دسترسی روز و ماه نیز درج می‌شود.

۵. نام سازمان یا مؤسسه پشتیبان وب گاه

* در این قسمت نام سازمان یا مؤسسه وابسته به وب گاه درج می‌شود.
* ممکن است مؤسسه یا نام سازمان، پدیدآورنده وب گاه باشد که در این صورت، عبارت استناد یا نام آن مؤسسه یا سازمان آغاز می‌شود.
* وب گاه‌های شخصی معمولاً به سازمان یا مؤسسه‌ای وابسته نیستند، لذا در استناد به وب گاه‌های شخصی مستقل این فبل ضرورت ندارد.

۴. تاریخ دسترسی

* به قواعد تاریخ دسترسی ذیل مبحث استناد به مقاله نشریه الکترونیکی در اینترنت رجوع شود.

۵. نشانی دسترسی

* به قواعد نشانی دسترسی ذیل مبحث استناد به مقاله نشریه الکترونیکی در اینترنت رجوع شود.

فال کلی

نام خانوادگی پدیدآورنده وب‌گاه (ویرگول، یک فاصله) نام کوچک [در صورت وجود پدیدآورندگان بیشتر] (ویرگول، یک فاصله) نام و نام خانوادگی پدیدآورندگان همکار به شکل طبیعی (نقطه، یک فاصله) عنوان صفحه وب‌گاه به شکل زیر خطدار (نقطه، یک فاصله) نام و نام خانوادگی پدیدآورنده متن صفحه وب (نقطه، یک فاصله) روز ایجاد یا ویرایش (یک فاصله) ماه ایجاد یا ویرایش (یک فاصله) سال ایجاد یا ویرایش (یک فاصله، نقطه) نام سازمان یا مؤسسه پژوهشی (نقطه، یک فاصله) روز دسترسی (یک فاصله) ماه دسترسی (یک فاصله) سال دسترسی (یک فاصله علامت < یا کوچک تر) نشانی اینترنتی (علامت > یا بزرگ تر، نقطه)

نحوه‌های استناد به وب‌گاه شخصی یا سرفهای

سعیدیان، میتا و ارنوار مثیری گلاری و نظری به اقصا نقاط این سرزمین سیز ۱۲ مهر ۱۳۸۱
 مؤسسه گردشگری ایران سیز ۱۸ بهمن ۱۳۸۲

<<http://www.iransabz.com/irangardibatour/.htm>>

اعتماد مقدم، رضا. خانه‌ای برای امدن تو. ۱۲ فروردین ۱۳۸۲ ۲۰ مهر ۱۳۸۳
<<http://www.rezaatemadmoghaddam.com>>.

آموزش زبان فارسی. مهر ۱۳۸۲، آموزشکده زبان یارسپان. ۱۲ شهریور ۱۳۸۳
<<http://www.farsilearn.com>>.

Felluga, Dino. [Undergraduate Guide to Literary Theory](http://omni.cc.purdue.edu/%7Efelluga/theory2.html). 17 Dec. 1999.
Purdue University. 15 Nov. 2000 <<http://omni.cc.purdue.edu/%7Efelluga/theory2.html>>.

Lancashire, Ian. Home page. 1 May 1997 <<http://www.chass.utoronto.ca:8080/~ian/index.html>>.

Portuguese Language Page, U of Chicago, 1 May 1997 <<http://humanities.uchicago.edu/romance/port/>>.

Purdue Online Writing Lab, 2003. Purdue University, 10 Feb. 2003 <<http://owl.english.purdue.edu>>.

Victorian Women Writers Project, Ed. Perry Willett, Apr. 1997. Indiana U. 26 Apr. 1997 <<http://www.indiana.edu/~letrs/vwwp/>>.

The William Faulkner Society Home Page, Ed. Mortimer, Gail, 16 Sept. 1999. William Faulkner Soc. 1 Oct. 1999 <<http://www.acad.Swarthmore.edu/faulkner>>.

استناد به نامه الکترونیکی
اطلاعات کتابخانه اینترنتی ضروری

شرح نویسنده یا ارسال‌کننده نامه

▪ شرح ارسال‌کننده نامه مطابق قواعد شرح پدیدآورنده کتاب درج می‌شود.

موضوع

- موضوع نامه مطابق آنچه در نوار "Subject" درج شده، نوشته می‌شود.
- موضوع نامه داخل گیوه قرار می‌گیرد.

قالب

(گیوه باز) موضوع نامه (نقطه، گیوه بسته، یک فاصله)

Example: "How to Cite Information from the Web."

شرح دریافت‌کننده نامه

▪ نام و نام خانوادگی در یافته‌کننده نامه به‌دنبال عبارت "E-mail to" به‌شکل طبیعی درج می‌شود.

قالب

عبارة E-mail to (یک فاصله) نام و نام خانوادگی دریافت‌کننده نامه به‌شکل طبیعی

(نقطه، یک فاصله)

Example: E-mail to Andrew Harnack.

تاریخ ارسال نامه

* روز، ماه و سال ارسال نامه به ترتیب درج می‌شود.

قالب

روز (یک فاصله) ماه (یک فاصله) سال دریافت نامه (نقطه)

Example: 10 Jan. 1999.

قالب

نام خانوادگی ارسال‌کننده نامه (ویرگول، یک فاصله) نام کوچک [در صورت وجود پدیدآورندگان بیشتر] (ویرگول، یک فاصله) نام و نام خانوادگی سایر ارسال‌کنندگان به شکل طبیعی (نقطه، یک فاصله، گممه باز) موضوع نامه (نقطه، گممه بسته، یک فاصله) عبارت E-mail to (یک فاصله) نام و نام خانوادگی در بالاترین نامه به شکل طبیعی (نقطه، یک فاصله) روز (یک فاصله) ماه (یک فاصله) سال ذریافت پیام (نقطه)

نحوه‌هایی از استناد به نامه الکترونیکی

Kleppinger, Eugene. "How to Cite Information from the Web." E-mail to Andrew Harnack. 10 Jan. 1999.

Kunka, Andrew. "Re: Modernist Literature." E-mail to John Smith. 15 Nov. 2000.

Neyhart, David. "Re: Online Tutoring." E-mail to Joe Barbato. 1 Dec. 2000.

نکته ۱

در صورتی که نام نویسنده یا ارسال‌کننده پیام مشخص نباشد، می‌توان آدرس یست الکترونیکی وی را در داخل دو قلاب زاویه‌دار (علامت بزرگتر و کوچکتر) توارد داد و عبارت استناد را با آن آغاز کرد.

<saeednaji2004@hotmail.com>, "Marketing Mix." E-mail to Ahmad Rezaei. 15 Apr. 2004.

استناد به یک سیاهه خدمتگر پستی Web discussion forum posting یا listserv posting با اطلاعات کتابشناختی ضروری

۱. شرح نویسنده یا ارسال کننده پیام یا اطلاعات

* به قواعد شرح پذیدآورنده کتاب رجوع شود.

۲. موضوع پیام

* موضوع پیام پستی یا گرد همایی مباحثه وی بی داخل گیومه قرار می‌گیرد.

* پیش از بستن گیومه یک نقطه، و بعد از آن یک فاصله قرار می‌گیرد.

قالب

(گیومه باز) موضوع پیام پستی (نقطه)، گیومه پته، یک فاصله

Example: "Climbing Questions."

۳. عبارت

* عبارت Online posting درج و پس از آن نقطه و بعد یک فاصله قرار می‌گیرد.

قالب

عبارت Online posting (نقطه، یک فاصله)

۴. تاریخ ارسال اطلاعات

* روز، ماه، سال ارسال اطلاعات به ترتیب درج می‌شود.

* بعد از تاریخ ارسال اطلاعات، نقطه و بعد یک فاصله قرار می‌گیرد.

قالب

روز (یک فاصله) ماه (یک فاصله) سال ارسال پیام (نقطه، یک فاصله)

Example 1: 23 Oct. 2000.

۵. نام

* نام سیاهه خدمتگر یا گرد همایی مباحثه وی به شکل ساده درج می‌شود.

* پس از نام سیاهه خدمتگر، نقطه و بعد یک فاصله قرار می‌گیرد.

قالب

نام سیاهه خدمتگر به شکل ساده (نقطه، یک فاصله)

Example 1: Climbing Forum.

۷. تاریخ دسترسی

* به قواعد تاریخ دسترسی ذیل مبحث استناد به مقاله نشریه الکترونیکی در اینترنت

رجوع شود

۸. نشانی دسترسی

* به قواعد نشانی دسترسی ذیل مبحث استناد به مقاله نشریه الکترونیکی در اینترنت

رجوع شود

قالب

نام خاتم‌گی ارسال کننده پیام (ویرگول، یک فاصله) سام کوچکی [در صورت وجود پدیدآورندگان بیشتر] (ویرگول، یک فاصله) نام و نام خاتم‌گی سایر ارسال کنندگان به شکل طبیعی (نقطه، یک فاصله، گیوه باز) موضوع پیام پستی (نقطه، گیوه بسته، یک فاصله) عبارت Online posting (نقطه، یک فاصله) روز (یک فاصله) ماه (یک فاصله) سال ارسال پیام (نقطه، یک فاصله) نام سیاهه خدمتگر به شکل ساده (نقطه، یک فاصله) روز (یک فاصله) ماه (یک فاصله) سال دسترسی به پیام (یک فاصله، علامت کوچکتر <) نشانی دسترسی (علامت بزرگتر > ، نقطه)

نمونه‌های استناد به یک سیاهه خدمتگر پستی یا Web discussion forum posting یا listserv posting

Karper, Erin. "Welcome!" Online posting. 23 Oct. 2000. Professional Writing Bulletin Board. 12 Nov. 2000 <<http://linnell.english.purdue.edu/ubb/Forum2/HTML/000001.html>>.

Colleen. "Climbing Questions." Online posting. 20 Mar. 1999. Climbing Forum. 27 May 1999 <http://www2.gorp.com/forums/Index.cfm?CFApp=55&Message_ID=18596>.

Marcy, Bob. "Think They'll Find Any Evidence of Mallory & Irvine?" Online posting. 30 Apr. 1999. Mt. Everest >99 Forum. 28 May 1999 <<http://everest.mountainzone.com/99/forum>>.

Holland, Norman. "Re: Colorless Green Ideas." Online posting. 30 May 1999. Psyart. 1 June 1999 <<http://web.clas.ufl.edu/ipsa/psyart.htm>>.

Parente, Victor. "On Expectations of Class Participation." Online posting 27 May 1996. 29 May 1996 <philosed@sued.syr.edu>.

استناد به پیام یک گروه خبری
اطلاعات کتابشناسخنی ضروری

۱. شرح نویسنده یا ارسال کننده پیام
* به قواعد شرح پدیدآورنده کتاب رجوع شود.

۲. موضوع پیام

- * موضوع پیام داخل گیوه قرار می‌گیرد.
- * پس از بستن گیوه، نقطه و پس از آن یک فاصله قرار می‌گیرد.

قالب

(گیوه باز) موضوع پیام (نقطه، گیوه بسته، یک فاصله)

Example: "Re: Did Everest see Everest?"

۳. عبارت Online posting

- * عبارت Online posting درج و پس از آن نقطه و بعد یک فاصله گذاشته می‌شود.

قالب

عبارة Online posting (نقطه، یک فاصله)

۴. تاریخ ارسال پیام

- * روز، ماه و سال ارسال پیام به ترتیب درج می‌شود.

قالب

روز (یک فاصله) ماه (یک فاصله) سال ارسال پیام (نقطه، یک فاصله)

Example: 23 Sept. 2004.

۵. تاریخ دسترسی

- * به قواعد تاریخ دسترسی ذیل مبحث استناد به مقاله نشریه الکترونیکی در اینترنت رجوع شود.

۶. نام گروه خبری

- * نام گروه خبری با پیشوند news داخل قلاب‌های زاویه‌دار (علامت بزرگتر و کوچک‌تر) گذاشته می‌شود.

قالب

- (علامت کوچک‌تر <) پیشوند news (دونقطه، یک فاصله) نام گروه خبری (علامت بزرگ‌تر > ، نقطه)

Example: <news: rec.climbing>.

قالب

نام خانوادگی نویسنده یا ارسال‌کننده پیام (ویرگول، یک فاصله) نام کوچک [در صورت وجود پدیدآورندگان بیشتر | (ویرگول، یک فاصله) نام و نام خانوادگی سایر ارسال‌کنندگان به شکل طبیعی (نقطه، یک فاصله، گیومه باز) مرضع پیام (نقطه، گیومه بسته، فاصله) عبارت Online posting (نقطه، یک فاصله) روز (یک فاصله) ماه (یک فاصله) سال ارسال پیام (نقطه، یک فاصله) روز (یک فاصله) ماه (یک فاصله) سال دسترسی به پیام (یک فاصله، علامت کوچک‌تر <) پیشوند news (دونقطه، یک فاصله) نام گروه خبری (علامت بزرگ‌تر > ، نقطه)

نمونه‌های استناد به پیام گروه‌های خبری

Kaipiainen, Petri. "Re: Did Everest see Everest?" Online posting. 4 May 1999. 2 June 1999 <news: rec.climbing>.

Omar, Bill W. "Excellent Web Sites for Job Seekers." Online posting. 12 Apr. 2003. 4 May 2004 <news: rep.sender>.

نکته ۱

در صورتی که نام نویسنده با ارسال‌کننده پیام مشخص نیست، می‌توان آدرس پست الکترونیکی را که پیام از طریق آن ارسال شده، در داخل دو قلاب زاویه‌دار (علامت بزرگ‌تر و کوچک‌تر) قرار داد و عبارت استناد را با آن آغاز کرد.

<lrn583@aol.com> "Thinking of Adoption." 26 May 1996. 29 May 1996
 <alt.adoption>.

قواعد نظم منابع در فهرست مأخذ

- منابع مورد استناد در پایان دستنوشته در صفحه‌ای جداگانه مرتب و ارائه می‌شود.
- فهرست منابع مورد استناد در انگلیسی ذیل عنوان "Works Cited" و در فارسی ذیل عنوان "فهرست مأخذ" قرار می‌گیرد و از گذاشتن گیومه، قلاب، پرانتر، یا نوشت آن به شکل زیر خط‌دار اجتناب می‌شود. این عنوان در وسط صفحه درج می‌گردد و نسبت به اولین عبارت استناد با دو سطر فاصله قرار می‌گیرد.
- فهرست مأخذ منحصرأ باید به معنی آثاری که در متن مورد استناد قرار گرفته است پیرداد و نباید شامل یادداشت و نکته ارجاعی دیگری باشد. این فهرست نباید "منابع برای مطالعه بیشتر"، به منظور هدایت مخاطب در زمینه موضوع دست نوشته، را در بر گیرد.
- در هر عبارت استناد، سطراهای بعدی هر مدخل با تورفتگی درج می‌شود.
- فاصله مجاز بین عبارت‌های استناد یک سطر است.
- منابع بدترنیب الفبای حرف به‌حرف سرشناسه و یا عنصر آغازگر عبارت استناد، که در اغلب موارد پدیدآورنده و گاه عنوان است مرتب می‌شود.
- وقتی عنوان سرشناسه است، در عنوان‌ین انگلیسی در صورتی که آغازگر عنوان کلماتی چون A، An و The است، از توجه به آنها در نظم الفبایی صرف نظر می‌شود و کلمات بعدی مدنظر قرار می‌گیرند.
- در صورتی که از یک پدیدآورنده چند اثر مورد استناد قرار گرفته باشد، در صورت وجود پدیدآورنده‌ان همکار، نظم بعدی بر مبنای شرح نام آنها و در غیراین صورت، بر مبنای عنوان‌ین آثار خواهد بود.
- در صورتی که به چند اثر از یک پدیدآورنده استناد شده باشد می‌توان در فهرست مأخذ فقط در اولین عبارت استناد مربوط به آن پدیدآورنده شرح پدیدآورنده را ذکر کرد و در جملات بعدی به جای شرح پدیدآورنده تقطه چین گذاشت یا خط کشید.

تمویله نظم متابع در قهر سرت مأخذ

آزادگان، منیچهر. روانشناسی رفتار با کودک. تهران: پایدار، ۱۳۸۳.

ارنوان، محسن. "اثرات گاز خردل بر میستم اینمنی بدان." چژوهشناسه پژوهشکن ۶، ۵ (۱۳۸۲): ۴۳-۲۵.

حرسی، عباس. آینه نگارش علمی. تهران: هیأت امتی کتابخانه‌های عمومی کشور، دیرخانه، ۱۳۸۲.

"تحلیل استنادی و شباهت‌های آن با علم الحدیث." نشر دانش ۴، ۲ (۱۳۶۲): ۱۷-۱۱.

Greeley, Andrew. "The Hot Button." Roughcut. 26 Oct. 1998. Turner Network Television. 28 Oct. 1998 <<http://www.roughcut.com>>.

"Today's Morality Play: The Sitcom." New York Times 17 May 1987, late ed., sec. 2: C1+.

Kaipiainen, Petri. "Re: Did Everest see Everest?" Online posting. 4 May 1999. 2 June 1999 <news: rec.climbing>.

Marcy, Bob. "Think They'll Find Any Evidence of Mallory & Irvine?" Online posting. 30 Apr. 1999. Mt. Everest >99 Forum. 28 May 1999. <<http://everest.mountainzone.com/99/forum>>.

Roche, Douglas and et al. "Peace Movement." Political Journal 5.4 (1998): 34-62.